

TIMBRO

Vilket EU vill de ha?

EN GRANSKNING AV KRISTDEMOKRATERNA, MODERATERNA,
SOCIALDEMOKRATERNA OCH VÄNSTERPARTIET

Karin Svanborg-Sjövall & Andreas Johansson Heinö

TIMBRO • Maj 2014

© Författarna och Timbro 2014

ISBN: 978-91-87709-29-6

www.timbro.se

info@timbro.se

Innehåll

Förord • 5

INLEDNING • 7

Bristande granskning försvårar ansvarsutkrävande • 9

»Small-sized parties with big party attitudes?« • 11

All europapolitik är tvådimensionell • 13

Är en röst på gunnar hökmark en röst på Victor Orbán? • 16

Bortom den röda linjen • 18

GUE-NGL: FACKLIGA RÄTTIGHETER, GENUSFRÅGOR OCH

EN OCH ANNAN ÄKTA KOMMUNIST • 21

Mikael Gustafsson • 23

S&D – DEN EUROPEISKA VÄLFÄRDSSTATENS

ARKITEKTKONTOR • 28

Marita Ulvskog • 29

Göran Färm • 34

Anna Hedh • 38

Olle Ludvigsson • 43

Jens Nilsson • 48

Åsa Westlund • 50

EPP – EN SALIG BLANDNING AV HÖGERPARTIER • 52

Gunnar Hökmark • 54

Anna Ibrisagic • 62

Anna-Maria Corazza Bildt • 65

Christofer Fjellner • 71

Alf Svensson • 77

SLUTSATSER: VILKET EU VILL DE HA? • 82

Referenslista • 87

Förord

SAMTIDIGT SOM Europaparlamentet har utvecklats till ett genuint europeiskt parlament med verklig makt över EU:s lagstiftning, förblir Europaparlamentsvalen nationella angelägenheter. Denna diskrepans är i sig inget att förvånas eller uppröras över. Vägen till legitimitet för europeisk integration går via nationell förankring.

Däremot är bristen på kunskap om hur Europaparlamentet fungerar och vad detta betyder för svenska partiers och kandidaters förutsättningar att genomföra sin politik bekymmersam. Att partierna i valrörelsen inte tydligare kommunicerar vilka frågor som i dag faller under EU:s kompetens, och vilka som skulle innebära en maktförskjutning mot mer överstatlighet om de ska kunna realiseras, förvärrar kunskapsunderskottet. Till detta kommer också en tendens både bland journalister och politiker att oreflekterat utgå ifrån att de normer som ligger till grund för vår politiska kontext är desamma i hela Europa. Så är det inte. I många frågor som en stor majoritet av svenskarna upplever som självklara befinner sig Sverige i ytterkanten av det europeiska åsiktsspannet. Det innebär att det är väsentligt svårare att »exportera« ett svenskt synsätt till EU än vad många både på höger- och vänsterkanten vill ge sken av.

Vår utgångspunkt är inte att överstatlighet i sig är av ondo, eller att det inte finns skäl att förespråka vissa lösningar på problem som har fungerat i Sverige på europeisk nivå. Den poäng vi vill göra är att det inte är möjligt att utkräva reellt ansvar utan att förstå förutsättningarna i Bryssel.

I tre rapporter har vi på olika sätt fokuserat på just Europaparlamentet som institution.

I den första rapporten – »Vinner populisterna Europaparlamentsvalet?« – visade Andreas att de populistiska partierna kommer få svårt att översätta goda valresultat till politiskt inflytande. Europaparlamentets formella och informella strukturer missgynnar extrema och svagt sammanhållna rörelser. Även med en fördubbling av dagens mandat kommer det direkta inflytandet för de invandrings- och EU-fientliga partierna att vara mycket litet. Däremot, varnade Andreas i rapporten, finns en påtaglig risk att dessa partier tillåts att sätta agendan, både inrikespolitiskt och i Europaparlamentet, om etablerade partier faller för frestelsen att göra rasister och populisterna till huvudmotståndare.

I den andra rapporten – »Vägmästarna : vem gör skillnad i Europaparlamentet?« – granskade Karin Folkpartiets, Centerns, Miljöpartiets och Piratpartiets ledamöter och visade att flera av de svenska parlamentarikerna

tveklöst varit framgångsrika i parlamentet. Såväl sakfrågeinriktade »expertpolitiker«, som Miljöpartiets Isabella Lövin och Piratpartiets Amelia Andersdotter, som mer ideologiskt inriktade »fullblodspolitiker«, som Folkpartiets Cecilia Wikström, kan visa upp konkreta resultat när de söker förnyat förtroende hos väljarna. Men, påpekade Karin, de bör också berätta hur dessa resultat realiseras. Europaparlamentet belönar förhandlings- och kompromissvilliga parlamentariker, och framgång i enskilda sakfrågor förutsätter stor lojalitet med partigruppen i många andra frågor. Vilket sällan svenska väljare känner till.

I denna tredje och avslutande rapport presenterar vi så granskningen av parlamentarikerna för Socialdemokraterna, Moderaterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna. Här framträder en väsentlig skiljelinje mellan de två stora partierna, som bara till hälften kommuniceras till väljarna. Utöver de förväntade skillnaderna i vilken politik som moderater respektive socialdemokrater önskar bedriva i Bryssel finns även en lika tydlig skillnad i synen på vilka sakfrågor som Europaparlamentet ska ägna sig åt. De svenska moderata ledamöterna har i stor utsträckning koncentrerat sig på ytterligare fördjupning av EU:s inre marknad, medan de socialdemokratiska dels visar upp en större bredd i synen på vilket EU de vill ha, dels genomgående har verkat för att EU ska få utvidgad kompetens till nya områden.

Med denna rapport avslutar vi Timbros satsning inför Europaparlamentsvalet 2014. Men denna satsning blir också startskottet för en mer intensifierad bevakning av EU-relaterade frågor från vår sida de kommande åren. Europaparlamentet är en alltför viktig aktör för att uppmärksammas endast några veckor vart femte år.

Andreas Johansson Heinö & Karin Svanborg-Sjövall

Inledning

SOM NYBLIVNA EU-medlemmar var såväl de svenska väljarna som de svenska partierna djupt splittrade i EU-frågan och den första Europaparlamentsvalrörelsen 1995 dominerades av frågan ja- eller nej till EU. Efter att ha misslyckats i folkomröstningen i november 1994 valde många av nej-sidans tyngsta profiler – bland dem Per Gahrton (MP), Jörn Svensson (V), Hans Lindqvist (C) och Maj Britt Theorin (S) – att fortsätta kampen mot EU inifrån EU-parlamentet. Med löften om att verka för en utträdesparagraf gjorde såväl MP som V rekordval, medan Centerpartiets och Socialdemokraternas så kallade »nej-listor« var vida mer populära än de av partiledningarna uppbackade »ja-listorna«. Hälften av de Europaparlamentariker som valdes hösten 1995 åkte till Bryssel som uttalade EU-motståndare.

Snart 20 år senare har mycket förändrats. Visserligen kvarstår stora åsiktsskillnader bland svenska väljare vad gäller synen på EU – även om opinionen sakta men säkert har förskjutits i en mer EU-positiv riktning – men de svenska partierna har för längesedan acklimatiserat sig i sin nya miljö. Ingen av de 20 parlamentariker som representerat de 8 svenska partierna under den gångna mandatperioden framstår vid en granskning som någon helt igenom konsekvent EU-kritiker. Partierna har olika syn på hur EU bör utvecklas, men den tidigare enkla skiljelinjen mellan ja eller nej till EU har ersatts av väsentligt mer komplexa skiljelinjer gällande inom vilka områden EU bör ha mer eller mindre makt.

Samtidigt kvarstår en spänning mellan det nationella och det europeiska. De europeiska partigrupper som våra svenska ledamöter tillhör intar samtliga mer federalistiska ståndpunkter än vad några av de svenska partierna gör (med undantag för Folkpartiet). Trots det avviker inte de svenska partierna i det dagliga arbetet i Europaparlamentet i någon särskilt stor utsträckning från sina partigrupper. Svenska socialdemokrater är i dag pådrivande för ett mer, inte mindre, integrerat EU. En borgerlig euroskepticism av den sort som fått exempelvis brittiska, polska och tjeckiska konservativa partier att lämna den största, konservativa EPP-gruppen och i stället bilda en egen marknadsliberal euroskeptisk grupp saknas ännu i Sverige. I stället har samtliga svenska partier integrerats i sina europeiska partigrupper. Detta gäller även de partier där diskrepansen mellan nationellt och europeiskt partiprogram är som störst: att döma av förtroendeuppdrag och voteringsstatistik känner sig numera även svenska miljö- och centerpartister mycket väl hemma i sina federalistiska miljöer i den gröna respektive den liberala partigruppen.

I en enkät som utgör en del av underlaget till den här rapporten ombads

ledamöterna ange en annan ledamot som vederbörande tyckte hade spelat särskilt stor roll för parlamentets arbete under mandatperioden. Socialdemokraten Jens Nilsson lyfte fram partikamraten Göran Färm, som han ansåg har förmått att både försvara svenska socialdemokratiska intressen och ändå klarat av att sy ihop kompromisser på europeisk nivå:

Det finns flera som gjort ett gott jobb, åstadkommit mycket och haft ett konkret inflytande under mandatperioden. Jag tycker att Göran Färm från vår egen socialdemokratiska delegation är en av dessa. Han har i egenskap av koordinator och sedan vice-ordförande för den socialdemokratiska gruppen haft stort inflytande i processen kring EUs långtidsbudget 2014-2020 och de reformer av jordbruks- och sammanhållningspolitik som skett parallellt. Dels har han lyckats tillföra ett svenskt perspektiv till de högnivåförhandlingar som förts mellan parlamentet, medlemsstaternas regeringar och kommissionen, dels har han varit en av dem som fått delegationer och partigrupper som varit tveksamma att sluta upp bakom en gemensam position i förhandlingarna.

Göran Färm hör inte till de mer kända svenska politikerna. Men få har mer makt. I Europaparlamentet räknas han som en av de riktigt tunga spelarna. Att få förtroende att vara med och förhandla långtidsbudgeten är förmodligen det finaste uppdrag en ledamot i Europaparlamentet kan få – och under brinnande eurokris förmodligen också det svåraste.

Att just Färm har fått detta förtroende beror på flera saker. Dels är han en erkänt skicklig förhandlare. Men han är också den svenske socialdemokrat som ligger närmast den europeiska gruppens syn på budgetens storlek och prioriteringar. Till skillnad från sina partikamrater i Sverige – och faktiskt också i sin egen delegation – har han accepterat gruppens ståndpunkt att unionen bör få genuint egna medel, det vill säga kunna säkra sin finansiering på andra sätt än genom medlemsavgifter, som är fallet i dag. I praktiken handlar det om möjligheten att ta upp skatt: en förändring som på ett avgörande sätt skulle förändra EU från att vara ett mellanstatligt samarbete med starka överstatliga inslag, till embryot till en federal statsbildning. Han har också argumenterat mot dem som har krävt att EU:s budget ska minska – annars en het diskussion i åtstramningarnas spår – med motiveringen att utökade kompetenser och uppgifter också måste finansieras. Det innebär inte att Färm har saknat synpunkter på hur medlen ska prioriteras, eller att det inte finns starka skäl att ifrågasätta den politiska inriktningen på dessa prioriteringar. Men att följa Färms arbete i parlamentet över tid är att följa hur en svensk socialdemokrat förvandlas till en europeisk politiker.

Denna »europeisering« av de svenska partierna är i allt väsentligt positiv, eftersom den ökar förutsättningarna för parlamentarikerna att faktiskt få något gjort i Bryssel. Utan denna förändring hade Sverige som ett litet land, som dessutom befinner sig utanför eurosamarbetet, spelat en högst

marginell roll i det gemensamma lagstiftningsarbetet i Europaparlamentet. Visst kan även en EU-skeptiker göra skillnad i Europaparlamentet, men givet parlamentets institutionella och politiska struktur är det avsevärt svårare för någon som helt avfärdar allt överstatligt europeiskt samarbete att på konstruktiva grunder påverka EU:s lagstiftning. En ledamot som säger nej till allt kommer att ha mycket svårt att få förtroende för gruppens räkning. Och utan gruppens förtroende är alla möjligheter att få ansvar bortblåsta, då det är grupperna som fördelar uppdrag.

Det finns, som vi ska se, goda skäl till denna arbetsordning. Samtidigt ställer förändringen också högre krav på de politiska partierna att kommunicera sin politik med väljarna och högre krav på medierna att granska och utkräva ansvar.

I denna rapport granskar vi vilken typ av samarbete Kristdemokraterna, Moderaterna, Socialdemokraterna, och Vänsterpartiet har verkat för i Europaparlamentet under föregående mandatperiod. Precis som i den förra rapporten¹ är fokus på frågan om subsidiaritetsavvägningar i förhållande till ideologiska preferenser. Upplägget är identiskt med den föregående rapporten och för allmänna resonemang om partierna och subsidiariteten, samt metodologiska resonemang om urval, material och analys, hänvisar vi till den.

Bristande granskning försvårar ansvarsutkrävande

KLASSISK STATS-VETENSKAPLIG demokratiteori lär oss att den representativa demokratin vilar på spänningen mellan två konkurrerande ideal: mandatteorin och sanktionsteorin. Enligt mandatteorin uppnås representation genom att väljarna röstar fram de kandidater med vars åsikter de instämmer. Partier ges mandat av väljarna att genomföra den politik de går till val på. Enligt sanktionsteorin tar väljarna ställning till den förda politiken. Missnöjda väljare röstar bort dem som fört en dålig politik, medan nöjda väljare väljer om sina politiker.

För att mandatteorin ska kunna fungera krävs att partierna kommunicerar realistiska budskap till sina väljare. I nationella val fungerar det jämförelsevis väl. Svenska partier håller sina vallöften i mycket hög utsträckning. I Europaparlamentsval är det annorlunda, främst därför att det politiska systemet fungerar på ett annat sätt. Inget enskilt parti kan vinna majoritet i Bryssel. Ingen enskild kandidat, inget enskilt parti och inte ens en enskild partigrupp kan på egen hand genomföra sin politik. Varje enskilt beslut som parlamentet fattar är därför resultatet av omfattande förhandlingar och kompromisser. Vems politik som i slutändan genomförs är inte alltid tydligt.

1. *Vägmästarna : vem gör skillnad i Europaparlamentet?* (2014, Timbro).

För att sanktionsteorin ska fungera krävs att väljarna ges tillräcklig kunskap för att i efterhand kunna värdera sina representanters arbete. Frånvaron av kontinuerlig medial bevakning av arbetet i Europaparlamentet är därför ett demokratiproblem. Det kompenseras i mycket liten utsträckning av att kandidaterna själva i en valrörelse berättar om sina framgångar. I inrikespolitiken utgör de konkurrerande politiska alternativen nödvändiga korrektiv till varandras berättelser, något motsvarande finns inte i Europapolitiken.

Nyckeln till ett förbättrat ansvarsutkrävande är ökad kännedom om den policykontext som ledamöterna verkar i. I valrörelserna mejslar partierna ut nationella valbudskap, oftast anpassade efter inrikespolitiska syften. Men den som vill göra verklighet av dessa vallöften måste ofta snabbt lära sig att bortse från dem. Det enda sättet att vinna inflytande och förtroende i Europaparlamentet är nämligen att förhandla. Och visar man sig tillräckligt skicklig kan man få förtroende att ansvara för ett eget betänkande.

I detta ögonblick inträffar en viktig förändring som allt för få känner till i Sverige: ledamoten upphör att enbart representera ett nationellt parti och förvandlas till att bli hela Europaparlamentets »rapportör«. Är det fråga om ett så kallat initiativbetänkande är ramarna något lösare, detta är en opinionsyttring, inte lagstiftning. Men efter Lissabonfördragets ratificering handlar det numera oftast om delaktighet i lagstiftning som berör en halv miljard människor. I dessa fall får rapportören ansvar att för parlamentets räkning förhandla fram ett färdigt lagförslag i en så kallad trilog, tillsammans med Kommissionen och rådet. För att klara det krävs mer än slagfärdig valstugeretorik. Nu måste ledamoten ha klarat av att mejsla ut en position som dels hennes europeiska partigrupp men också en majoritet av parlamentets 766 ledamöter, från 28 medlemsländer, kan ställa sig bakom. Den som är allt för låst i sin partiposition kommer inte att klara det, vilket flera svenska ledamöter har fått erfara. Exempelvis har Carl Schlyter (MP) låtit ta bort sitt namn från sitt eget betänkande efter voteringen, då han förlorade omröstningen om ett antal nyckeländringsförslag och rapporten därmed kom att förespråka en annan ståndpunkt än den han hade avsett.

Har man inte kunskap om detta förhållande är det säkert svårt att förstå varför det parlamentariska arbetet i Bryssel är så centrerat kring ett ändlöst förhandlingsspel. Och varför så många har åkt till Bryssel med högt travande löften om att repatriera makt och återvänt efter att ha lämnat efter sig ett antal harmoniseringsärenden. Paneuropeiskt lagstiftningsarbete är synnerligen illa lämpat för ideologiskt extrema positioner, eller för människor med samarbetsproblem.

Att parlamentets ledamöter förmår sätta sig över omedelbara partipolitiska och nationella hänsyn är en förutsättning för att EU:s enda direktvalda församling ska kunna spela någon roll i EU. Med tanke på att fem hundra miljoner människor, som lever under vitt skilda ekonomiska förutsättningar, kulturella referenser och historiska bevekelsegrunder, ska kunna leva med resultatet är det svårt att se hur det skulle kunna fungera på något annat sätt.

Men det innebär också att behovet av att granska hur våra politiker prioriterar – och prioriterar bort – olika frågor, ökar. Liksom vikten av att förstå vilka ståndpunkter de europeiska partigrupperna företräder. Denna verklighet tränger sällan igenom i de nationella valkampanjerna.

»Small-sized parties with big party attitudes?«

»Mer Italien i Europa och mindre Europa i Italien«.

Forza Italias slagkraftiga och populistiska slogan inför vårens Europavalsskampanj är fjärran från hur pragmatiska och sakliga svenska partier vanligen uttrycker sig. Eller?

Faktum är att skillnaderna kanske inte alltid är så stora. Föreställningen om Sverige som »världens mest upplysta land«, idén om den svenska exceptionismen, lyser igenom också i många av de svenska partiernas manifest. Ideologiska skiljelinjer trängs undan till förmån för uppslutning kring moraliska värden som är nära kopplade till nationell identitet. Sådant som vi svenskar gillar, det ska Bryssel inte bry sig om. EU-byråkraterna ska hålla tassarna borta från vårt snus, vår allemansrätt och våra vargar (eller snarare vår rätt att skjuta vargar). Sådant som vi svenskar tycker är rättfärdigt och rationellt – en generös välfärdspolitik, den svenska arbetsmarknadsmodellen, sexköpslagen – ska vi exportera till resten av Europa. Och sådant som vi svenskar tycker är irrationellt, reaktionärt och otäckt – abortförbud, drogliberalism – ska vi gemensamt fördöma och bekämpa.

Det står förstås väljarna fritt att rösta utifrån vilka kriterier de vill och det står partierna fritt att locka väljare med (nästan) vilka medel som helst. I rättvisans namn ska också sägas att vi i Sverige sluppit mycket av den främlingsfientliga nationalism som präglat EU-debatterna i många medlemsländer. Men det finns tre övergripande risker med denna i grunden oreflekterade nationalism som behöver belysas.

- För det första riskerar partierna att formulera förslag som helt saknar förutsättningar att kunna realiserats i europeisk politik.
- För det andra riskerar partierna att vilseleda väljarna gällande vilka frågor som EU faktiskt har kompetens att besluta om.
- För det tredje riskerar väljarna att förledas ge mandat till en politik de faktiskt inte vill ha.

Att säga att svenska partier inte spelar någon roll i Europaparlamentet vore en överdrift. Men man ska ha klart för sig att de i ett europeiskt sammanhang är väldigt små. De största europeiska partierna, som de tyska kristdemokraterna och socialdemokraterna, har vanligtvis fler ledamöter i Bryssel än alla svenska partier tillsammans. Om CDU eller SPD ändrar ståndpunkt i en central fråga får det direkta effekter i europeisk politik. Som Christofer Fjellner (M) påpekar i sitt enkätsvar förändrades exempelvis den europeis-

ka grupplinjen om en finansiell transaktionsskatt – som både Moderaterna och Kristdemokraterna starkt motsätter sig – när Angela Merkel bytte åsikt. Merkels ståndpunkt blev CDU:s ståndpunkt som blev EPP:s ståndpunkt.

Även jämförelsevis mindre partier som är dominanta i de mindre grupperna i parlamentet – som tyska Grünen i den gröna gruppen eller brittiska Tories i den konservativa ECR-gruppen – kan åtminstone indirekt spela stor roll. Men inget svenskt parti är i närheten av ett sådant inflytande (se tabell 1). Den enda chansen för svenska partier att driva igenom sin politik i Europaparlamentet är genom att ha skickliga kandidater som kan vara framgångsrika i förhandlingarna i enskilda frågor.

Tabell 1: De svenska parlamentarikerna i sina europeiska partigrupper

PARTI	ANTAL MEP	GRUPP TOTALT	ANDEL
MP	2	53	3,8
PP	2	53	3,8
S	6	161	3,7
FP	3	83	3,6
GUE/NGL	1	34	2,9
M	4	264	1,5
C	1	83	1,2
KD	1	264	0,1

Kommentar: Tabellen visar hur stor andel som de svenska ledamöterna utgör av sin europeiska partigrupp. Den gröna gruppen, där både MP och PP ingår, är den EP-grupp med överlägset störst andel svenska ledamöter: 7,6 procent. M och KD ingår i den kristdemokratiska gruppen EPP, FP och C ingår i den liberala gruppen ALDE, S ingår i den socialistiska gruppen S&D och V ingår i den vänsterradikala gruppen GUE/NGL.

Kontrasten mellan genomförbarheten av partiernas nationella och Europapolitiska valmanifest är därför stor. Ett socialdemokratiskt nationellt valmanifest kan inom några månader bli regeringspolitik i Sverige. Ett socialdemokratiskt Europapolitiskt manifest är i bästa fall en indikation i vilken riktning en handfull svenska ledamöter ämnar försöka driva den socialdemokratiska partigruppen i Europaparlamentet.

Det ligger naturligtvis nära till hands för en socialdemokrat att vilja se mer socialdemokratisk politik i Europa, och med tanke på att mer än hälften av Sveriges lagar antingen har sitt ursprung i, eller till stor del påverkats av gemensam EU-lagstiftning spelar det också roll om Europaparlamentet är höger- eller vänsterstyrt.

Men denne väljare behöver också ta ställning till att det finns en påtaglig risk för att mer socialdemokratisk politik i Europa också kan innebära en mindre socialdemokratisk politik i Sverige. Man kan, som Marita Ulvskog,

hävda att den svenska arbetsmarknadsmodellen är överlägsen den som gäller i många andra medlemsländer, där man i stället reglerar löner i lag.² Men det är en klen tröst i de delar av EU där fackföreningsrörelsen är mycket svag, och där styrkeförhållandena mellan parterna på arbetsmarknaden därför är mycket olika. Att ställa krav på ny harmonisering på detta område är mycket riskabelt om man vill värna den modell vi har. Den som ligger längst ifrån den europeiska normen är sannolikt den som måste flytta sig längst, när regelverken ska harmoniseras.

All Europapolitik är tvådimensionell

NÄR EU-FRÅGAN aktualiserades på allvar i svensk politik i början av 1990-talet upplevdes den, på goda grunder, utgöra en rejäl utmaning för vänster-högerdimensionen. Socialdemokrater, kristdemokrater och centerpartister hittade i samma partiböcker väsentligt olika svar på hur de skulle förhålla sig till EU. Samtidigt kan i efterhand konstateras att EU-dimensionen under 1990-talet trots allt i hyfsat stor utsträckning kom att sammanfalla med vänster-högerdimensionen. Till skillnad från i stora delar av övriga Europa blev »ja till EU« en högeruppfattning och »nej till EU« en vänsteruppfattning. Vänsterpartiet och Miljöpartiet var renodlade nej-partier och Folkpartiet och Moderaterna renodlade ja-partier. Inom Socialdemokratin upplevdes nej-sidan vara ungefär den samma som partiets vänsterflygel.

I dag finns inte denna uppdelning kvar, åtminstone inte om man ser till partiernas och parlamentarikernas agerande. Det kategoriska EU-motståndet har förpassats till politikens ytterkanter. Folkpartiet må vara mest EU-positivt, och Sverigedemokraterna utmanas endast av Vänsterpartiet som mest EU-negativt, men övriga partier är sannerligen inte enkla att placera in i på en »EU-skala«.

I stället för en simpel och konkurrerande dimension har frågan om fördelningen av makt mellan EU och medlemsstaterna transformerats till en komplicerad och kompletterande dimension.

Vänster mot höger är fortfarande – och bör fortsätta att vara – den centrala konfliktlinjen även i Europapolitiken. Ideologi har alltid övertrumpat nationalitet i parlamentet, vilket kan anföras som ett så gott bevis som något på att europeisk integration faktiskt fungerar. Ideologisk konflikt är också det allra bästa botemedlet mot populism. Men det räcker inte. Ideologiska ställningstaganden måste också hela tiden kompletteras av ett förhållningssätt i maktfördelningsfrågan. I denna mening kan Europapolitiken sägas vara tvådimensionell till sin essens.

Om en sådan politisk utmaning hanteras felaktigt riskerar väljarna att

2. *Expressen*, 24 april 2014

hamna i »korsdrag«. EU-skeptiska väljare som vill ha en mer aktiv arbetsmarknadspolitik blir osäkra om de ska stödja det parti som vill ha ökade satsningar mot arbetslöshet eller det parti som vill begränsa EU:s makt. En alltför vanlig konsekvens i ett sådant läge är att väljarna stannar hemma.

Samtidigt vore det en grov underskattning av väljarna att tro att de inte kan hantera mer än en dimension. Men det förutsätter att partierna själva förstår vad de sysslar med. Här är det hög tid att abstrakta resonemang och principiella ställningstaganden för subsidiaritet ersätts av konkreta budskap.

En synnerligen konkret fråga som kan användas som exempel är det direktiv om reviderad lagstiftning gällande föräldraledighet, som parlamentet röstade igenom i början av den nuvarande mandatperioden.³ Förslaget syftade dels till att förlänga den period som (framförallt) mamman ska ha rätt att vara hemma med ersättning, dels till att stärka rättsskyddet för gravida kvinnor i arbetslivet. Europaparlamentets vänstergrupper ställde sig positiva till förslaget, medan center-högergrupperna var tveksamma dels av kostnadsskäl, dels därför att de befarade att förslaget skulle leda till indirekt diskriminering då arbetsgivare skulle undvika att anställa yngre kvinnor. Förslaget gick igenom med en mycket knapp majoritet – med 327 för och 320 mot, genom att ett antal ledamöter (främst från Polen, Italien, Ungern och Litauen) gick emot grupplinjen.

Att det blev en så knapp majoritet handlade dels om att parlamentet är splittrat om huruvida den här typen av reglering över huvud taget behövs på EU-nivå, dels på en del egenheter i parlamentets betänkande. Ett sådant var det krav på ett de facto arbetsförbud som infördes, med krav på att kvinnor skulle tvingas vara lediga i sex veckor efter förlossning. Betänkandet innehåller också detaljerade synpunkter på amning, och en rad andra detaljförslag, som bland annat ledde till att Miljöpartiets Carl Schlyter och Isabella Lövin röstade emot. I årets valplattform framför dock Miljöpartiet krav på att EU ska verka för en mer jämställd föräldraförsäkring.⁴

Ett mycket vanligt förekommande begrepp i Europaparlamentet är »rättigheter«. Det är ett starkt positivt värdeladdat ord. Att inte rösta ja till parlamentets årliga rapporter om »tillståndet för de grundläggande rättigheterna i EU« är därför riskabelt. Sannolikheten är stor att ledamoten kommer att anklagas för att vara emot ämnet för rapporten, snarare än till den aktuella rapporten i sig. Så skedde exempelvis när Moderaterna och Kristdemokraterna fann det omöjligt att stödja betänkandet för 2010–2011⁵. Då rasade Anna Hedh (S):

3. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2010-0032&language=EN>

4. Bland de övriga svenska partierna rösade även Moderaterna, Kristdemokraterna och Piratpartiet emot, medan Centerpartiet, Folkpartiet och Vänsterpartiet lade ner sina röster. Förslaget har fastnat i rådet eftersom ett antal regeringar i Europa har motsatt sig det, och väntas därför falla.

5. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2012-0383+0+DOC+XML+Vo//SV>

Trots ett hårt arbete av föredraganden och en genuin vilja från andra politiska grupper att ta fram ett gemensamt betänkande, har PPE valt att lägga fram ett alternativ som är en totalt urvattnad text, som absolut inte lever upp till de mål som EU står för. Det är kusligt hur vår syn på vad grundläggande rättigheter är skiljer sig här i Europaparlamentet!⁶

Nu röstade inte Moderaterna på EPP:s resolution, men det stämmer att finns tydliga ideologiska skillnader i synen på vad just en »grundläggande« rättighet innebär. Inte minst Alf Svensson har varit noga med att påpeka att han anser att det är viktigt att skydda begreppet från att bli urvattnat genom att ständig expansion av rättighetskatalogen. Men både Moderaternas och Kristdemokraternas ovilja att stödja betänkandet handlade också om att den gav uttryck för en syn på det europeiska samarbetet som de inte kunde acceptera, inte minst av subsidiaritetskäl:

Inför omröstningen fanns två förslag till texter. Vi röstade nej till den som lagts fram av vår partigrupp, eftersom den uteslöt ställningstaganden i frågor som bland annat berör sexuell likaberättigande. Den pekade till exempel inte tydligt på sexuell diskriminering som uppenbart förekommer inom unionen. I omröstningen om huvudresolutionen fanns det möjligheter att i enskilda frågor uppmärksamma problem som enligt våra övertygelser är övergripande och europeiska. Däremot kunde vi i slutomröstningen inte stödja resolutionen eftersom den tvärtom, emot vår syn, omfattade alldeles för mycket. Begreppet fundamentala mänskliga rättigheter riskerar att förlora sin betydelse om man där ligger in alltför många politiska ställningstaganden som snarast hör hemma i nationell politik. Främst vänder vi oss emellertid mot att resolutionen på många punkter direkt, men oftast indirekt, tar upp förhållanden som tydligt faller inom medlemsstaternas kompetens och som i en del fall står i strid med Lissabonfördraget. I några punkter uppmanas också medlemsstaterna och EU att underteckna och att i nationell lagstiftning införa internationella fördrag som bl.a. Sverige, med brett stöd i Sveriges riksdag, har valt att inte ansluta sig till.⁷

Ett skäl till att de svenska parlamentarikerna röstar olika i initiativbetänkanden, även inom sina delegationer, är att de ofta innehåller så många

6. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121211+ITEM-017+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-665-000>

7. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121212+ITEM-008+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-359-593>

olika element och förslag att det till slut blir hur man upplever balansen mellan acceptabla och oacceptabla inslag som avgör. Det är ofta här som avvägningen mellan ideologiska preferenser och subsidiaritetsynen är som svårast. Om man tycker att möjligheten att förena yrkes- och familjeliv är en rättighet, men är emot att Bryssel ska få medbestämmande i fråga om till exempel barnomsorg, röstar man för eller emot en paragraf där Europaparlamentet kräver att medlemsländerna erbjuder dagis åt alla som vill ha det?

Är en röst på Gunnar Hökmark en röst på Victor Orbán?

EN ÅTERKOMMANDE fråga i debatterna mellan svenska ledamöter är huruvida EU måste få mer kraftfulla verktyg att straffa medlemsländer som inte lever upp till grundläggande krav på politiska och mänskliga rättigheter. Bakgrunden är den mycket problematiska utvecklingen i Ungern, där den nationalistiska, konservativa regeringen har genomfört grundlagsändringar som entydligt missgynnar den ungerska oppositionen, infört restriktioner i medielagstiftningen och därutöver placerat ut personer med partibok på de flesta av samhällets viktigaste poster. I både Folkpartiets och Miljöpartiets EU-valplattformar finns krav på att EU ska skärpa möjligheterna att bestraffa medlemsländer som inte lever upp till demokratiska grundkriterier, exempelvis genom indragen rösträtt i rådet. I dag finns artikel 7 i EU-fördraget – »atombombsparagrafen« – men för att den ska kunna användas krävs enhällighet i rådet, vilket utgör en avsevärd tröskel för att den ska kunna användas.

Både Folkpartiet och Miljöpartiet vill nu förändra regelverket så att det blir lättare för EU som gemensam institution att gripa in mot enskilda medlemsländer om de exempelvis, som i fallet med Ungern, missbrukar sin regeringsmakt genom att förändra grundlagen så att den ensidigt missgynnar – och därmed också gynnar – ett enskilt partipolitiskt alternativ.

Något sådant förslag har inte Socialdemokraterna med i sitt manifest, vilket sannolikt beror på att frågan är både principiellt och politiskt komplicerad. Å ena sidan är det helt uppenbart att EU:s trovärdighet, inte minst som en institution som bygger så mycket av sin retorik kring konceptet »mjuk makt«, urholkas när man inte förmår hantera ett medlemsland som flagrant bryter mot de värderingar som ska ligga till grund för hela samarbetet.

Å andra sidan finns en stor tveksamhet gentemot att ge EU ännu större befogenheter att i efterhand underkänna nationell lagstiftning, inte minst om det handlar om att ifrågasätta en grundlagsändring. EU är ett mellanstatligt samarbete, och att införa en sådan förändring skulle innebära en maktförskjutning som det sannolikt skulle vara oerhört svårt att få igenom i rådet.

Det är dock Socialdemokraterna som har varit mest kritiska mot Moderaternas hållning i frågan i Europaparlamentet. Efter en omröstning om

en resolution⁸, där en majoritet av Europaparlamentets ledamöter uttalade mycket stark kritik gentemot utvecklingen i Ungern, skrev Moderaterna en röstförklaring där de motiverade sin röst emot:

Trots den kritik och de allvarliga frågeställningarna beträffande ett antal av den ungerska regeringens lagstiftningar angående bland annat rättsväsendet finner vi inte skäl att ifrågasätta dess demokratiska förpliktelser. Vi anser att de allvarliga frågor som har tagits upp ska följas upp av den rättsliga procedur som nu inletts grundad på de gemensamma regler och lagar som EU bygger på. Vi anser det därför viktigt att kommissionen fullgör sitt uppdrag vad gäller att slå vakt om fördragets upprätthållande med en noggrann granskning av Ungerns nya grundlag. Vi anser däremot inte att Europaparlamentet på partipolitiska grunder ska döma i vare sig de ärenden som nu är föremål för kommissionens rättsliga prövning eller medlemsstaternas inrikespolitiska strider.⁹

När diskussionen blev föremål för votering röstade också Moderaterna med sin partigrupp EPP, där Victor Orbáns konservativa parti ingår. I en artikel i *Nerikes Allehanda* hävdade Åsa Westlund (S) att Moderaternas lojalitet med grupplinjen ger dem ett särskilt ansvar för hur situationen ser ut i Ungern.¹⁰ I detta fick hon senare eldunderstöd av *Aftonbladets* ledarsida, som menade att:

I EU-parlamentet sitter Fidesz i samma politiska grupp, EPP, som svenska Moderaterna och Kristdemokraterna. En röst på Gunnar Hökmark (M) eller Lars Adaktusson (KD) i EU-valet är alltså även en röst på Fidesz, och tvärtom. Så länge partier som Moderaterna accepterar Viktor Orbáns politik lär han kunna fortsätta.¹¹

Detta är en tveksam slutsats. Gunnar Hökmark har lika goda möjligheter att förhindra Victor Orbán från att införa nya medielagar som Åsa Westlunds grekiska partikollegor har att förhindra Reinfeldt från att införa ett ytterligare jobbskatteavdrag.

Däremot är kritiken befogad så till vida att man kan och bör ifrågasätta själva ställningstagandet i sig: att Europaparlamentet inte ska ge sig in i medlemsländernas inrikespolitiska strider. Detta sker – och måste ske – hela tiden när överstatlig och mellanstatlig bryts mot varandra.

Att Kommissionen är den institution som utkräver juridiskt ansvar ge-

8. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B7-2012-0095&language=SV>

9. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120216+ITEM-009+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-288-687>

10. *Nerikes Allehanda*, 14 april 2014.

11. Lindberg (2014).

nom exempelvis överträdelseförfaranden innebär inte heller att Europaparlamentet har någon skyldighet att vänta på att processen är avslutad innan det uttalar sig. I den stora, och ofta förenklade, diskussionen om huruvida Europa ska »satsa« sig ur krisen eller tillämpa åtstramningspolitik använder också exempelvis Gunnar Hökmark sig ofta av socialdemokratisk politik i andra medlemsländer som ett avskräckande exempel.¹² Och Anna Maria Corazza Bildt var mycket nöjd med den resolution som kritiserade bland annat Malta mycket hårt för att erbjuda medborgarskap i utbyte mot investeringar i landet:

It is important that Parliament has sent a strong and united message asking the Commission to verify the compliance of these schemes with European Union principles and calling on the Socialist Maltese Government to revise its current proposals with a view to bringing them into line with EU's values.¹³

Samtidigt ska man vara medveten om att en förändring på detta område skulle utgöra en avsevärd maktförskjutning och att det inte är givet att exempelvis Åsa Westlund skulle göra samma bedömning som Kommissionen i ett annat läge.

Bortom den röda linjen

ETT PROBLEM med den svenska Europadebatten är att partierna sällan redovisar en tydlig linje kring vilka politikområden man inte vill kompromissa om med 28 andra medlemsländer. Utgångspunkten för oss som författare till den här rapporten är, som tidigare nämnts, att europeiskt samarbete är något i grunden gott. Men det finns också ett antal politiska områden som är mindre väl lämpade för gemensam lagstiftning. Ett sådant är abort.

I år nämns just rätten till abort i ett flertal valmanifest. Inget parti säger sig förespråka en gemensam abortlagstiftning, men många säger samtidigt att de vill att Europaparlamentet ska verka för att medlemsländer med restriktiv lagstiftning ska gå i mer liberal riktning. Det är en fullt legitim ståndpunkt, men det vore bra om partierna också redovisade hur detta ska gå till.

Utgångsläget är att EU i dag helt saknar befogenheter att lagstifta om abort. För att Kommissionen ska ha rätt att ingripa gentemot ett land, som exempelvis Spanien, som har infört restriktioner i möjligheten att genomföra en laglig abort, krävs det en gemensam lagstiftning av något slag. Men

12. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101215+ITEM-005+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-052>

13. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20140116&language=EN&secondRef=ITEM-009-07&query=INTERV&detail=4-277-929>

hur skulle en sådan se ut? Variationen i medlemsländernas abortlagstiftning är i praktiken så stor som den kan bli, här ryms länder med några av världens mest restriktiva abortlagar (Malta) – och med några av världens minst restriktiva (Sverige). Det är svårt att föreställa sig ett annat politikområde där förutsättningarna för harmonisering är sämre. Det ter sig också mycket osannolikt att den svenska lagstiftningen – undantaget, inte regeln – skulle bli norm i EU.

Ändå dyker abortfrågan ständigt upp i Europapolitiska debatter. I Europaparlamentet är detta en ständigt återkommande stridsfråga mellan vänsterblocket och vågmästargrupperna: det liberala ALDE och de gröna och den konservativa partigruppen EPP. EPP är splittrat i sina motiv, och möjligen är det just därför det finns en stark majoritet för ståndpunkten att frågan över huvud taget inte ska diskuteras på EU-nivå.

Så är inte fallet i till exempel den socialdemokratiska gruppen. När den maltesiska katoliken Tonio Borg utnämndes till hälsokommissionär rasade flera ledamöter; däribland socialdemokraterna Marita Ulvskog, Anna Hedh och Åsa Westlund. I en skriftlig fråga till Kommissionen ville de veta vad Barroso avsåg göra för att skapa interna »skyddsmekanismer« för att förhindra att Borgs förlegade värderingar skulle påverka Kommissionens arbete:

 Tonio Borg har gjort sig känd för att hysa djupt konservativa värderingar och för att motarbeta kvinnors och HBT-personers rättigheter. // Det finns en uppenbar risk för att Tonio Borg denna vecka godkänns som EU-kommissionär. Om så blir fallet har EU-kommissionen ett stort ansvar för att säkerställa att hans värderingar inte påverkar lagstiftning och andra EU-initiativ med bäring på kvinnors och HBT-personers rättigheter.

Utöver dessa »skyddsmekanismer« undrade socialdemokraterna också vilka åtgärder kommissionen tänkte vidta »för att kompensera för Borgs förlegade syn på kvinnor.¹⁴

Men om det inte är fråga om att ge EU några konkreta befogenheter på området, vad syftar då partierna på? Rimligtvis handlar det om opinionsbildning. Att det finns mycket olika syn både på sakfrågan, och på värdet i att lyfta frågan på EU-nivå, framgick dock med all önskvärd tydlighet när ett icke-lagstiftande initiativbetänkande – Estrelarapporten¹⁵ – skapade tumult under 2013.

Redan vid första voteringen var anden ur flaskan. Efter intensiv lobbyning, delvis från religiösa aktivister, lades drygt 80 ändringsförslag – ett exceptionellt antal för en icke-lagstiftande akt – till utskottets rapport i plenum. Detta ledde till en kaotisk omröstning, både i meningen att det

14. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2012-010778+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

15. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0426+0+DOC+XML+Vo//SV>

till slut blev mycket svårt att få en helhetsbild av vad slutresultatet skulle förmedla, och genom att ett antal konservativa ledamöter buade och busvisslade i plenum. Till slut beslutades att rapporten helt enkelt fick återremitteras till utskottet, vars mycket upprörda ordförande Mikael Gustafsson (V) fick i uppdrag att bereda ärendet mer grundligt.

Det var i samband med återremitteringsfrågan som bråken började bland de svenska ledamöterna om huruvida Moderaterna och Kristdemokraterna i praktiken hade tagit ställning mot abort. De tre närvarande moderaterna röstade dock olika i frågan om rapporten skulle återremitteras eller inte: Fjellner röstade emot, Hökmark för, och Ibrisagic lade ner sin röst. Alf Svensson (KD) röstade för återremittering. Samtliga övriga närvarande svenska ledamöter röstade emot återremittering.

Efter en ny vända i utskottet lades Estrelarapporten åter fram i plenum. Det gjorde dock även en gemensam, alternativ resolutionstext från dels den EU-kritiska, konservativa gruppen ECR, dels den kristdemokratiske gruppen EPP som Moderaterna och Kristdemokraterna ingår i, som slog fast att frågor om sexuella och reproduktiva rättigheter faller under subsidiaritetsprincipen och därför inte bör behandlas av Europaparlamentet. Av voteringstekniska skäl lades denna text före Estrelarapporten på röstlistan, och vann majoritet. Därigenom föll Estrelabetänkandet. Samtliga övriga närvarande svenska ledamöter röstade emot den alternativa resolutionen, medan Alf Svensson röstade för. Moderaterna avstod, med följande motivering:

Vi anser att det är viktigt att beslut i frågor som rör abort och sexuella rättigheter fattas på medlemsstatsnivå. I Europeiska unionen finns både de som har värderingar och uppfattningar som vi har i Sverige och de som har värderingar som leder till motsatta uppfattningar. Vi uttrycker gärna vår uppfattning om fri abort och sexuella rättigheter men anser inte att parlamentet ska agera som ett överparlament till medlemsstaterna. Mot den bakgrunden är det inte möjligt för oss att rösta nej till att de frågor det här gäller ska medlemsstaternas besluta om. Det är vår bestämda uppfattning att det ska förbli så. Här måste subsidiaritet gälla. Vi moderater hade för avsikt att i dagens omröstning ge stöd för en liberal och modern syn på frågor som rör abort och sexuella rättigheter samtidigt som vi avsåg att understryka subsidiaritet och det faktum att dessa frågor är medlemsstaternas kompetens. Vi avsåg att rösta för Estrelarapporten. Vi ville däremot inte rösta emot en resolution som underströk att detta är frågor som handlar om subsidiaritet. Därför avstod vi, i strid med EPP-gruppen och dess resolution om subsidiaritet, för att ge vår uppfattning i sakfrågorna tillkänna. Då resolutionen om subsidiaritet vann togs sakfrågorna aldrig upp till beslut.¹⁶

16. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131210+ITEM-010-30+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-633-250>

GUE-NGL: fackliga rättigheter, genusfrågor och en och annan äkta kommunist

We will need to bring an immediate end to the sell-off of public assets and of social security systems. We need minimum social and environmental standards. (...) We have a joint responsibility of the European Union. We must stand up for this and not for the nationalist claptrap that we have heard from those on the right.¹⁷

SÅ BESKRIVER Gabi Zimmer från Die Linke, en ledamot som började sin politiska karriär i det östtyska kommunistpartiet SED, sin syn på varför en gemensam europeisk vänsteragenda är nödvändig för att mota nationalisterna och högerpolitiker, i ett uttalande i GUE:s »mid-term review«. Studerar man gruppens gemensamma resolutioner står det dock klart att begreppet »minimistandard« kan sträckas ganska långt. Stora delar av den europeiska vänstern betraktar EU som ett vänsterprojekt, ett politiskt motmedel mot den globala kapitalismen och reaktionära högervärderingar, och det finns inom gruppen en kärna av partier som önskar se en federal europeisk inriktning.

Namnet på vänstergruppen Europeiska enade vänstern/Nordisk grön vänster (GUE/NGL) är egentligen något av en självmotsägelse. Trots att den med sina 35 ledamöter tillhör en av Europaparlamentets minsta grupper samlar den en avsevärd åsiktsspridning, som delvis syns på namnet. När gruppen bildades 1973 hette den »Gruppen kommunisterna och deras samarbetspartner« och än i dag ingår ett antal partier som öppet beskriver sig som kommunistiska. Efter att ha splittrats i olika omgångar gjordes 1994 ett försök att samla alla »icke-socialistiska« vänsterkrafter i Europaparlamentet, och i och med utvidgningen 1995 bildades undergruppen »Nordisk grön vänster«, då de svenska och finska vänsterpartierna inte kunde ställa upp på principerna för den så kallade »eurokommunismen«. Icke desto mindre utmärker sig GUE som en grupp där vänsterpartier som anammar demokratiska principer samsas med partier som på riktigt vill avskaffa det parlamentariska systemet. Bland det första som möter ögat när man går in på hemsidan och tittar på delegationerna är att flera av partierna fortfarande har hammaren och skäran i sina partisymboler.¹⁸ Här finns exempelvis det oreformerade tjeckiska kommunistpartiet KSCM, som har varit på väg att förbjudas på grund av sin vägran att ta avstånd från politiskt våld, och det lettiska Socialistpartiet, som är en direkt efterföljare till Sovjetunionens kommunistiska parti. De danska och de finska socia-

17. http://guengl.eu/uploads/publications-documents/Mid-term_EN.pdf

18. <http://www.guengl.eu/group/delegations>

listpartierna har också lämnat gruppen som en följd av detta.¹⁹

GUE/NGL beskriver sig som en »konfederal grupp« och saknar ett koherent principprogram, men läser man resolutioner skrivna för hela gruppen eller informationsmaterial från hemsidan finns möjlighet att i grova drag se vilka linjer som gruppen företräder, även om det är svårt att hitta hårda policyförslag. Majoriteten av de sociala frågor som gruppen driver hårdast är sådana som till största del bestäms nationellt i dag.

Den övergripande hållningen är mycket kritisk mot EU:s nuvarande »nyliberala arkitektur«, dock utan att vilja se unionen upplöst. I stället vill gruppen att en europeisk integrationsprocess föregås av en radikal progressiv politik, som gör unionen till ett »projekt för folket snarare än ett elitprojekt«. ²⁰ Ett led i detta är exempelvis att man stödjer en aktiv omfördelning mellan rika och fattiga europeiska regioner genom en omfattande sammanhållningspolitik, med förbehållet att man inte tycker att stödet bör vara villkorat med övergripande makroekonomiska reformer och att medfinansieringsansvaret i vissa fall bör strykas. ²¹ GUE har även försvarat en finansiell förstärkning av den så kallade Globaliseringsfonden (European Adjustment Fund). Fonden har upp till 500 miljoner euro per år som kan betalas ut när ett stort europeiskt företag lägger ner sin verksamhet och flyttar produktionen utanför EU.

GUE-NGL har varit parlamentets kanske hårdaste kritiker av vad man betraktar som åtstramningspolitik i skuldans krisens spår, och kräver mer gemensam »adequate funding« för EU:s så kallade ungdomsgaranti, som innebär att samtliga medlemsländer har åtagit sig att säkerställa att alla unga som blivit arbetslösa inom max fyra månader ska få ett »högkvalitativt« erbjudande om jobb, lärlingsplats, praktik eller utbildning. Bland gruppens profilfrågor märks inte minst arbetsmarknadslagstiftning, lönesättning (bland annat inrättandet av en gemensam minimilön) och fackliga rättigheter samt införandet av en skatt på finansiella transaktioner. Gruppen har föga förvånande också intagit de mest radikala positionerna i diskussionerna om hur finanssektorn bör regleras. Under det stora budgetbråket 2012 röstade gruppen emot budgeten i sin helhet²², då man ansåg att den inte tog tillräckliga sociala hänsyn. GUE är också principiellt emot frihandelsavtal.

Gruppen profilerar sig genom att sätta genusfrågorna högt, bland annat genom att kräva kvotering på EU-nivå, ett utvidgat direktiv för föräldraledighet och rätten att söka asyl på en ny grund: »gender-based persecution«. ²³ GUE-NGL skriver också att de är för »fri rörlighet för alla« och motsätter sig »Fort Europa«. Man har också varit aktiva i diskussionen om homosexuellas rättigheter, då inte alla medlemsländer erkänner

19. För en utförligare beskrivning av gruppens historia i Europaparlamentet, se Johansson Heinö (2014).

20. <http://www.guengl.eu/group/about>

21. http://www.guengl.eu/uploads/publications-documents/Web_2.pdf

22. http://guengl.eu/uploads/publications-documents/Mid-term_EN.pdf

23. http://www.guengl.eu/uploads/publications-documents/Web_2.pdf

partnerskap och äktenskap mellan samkönade. Här hamnar dock två principer emot varandra, som synes i Dennis de Jongs retoriska spagat i en debatt i plenum, som av gruppen citeras som den kollektiva hållningen:

Exercising the EU right of free movement of workers in certain EU countries would mean same-sex couples losing a number of fundamental rights, for example, in the field of social security and pensions. Thus, the right of free movement is restricted. GUE/NGL is not advocating that the Commission present proposals for harmonization of family law in this field. This remains a matter for the member states. We ask the Commission to present proposals ensuring that the rights enjoyed by employed and self-employed workers in connection with freedom of movement are the same for everyone.²⁴

Mikael Gustafsson

Vad gäller frågor som mer specifikt rör den inre marknaden har GUE-NGL haft en annan och kanske mer bokstavlig syn på närhetsprincipen. Man avisade exempelvis ett patientrörlighetsdirektiv som utökar möjligheterna för patienter att, med vissa förbehåll, söka vård i andra medlemsländer, med motiveringen att det riskerar att leda till mer »hälsoturism«.²⁵

Gruppen röstade också emot det så kallade telekompaketet, som syftar till att skapa en gemensam telekommunikationsmarknad, och har motsatt sig en fortsatt liberalisering av elmarknaderna.

Vänsterpartiets parlamentariker Mikael Gustafsson har inte suttit en hel mandatperiod, utan efterträdde Eva-Britt Svensson som slutade i förtid av hälsoskäl. I och med detta övertog han även hennes ordförandeskap i utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män, ett utskott som saknar lagstiftande funktion i Europaparlamentet. Det har gjort det till ett »otroligt lågstatusutskott« enligt Eva-Britt Svensson själv.²⁶ Trots att exempelvis familjerätt eller abortlagstiftning i huvudsak ligger utanför EU:s kompetens har flera av utskottets rapporter kommit att utgöra politiska vattendelare i Europaparlamentet – och för hur de svenska parlamentarikerna har förhållit sig till varandra, inte minst i svensk media.

En granskning av Gustafssons agerande i olika omröstningar visar tydligt att han ofta kläms mellan motståndet mot överstatlighet och EU å ena sidan, och drivkraften att få EU:s befintliga politik att bli mer som Vänsterpartiets å den andra. I regel är han dock mycket konsekvent i den hårda

24. http://guengl.eu/uploads/publications-documents/Mid-term_EN.pdf

25. http://guengl.eu/uploads/publications-documents/Mid-term_EN.pdf

26. <http://www.nikk.no/teman/avslutade-tema/jamstalldhetspolitik-1999-2005/ointresse-for-jamstalldhet-i-eu-parlamentet/>

linje som partiprogrammet föreskriver om att verka för att flytta tillbaka så mycket makt som möjligt och rösta emot förslag som kan leda till mer överstatlighet, även i de fall frågorna ligger Vänsterpartiet mycket nära. Detta har lett till den något märkliga situationen att ordföranden för jämställdhetsutskottet vid upprepade tillfällen har röstat emot betänkanden som syftar till att opinionsbilda i just de frågor som Vänsterpartiet vill driva när de väl ska voteras i plenum.

Ett exempel återfinns i frågan om kvotering. Efter att ha röstat emot en resolution²⁷ som förespråkar kvotering skrev Gustafsson i en röstförklaring:

Jag är en övertygad förespråkare för könskvotering och tror att detta är ett effektivt sätt att bekämpa stereotyper, öka demokratin samt att bryta den i dag informella manskvoteringen. Jag valde dock ändå att rösta emot betänkandet, dels för att resolutionen tar upp könskvotering i bolagsstyrelser, som om det vore den viktigaste jämställdhetsfrågan, dels för att resolutionen vill ha EU-lagstiftning på området. Av princip är Vänsterpartiet emot att mer makt överförs till EU och anser att EU:s nyliberala politik och vad den har ställt till med för kvinnor kräver helt andra prioriteringar, t.ex. en ny socio-ekonomisk politik som synliggör könsmaktsordningen i samhället och satsar på jobb och välfärd för alla.²⁸

Den 16 november 2013 röstade Mikael Gustafsson (V) nej till en EU-lag om könskvotering med samma motivering. För detta fick Gustafsson kritik av utskottskollegor, som hade svårt att förstå ställningstagandet. I en intervju i Europaportalen förklarade Gustafsson att det hade varit en annan sak om lagstiftningen redan fanns på plats, och kom tillbaka för revidering.

– Min och Vänsterpartiets utgångspunkt är ett mellanstatligt EU-samarbete. Vår demokratisyn bygger på att beslut ska fattas så nära folk som möjligt.²⁹

Samtidigt är det svårt att vara ordförande i ett utskott och rösta nej till allt som passerar. Därför lägger Gustafsson ofta ner sin röst, vilket förklarar de höga lojalitetssiffrorna gentemot utskottet som finns registrerade på votewatch.com. Och det finns också exempel där Gustafsson har varit aktivt pådrivande för mer gemensam politik. Hans företrädare, Eva-Britt Svensson, stred exempelvis för att Europaparlamentet skulle kräva att Kommissionen skulle ta initiativ till en gemensam EU-strategi mot kvinno-

27. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2013-0340&language=SV>

28. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20131120&language=ES&secondRef=ITEM-009-17&query=INTERV&detail=3-417-000>

29. <http://www.europaportalen.se/2014/03/eu-feminist-som-vill-avveckla-eu>

våld, ett förslag som Gustafsson har fört vidare.³⁰ Hur långt denna strategi ska sträcka sig är dock oklart. Gustafsson talar på flera ställen om behovet av ett nytt lagstiftningsinstrument, med särskild hänvisning till att det inte räcker med nationella åtgärder.³¹ Rimligtvis kan detta dock inte gälla sanktioner, då detta skulle kräva en harmonisering av straffrätten, vilket Gustafsson uttryckligen motsätter sig. I en rapport som uttryckte stöd för den internationella brottmålsdomstolen ICC lade Gustafsson ner sin röst (!), med motiveringen att »I strongly oppose any transfer of competences in criminal law matters«. ³² Samtidigt har han varit starkt pådrivande för ett icke-lagstiftande betänkande som bland annat starkt rekommenderar medlemsländerna att införa den svenska sexköpslagen, som är unik i EU genom att den kriminaliserar köp av sexuella tjänster, men inte prostitution (prostitution är förbjudet i ett par EU-länder men i större delen av EU saknas förbud mot både köp och försäljning). Om denna skrev han på första maj i år:

Vänsterpartiet är ett EU-kritiskt parti. Vi röstar mot högerens åtstramningspolitik, men försöker använda EU för internationell solidaritet och feminism. Vänsterpartiet gör skillnad. För en månad sedan gav det feministiska arbetet utdelning, EU-parlamentet valde att anta ett uttalande till stöd för den svenska sexköpslagen. Alla de som kämpar mot prostitution kan nu luta sig mot EU:s stöd för en lag som förbjuder sexköp, utan att kriminalisera de kvinnor som lever i prostitution.³³

Ordvalet här är intressant. Är det EU:s stöd för den svenska lagstiftningen, eller Europaparlamentets som Gustafsson åsyftar?

Det ärende som fått ojämförligt mest uppmärksamhet är dock Estrela-rapporten, om sexuell och reproduktiv hälsa. I paragraf 34 rekommenderade Europaparlamentet:

att högkvalitativa aborttjänster, som en mänskorsrättslig fråga och folkhälsofråga, bör vara lagliga, säkra och tillgängliga för alla inom medlemsstaternas offentliga hälso- och sjukvårdssystem, även för kvinnor som inte är bosatta i landet och som söker denna tjänst i andra länder på grund av ursprungslandets restriktiva abortpolitik och för att undvika olagliga aborter som utgör en allvarlig risk för kvinnors fysiska och mentala hälsa.³⁴

30. Debattinlägg under diskussionen om betänkandet för »minimiorner för brottsoffers rättigheter samt stöd till och skydd av brottsoffer«.

31. Fråga för muntligt besvarande O-000189/2012 till kommissionen

32. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20111117&secondRef=ITEM-007&language=EN>

33. *Norrköpings Tidningar*, 1 maj 2014.

34. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0426+0+DOC+XML+Vo//SV>

Även om man, som Gustafsson, betraktar abort som en mänsklig rättighet och därför är beredd att göra ett avsteg från den subsidiaritetsprincip som brukar exkludera sociala frågor från EU:s räckvidd, så innehöll denna rapport mycket annat som en EU-kritiker kunde förväntas ha synpunkter på. Här fanns krav på obligatorisk sexualundervisning, på offentligt subventionerade preventivmedel, krav på att mammografier och gynundersökningar skulle undantas nationella sparbetning under de europeiska skuldsanerarna. Och är det EU eller Europaparlamentet som vill detta?

Och det finns fler fall där avvägningen mellan EU-motstånd och ideologi kommer i konflikt. Vad gäller en skatt på finansiella transaktioner menade Gustafsson i ett fall att det var så viktigt med en sådan skatt att han kunde överse med att betänkandet i detta fall förespråkade att skatten skulle gå direkt in i EU:s budget i stället för till medlemsstaterna, vilket skulle innebära ett avgörande steg i federativ riktning:

Jag har röstat för betänkandet. Det är viktigt att införa skatt på finansiella transaktioner. De avreglerade finansmarknaderna är en av huvudorsakerna till den globala ekonomiska krisen. Jag anser att betänkandet kunde ha gått längre både vad gäller omfattningen och skattesatsernas storlek. Jag hade också velat se tydligare formuleringar om att intäkterna ska användas till bistånd, miljöinsatser och sociala projekt i utvecklingsländerna. Vidare hade jag även gärna sett kompletterande skattesatser i händelse av snabba och ökande finansiella transaktionsrörelser genom användande av automatiska skattesatser kopplade till takten på de finansiella rörelserna. Men eftersom ett införande av denna skatt ändå är ett steg i rätt riktning har jag röstat ja. Avslutningsvis vill jag understryka att jag, till skillnad från vad som framförs i betänkandet, inte anser att skatteintäkterna ska gå till EU:s budget, utan fördelas till medlemsstaterna.³⁵

I andra sammanhang har Gustafsson prioriterat annorlunda. I ett betänkande om beräkningen av 2013 års budget lades för första gången fram förslag på hur Europaparlamentet skulle behöva skära i sina egna utgifter; bland annat genom ett uttalande om att Europaparlamentet bara borde ha ett enda säte, och sluta pendla till Strasbourg för omröstningar i plenum.³⁶ Gustafsson tyckte dock inte att betänkandet var tillräckligt långtgående och valde därför att lägga ner sin röst. Däremot röstade han emot en rapport som uppmunttrade medlemsstaterna att bygga fler billiga hyresrätter – ett betänkande som bland annat de svenska socialdemokraterna röstade för – med motiveringen

35. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120523+ITEM-009+DOC+XML+Vo//DE&query=INTERV&detail=3-283-000>

36. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0062&language=SV>

att bostadspolitiken är en fråga som bör beslutas om på nationell nivå³⁷.

I flera av de frågor som har nämnts ovan har Gustafsson röstat emot sin egen grupp, och givet vilka partier som ingår i den är det trösterikt att Gustafsson också är den svensk som har lägst röstkoherens med sin grupp av alla: 79,3 procent.³⁸ Detta beror främst på att GUE/NGL, som tidigare nämnts har en väsentligt mer federal inställning till EU än vad Vänsterpartiet har. Det gäller exempelvis synen på sammanhållningspolitiken, som är en av GUE/NGL:s profilfrågor. I en omröstning om de så kallade Europeiska fonderna lade Vänsterpartiet ned sin röst:

Jag har lagt ned rösten på alla betänkanden. Alla dessa fonder ingår som en del i EU:s strategi att öka centraliseringen av makt till, och integreringen av, unionen. En federalistisk plan som jag är motståndare till. I betänkandena framgår också att fonderna vägleds av den i huvudsak nyliberala EU 2020-strategin. En politisk inriktning som jag motsätter mig. Jag förnekar inte att det finns flera positiva projekt som startats med stöd av dessa fonder, men det är också sant att de mest omfattande bedrägerierna, och slöseriet, inom EU sker just med medel från fonderna. I den nuvarande ekonomiska krisen påstås att fonderna skulle kunna bidra till en förändring. Det är en illusion. För en verklig förändring krävs en ny politik som sätter de mänskliga rättigheter, sysselsättning och välfärd i centrum. Det krävs också en organiserad avveckling av EMU.³⁹

Givet den i övrigt konsekventa linjen att hålla emot förslag som ger EU mer makt på nationalstatens bekostnad är det värt att notera hur frekvent Gustafsson själv försöker använda EU-kommissionen för att ställa andra medlemsländer – och arbetstagare – mot svenska intressen vid företags-etableringar. När godistillverkaren Cloetta varslade arbetarna på Läkerolfabriken i Gävle ställde Gustafsson frågor om slovakiska fabriken Levice, dit Cloetta ämnade flytta sin produktion, hade erhållit något EU-stöd.⁴⁰ Samma fråga fick Kommissionen angående företaget ESAB:s flytt från Laxå till Opole i Polen.⁴¹

Mikael Gustafsson har också försökt intressera EU för den svenska Alliansregeringens, i Gustafssons tycke, dåliga miljöpolitik, och direkt

37. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20130115&language=ET&secondRef=ITEM-010-01&query=INTERV&detail=2-152-000>

38. För mer om detta, se Svanborg-Sjövall (2014).

39. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131120+ITEM-009-11+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-281-996>

40. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2012-003998+0+DOC+XML+Vo//SV>

41. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2012-006795+0+DOC+XML+Vo//SV>

uppsmanat Kommissionen att vidta åtgärder mot Sverige.⁴² Vid andra tillfällen har han begärt att EU ska gripa in när han ansåg att svensk lagstiftning på till exempel miljöområdet är för svag, vilket aktualiserades när striden om kalkbrottet på Gotland rasade som värst.⁴³

S&D – den europeiska välfärdsstatens arkitektkontor

DEN SOCIALDEMOKRATISKA gruppen, S&D (Group of the Progressive Alliance of Socialists and Democrats) är Europaparlamentets näst största. Traditionellt har S&D framförlallt legat i konflikt med den kristdemokratiska gruppen EPP-DE i synen på hur fri den inre markanden bör vara. Denna ideologiska spänning har förstärkts avsevärt under den senaste mandatperioden, som har dominerats av eurokrisen. Nästintill alla kampanjer som presenteras på gruppens hemsida handlar om gruppens krav på en mer expansiv stimulanspolitik och en mer »social« EU-profil. Här återfinns exempelvis en tio-punktsplan för förändring, där gruppen vill se en skatteväxling från jobb- och inkomstskatt till skatt på spekulation och utsläpp, en europeisk sysselsättningsgaranti för okvalificerade arbetstagare under 30 år och en gemensam minimilön över 60 procent av det nationella genomsnittet i alla medlemsländer.⁴⁴

Att grupperna har helt olika syn på hur krisen ska hanteras beror rimligtvis på att de gör helt olika analyser av krisens ursprung. S&D är bestämt av uppfattningen att grundproblemet ligger i hur finansmarknaderna har varit (under)reglerade. EU, och då framförallt kommissionen och trojkan, kritiseras hårt för att ha fört en åtstramningspolitik som har förvärrat eurokrisen snarare än bidragit till en förbättring. I stället föreslår PSE en lång rad nya åtgärder för främst euroländerna, som den svenska regeringen har varit bestämd motståndare till, som exempelvis en europeiserad, gemensam statsskuld genom så kallade »eurobonds«. Gruppen förespråkar också mer av ekonomisk konvergens, framförallt genom satsningar på fattigare regioner.⁴⁵ S&D vill även se stabilitetspakten kompletterad med en »social progress pact« med bindande mål för sysselsättning, och en ökad användning av EU-medel. Trojkan ska avskaffas.

I ett appendix till dokumentet »For an EMU at the service of European

42. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=WQ&reference=P-2011-010172&language=SV>

43. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=WQ&reference=E-2012-007753&language=SV>

44. <http://www.relaunchingeurope.eu/news-europe-back-to-work/>

45. <http://www.relaunchingeurope.eu/topic-04-3/>

Citizens« tecknar gruppen kollektivt en vision om vilken väg man vill att EU ska gå. Det handlar i stor utsträckning om att med viss respekt för nationell särart skapa en europeisk välfärdsstat⁴⁶. PSE kräver att ett nytt socialt protokoll införs, gemensamma minimistandarder för en aktiv arbetsmarknadspolitik, bindande mål för att reducera könsrelaterad lönespridning med 2 procent årligen, gemensamma regler för föräldradighet, kvoteringsbestämmelser om att minst 40 procent av ledamöterna i bolagsstyrelserna, som även inkluderar vissa små- och medelstora företag, måste vara vikta för kvinnor. S&D vill även se ett »socialt golv« med gemensamma bestämmelser för bland annat universell tillgång till barnomsorg (som kan finansieras med EU-medel) och »affordable housing«. Gruppen försvarar också en expansiv EU-budget och en europeisk transaktionsskatt, som man tänker sig ska dra in 80–200 miljoner euro per år.⁴⁷

Marita Ulvskog

MARITA ULVSKOG är en av Socialdemokraternas mest profilerade EU-skeptiker, och en av parlamentets mer ideologiskt drivna ledamöter. Hon beskriver sin syn på subsidiaritetsprincipen så här i sitt enkätsvar:

Subsidiaritetsprincipen är en oerhört viktig del av EU-samarbetet, vi ska värna medlemsstaternas kompetens. EU-samarbetet är viktigt för de gränsöverskridande problem vi brottas med i dag, så som miljö- och klimathoten, men EU ska inte bestämma över frågor som vi kan bäst på hemmaplan. Bland de senare delar Socialdemokraterna inte exempelvis Folkpartiets syn på att det krävs förstärkningar av Frontex, EU:s säkerhetsmyndighet som ansvarar för att samordna medlemsländernas gränsbevakning, och man är också mycket kritisk till en starkare försvarssamordning.⁴⁸

Ulvskog upplever inte att det finns några problem med att förena sin och gruppens syn på subsidiaritet även om hon själv oftast har »en mer kritisk syn på överstatlighet och överflyttning av makt till EU:s institutioner, men detta ger sällan upphov till konflikt. Det finns stor förståelse för denna skillnad i synsätt inom partigruppen.

Det kan i sammanhanget tyckas ironiskt att det enda betänkande som EU-skeptikern Marita Ulvskog har ansvarat för som parlamentets föredragande

46. Ibid.

47. <http://www.relaunchingeurope.eu/topic-04-3/>

48. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120912+ITEM-008+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-276-319>

är ett harmoniseringsärende. Men ämnet, »om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden« är politiskt okontroversiellt, och betänkandet gick igenom med enhällighet i utskottet. Mer kontroversiell har Ulvskog varit som klimatdebattör, där har hon spelat en framträdande roll som »skugga« för den socialdemokratiska gruppens räkning i flera tunga betänkanden på inte minst energiområdet. Just klimatpolitiken är också det område där Marita Ulvskog själv upplever sig ha utövat mest inflytande, enligt sitt enkätsvar. Det gällde framförallt Europaparlamentets ställningstagande om att införa tre bindande mål för minskade klimatutsläpp, förnybar energi och energieffektivisering till 2030.

Går det då att spåra en helhetssyn kring hur Ulvskog resonerar i subsidiaritetsfrågan i voteringarna? I vissa fall röstar Ulvskog på ett mer restriktivt sätt än övriga svenskar i den socialdemokratiska delegationen. I en resolution om ramarna för EMU:s framtid⁴⁹, som föreslog bland annat ett europeiskt finansministerium, gemensam skuldremittering och egna medel, lade Ulvskog och Hedh ned sina röster, medan Göran Färm, Olle Ludvigsson och Åsa Westlund röstade för. I andra fall, som också berör en utveckling mot väsentligt fördjupad ekonomisk integration, har Ulvskog dock varit lojal med den europeiska partigruppen. Ett sådant exempel är Europaparlamentets uttalande om »stabilitetsobligationer«⁵⁰ – det vill säga gemensamma statsskuldsinstrument – som hela den socialdemokratiska delegationen röstade för. Här är det inte helt lätt att följa med i svängarna, för i en röstförklaring till en annan, närliggande rapport lät det så här:

Vi svenska socialdemokrater ser med viss tveksamhet på formuleringarna i punkt 12 om att kräva av kommissionen att snabba förslag ska läggas fram när det gäller en pakt för skuldinlösen och/ eller att system för euro-statsskuldväxlar. Det handlar om planer som i det här läget bara finns på idéstadiet och som behöver arbetas igenom mycket noggrant innan de eventuellt kan sättas i verket. Samtidigt har vi som representanter för väljare i ett icke-euroland inget intresse av att hindra euroländerna från att gå snabbt fram på dessa områden om de anser att det är nödvändigt. Så länge som den inre marknaden och det breda EU-samarbetet inte påverkas negativt måste det vara upp till euroländerna själva att välja de lösningar som de finner lämpliga för att hantera statsskulder och rädda den gemensamma valutan.⁵¹

Att röstförklaringarna ibland signalerar något annat än vad man faktiskt har röstat för återkommer hos de flesta parlamentariker, men i denna

49. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2012-0339+o+DOC+XML+Vo//SV>

50. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2012-0402+o+DOC+XML+Vo//SV>

51. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120215+ITEM-009+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-346-625>

gren utmärker sig Socialdemokraterna. Ett exempel på detta är den rapport⁵² som parlamentet klubbade igenom inför de oerhört segdragna förhandlingarna om EU:s långtidsbudget 2014–2020. Där angavs som mandat för förhandlingarna att EU borde få egna medel, att nivåerna för jordbruks- och regionalstöd borde bibehållas eller öka samt att budgeten i sin helhet borde bli större. Fyra av fem socialdemokrater skrev under en röstförklaring om att de var emot samtliga dessa punkter, däribland Ulvskog.⁵³ Men i slutomröstningen tryckte Göran Färm, Marita Ulvskog och Jens Nilsson ändå på ja-knappen, medan Anna Hedh röstade nej.⁵⁴ I protokollet anges att Hedh senare angav att hennes intention var att lägga ned sin röst.

Men det finns också fler oklarheter än frågan om hur mycket pengar EU bör ha till sitt förfogande. Liksom flera andra partier har Socialdemokraterna slirat i frågan om EU bör ha egna medel eller inte. Här har ledamöterna röstat olika vid olika tillfällen. Ett exempel är i en rapport om eventuell harmonisering av momsintäkter. I sin röstförklaring tryckte samtliga ledamöter, utom Färm, på vikten av att behålla ett nationellt veto kring skattefrågor:

Vi välkomnar att de oerhört komplexa momsintäkterna till EU:s budget ses över och förenklas. Vi välkomnar även att den administrativa bördan för medlemsländerna minskar. Eftersom förslaget berör skatteområdet anser vi dock inte att metoderna för insamling av en sådan förändrad momsintäkt bör regleras i en förordning. Förslaget bör i stället behandlas i beslutet om egna medel, vilken kräver enhällighet i rådet och ratificering av samtliga medlemsstater.⁵⁵

Men rapporten är mycket tydligt positiv till att unionen får »genuina« egna medel, och ser momsintäkter som går direkt in i unionens budget som ett sätt att bidra till detta.⁵⁶ Denna rapport röstade Marita Ulvskog, Jens Nilsson och Göran Färm för, medan Åsa Westlund och Olle Ludvigsson röstade emot.

I diskussionerna om hur man ska få intäkter har annars en transaktions-skatt varit ett populärt förslag, som omfattas av en stor majoritet i Europapar-

52. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2011-0193+0+DOC+XML+V0//SV>

53. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121023+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-212-500>

54. <http://www.votewatch.eu/en/a-new-multiannual-financial-framework-mff-for-a-competitive-sustainable-and-inclusive-europe-motion-.html>

55. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121023+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&query=INTERV&detail=2-223-625>

56. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2012-0361&language=SV&ring=A7-2012-0316>

lamentet. Även här har Socialdemokraterna röstat olika vid olika tillfällen. I syfte att rätta till »underbeskattningen av finanssektorn« röstade delegationen för ett betänkande om att införa en version av Tobinskatten, trots att man inte lyckades rösta bort skrivningar om att de medel skatten drar in ska användas till att utöka EU:s budget.⁵⁷ Samma sak skedde i det årliga skattebetänkandet⁵⁸, som Socialdemokraterna som grupp ställde sig positiva till, trots mycket långtgående skrivningar – och invändningar – om egna medel.

I andra omröstningar har Socialdemokraterna lagt ner sina röster när det blev fråga om att rösta om att införa en EU-skatt på finansiella transaktioner. Detta eftersom man inte ansåg att Kommissionen hade presenterat en ordentlig konsekvensanalys av vad det skulle innebära för de länder som i likhet med Sverige har valt att ställa sig utanför.⁵⁹

Men om exempelvis Marita Ulvskog i många fall har varit mer tveksam till tätare ekonomisk samordning på EU-nivå, så finns det andra där hon har varit mer pådrivande. Det gäller inte minst när hon tycks se en möjlighet att exportera mer av en svensk syn på till exempel jämställdhet och offentlig sektor. Här finns en tydlig samsyn mellan de svenska socialdemokraterna och den europeiska gruppen i långtgående krav på ett »socialt golv«. Ulvskog, och de övriga socialdemokraterna, var exempelvis de enda svenskarna i Europaparlamentet⁶⁰ som röstade för ett betänkande om att utöka minimitiden för betald föräldraledighet, trots mycket långtgående och detaljerade skrivningar (som också genast resulterade i lösningar i rådet). I sin röstförklaringar beklagade Socialdemokraterna bristerna i betänkandet, men stod ändå fast vid att det behövs ett europeiskt regelverk på området.

Vi hade önskat att fokus för direktivet varit på föräldraledighet i stället för mammaledighet. Vi hade också önskat – särskilt som det handlar om ett minimidirektiv – att det varit mindre detaljerat och mer flexibelt när det gäller exempelvis ersättningsnivån och tidsgränser för perioden närmast efter förlossning. Vi anser dock att betänkandet är viktigt för att förbättra det nu gällande direktivet som ger mycket begränsade möjligheter att förena arbetsliv och föräldraskap i många av EUs medlemsländer. I och med beslutet finns nu ett första förhandlingsbud som ministerrådet har att förhålla sig till.⁶¹

57. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130703+ITEM-009-10+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-335-001>

58. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130522+ITEM-008-02+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-205-000>

59. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121212+ITEM-008+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-316-500>

60. Även Anna Maria Corazza Bildt röstade för, men angav senare att hon hade tryckt fel under voteringen.

61. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101020+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-332>

I de fall Kommissionen kan användas för att »tämja marknaden« är Ulvskog också positiv. Ett exempel där hon både applåderat och ställt krav på ett ännu mer aktivistiskt förhållningssätt från Kommissionens sida är roamingavgifter, där EU har ägnat sig åt direkt prisreglering. I sin röstförklaring tycks hon inte ha något emot att telekommarknaden har avreglerats till en inre marknad, även om hon var av åsikten att prisregleringen hade kunnat gå längre:

Datapriset minskas (...) ordentligt och allt detta är ett tydligt bevis för att politiken kan spela roll: Marknaden kan inte besluta, marknaden ska inte kunna ta ut överpriser. På en gränslös inre marknad finns det dock egentligen ingen anledning till att det ska vara dyrare att ringa mellan länder än att ringa inom länder. Vi har nu fått en garanti för att kommissionen ska komma tillbaka med ett skarpt lagförslag om en fullständigt integrerad telekommarknad om inte tillräckliga förbättringar har gjorts 2016. Så vi är beredda att gå vidare för att se till så att människor inte betalar mer än de faktiskt ska behöva.⁶²

Ulvskog har också, en smula överraskande, krävt att Kommissionen gör någonting åt bristen på enhetlig standard för ridhjälmarna i EU.⁶³

Men när det kommer till arbetsmarknadsfrågor är inställningen till Kommissionens arbete och roll en annan. Ulvskog har vid upprepade tillfällen attackerat Kommissionen inte minst för implementeringen av utstationeringsdirektivet, som hon menar kan leda till »slaveri«⁶⁴ och till att de fackliga rättigheterna för löntagare i Europa har slagits sönder.⁶⁵ Just arbetsmarknaden är det område där Ulvskog, enligt sitt enkätsvar, har upplevt att den stora striden har förts under den senaste mandatperioden, med begränsad framgång för den europeiska vänstern.

Samtidigt tvingas socialdemokraterna ibland göra svåra avvägningar mellan gruppens krav på exempelvis minimilöner och ambitionerna att få EU:s politik att bli mer socialdemokratisk. Ett intressant exempel är i resolutionen om långtidsvård för äldre⁶⁶, som bland annat krävde minimilöner för all vårdpersonal. Detta röstade Socialdemokraterna för, trots att de själva beklagar att man är inne på lönesättning, vilket inte är EU-kompetens.⁶⁷

62. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120509+ITEM-017+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-091-000>

63. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+P-2013-004292+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

64. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101213+ITEM-018+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=1-154>

65. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121213+ITEM-009+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-073-000>

66. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B7-2010-0491&language=SV>

67. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100909+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-980>

Ett utmärkande drag för Ulvskogs arbete är att hon bedriver aktiv opposition mot Alliansregeringen även från Europaparlamentet. Bland annat har hon krävt att Kommissionen agerar mot Sverige, då Sverige enligt TCO bryter mot visstidsdirektivet.⁶⁸ Ulvskog har också uppmärksammat Kommissionen på det kontroversiella bostadsbygget vid Råstasjön i Solna⁶⁹ och på det kritiserade REVA-projektet i Stockholm.⁷⁰

Göran Färm

SOM NÄMNDES inledningsvis har Göran Färm innehaft ett av parlamentets tyngsta uppdrag den gångna mandatperioden. Att som koordinator för parlamentets näst största grupp, i det kanske tyngsta utskottet, få vara med och förhandla om EU:s budget är förmodligen det finaste uppdrag en ledamot kan få – och under brinnande eurokris förmodligen också det svåraste. Här handlar det inte bara om att komma överens om vad samarbetet får kosta, utan också om ett sällsynt tillfälle att samlat diskutera de politiska prioriteringarna.

Som vi också har konstaterat är Färm den svenska socialdemokrat som ligger närmast den europeiska gruppens syn på budgetens storlek och prioriteringar. Under 2011 blev han ansvarig för att leda den socialdemokratiska gruppens arbete för att hitta besparingar och effektiviseringar för Europaparlamentet, inte minst vad gällde omkostnaderna för parlamentarikerna själva och den generella administrationen. Med detta var Färm nöjd när han beskrev frågan i sitt enkätsvar: »Jämför man med ursprungsförslaget från parlamentets ledning blev besparingen ännu större, cirka 700 miljoner kronor. Slutresultatet innebar även en real nedskärning av parlamentets budget i jämförelse med inflationstakten«.

Som vice ordförande för Europaparlamentets näst största grupp och en av parlamentets budgetförhandlare är Göran Färm med god marginal en av de absolut mest inflytelserika svenskarna i Bryssel. Detta gäller inte minst efter att Lissabonfördraget trädde i kraft och Europaparlamentet fick medbeslutande om hela budgeten. Det är också arbetet med EU:s långtidsbudget 2014–2020 och förhandlingarna om alla fleråriga EU-program som Färm själv anser har varit den mest centrala frågan under den gångna mandatperioden. Det gör Färms egen syn på subsidiaritetsprincipen synnerligen intressant. I sitt generösa enkätsvar beskriver han den så här:

68. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2014-001219+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

69. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2013-013759+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

70. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2013-002306+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

Min ledstjärna är att vara med och bygga demokrati över nationsgränserna, ett Folkens Europa. Socialdemokratins mål ska vara ett hållbart gränsöverskridande samhälle, ekonomiskt, miljömässigt och socialt. För att uppnå detta krävs ett starkt mellanstatligt arbete – inte överstatligt. Beslut ska fattas så nära medborgarna som möjligt.

Färm upplever inte heller att det har varit svårt att förena sin egen och den europeiska gruppens syn på överstatlighet:

Precis som i alla partigrupper finns det så klart skillnader i hur man anser att EU-samarbetet ska utvecklas, vissa är mer positivt inställda till överstatlighet än vi svenska socialdemokrater, men det är inte ofta synen på subsidiaritet är en källa till konflikt. Jag anser att min syn på subsidiaritet respekteras inom partigruppen och därför, i huvudsak, är lättförenlig med andras syn.

Möjligen har samsynen mellan Göran Färm och den europeiska partigruppen varit mer lättförenlig än Färm och den svenska socialdemokratiska linjen. För medan de övriga fyra ledamöterna med varierande intensitet har betonat vikten av att skära ned, inte minst i kristider, har Färm konsekvent arbetat för en större EU-budget.⁷¹ Det gäller både i de årliga budgetdiskussionerna – exempelvis som föredragande för ett yttrande inför förhandlingarna om 2009 års budget, där han rekommenderade ett enhälligt industriutskott nya medel, snarare än omprioriteringar.⁷² Och det gäller i de mer långsiktiga diskussionerna om EU.

Vad gäller inriktningen på budgeten finns ingen uppenbar dissonans inom S-delegationen; man är eniga i kritiken mot den förda jordbrukspolitiken, och vikten av att satsa på klimatåtgärder, sysselsättning, EU 2020 och forskning. Men i påfallande många gemensamma röstförklaringar som rör storleken på budgeten så saknas Färms namnteckning. Här har Färm, i egenskap av föredragande för den europeiska gruppen, i stället argumenterat mot nedskärningar, främst därför att de segdragna budgetbråken riskerar att leda till att EU helt enkelt »inte kommer att kunna betala sina räkningar«, i synnerhet som Lissabonfördraget utökade EU:s kompetens till nya områden.⁷³ Den kanske bästa sammanfattningen av Färms syn på budgeten och det europeiska samarbetet, är ett debattinlägg inför Rådsmötet i november 2012, som skulle avhandla den fleråriga budgetramen. Det är långt, men klagörande:

71. <http://vlt.se/asikt/debatt/1.1292346-goran-farm-s-eu-behover-storre-budget>

72. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bCOMPARL%2bPE-404.669%2bo2%2bDOC%2bPDF%2bVo%2f%2fSV>

73. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131119+ITEM-004+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-028-000>

Mr President, this debate is not really about money. The budget corresponds to only about 2% of European public expenditure; it has been falling as a proportion of the Member States' economies for years and contrary to what Mr Callanan and Mr Farage believe, the main criticism from the Court of Auditors is not against the European institutions but on how EU money is handled by Member States. The Member States who fight for cuts are the strongest ones; the ones who can pay if they feel that the Union is worth defending. No, it is not about money; this is a fight over the European model and the future of Europe. The reason why we Social Democrats, together with a huge majority of Parliament, defend the budget even in times of crisis is that the budget is the most significant expression of our fundamental policies. It is about European and even global solidarity. It is about creating a European added value and the basic idea that the growth we are striving for is not just any growth but is based on the principle of economic, social and environmental sustainability, is about green jobs and smart and inclusive growth. These are fundamental things which will not be funded without the European Union. Let me mention just a few examples. Who will fund the completion of the single market including a modern cross-border transport energy and digital infrastructure if not the EU budget? Who will start breaking the vicious circle of austerity if we do not do it together? Who will provide the contribution to the innovative financial instruments including project bonds for funding investments? I mean, with all the restrictions on national budgets, on banks and financial institutions, only the European Union can do it. How can we respect our commitment to funding the Millennium Development Goals if not through the EU budget? It is obvious that Member States under pressure will not even fulfil their commitments to allocate 0.7% of GNI to development aid. We need the European Union for that. Against the background of new devastating research on the effects of climate change no Member State is big enough to mitigate climate change on its own. We must do it together and the European Union is the major global actor in this field. Even if some of us do not like common agricultural policies we must ask: who will finance the greening of agriculture and the greening of fisheries and the more sustainable development of those policies if we do not do it together? So this is not about money; it is about giving the European Union the chance to finally realise the role we all agreed on in the Lisbon Treaty.

Att Färm i grunden är en varm vän av EU-samarbetet lyser tydligt igenom, inte minst i budgetdebatterna, där han som synes har gått i polemik mot

framförallt brittiska skeptiker.⁷⁴ Mycket av argumentationen bygger på en klassisk socialdemokratisk tankefigur – EU:s budget innebär en solidarisk omfördelning, från rika till fattiga medlemsländer.⁷⁵ Färm har också skrivit i svenska tidningar tillsammans med sina europeiska partikamrater i gruppen: ett ovanligt drag bland svenska parlamentariker. I Göteborgs-Posten skrev han tillsammans med ordföranden Hannes Swaboda och Ivailo Kalfin, som var medföredragande:

Vi socialdemokrater tror inte på ensidig åtstramning som enda vägen ur krisen. Vi behöver en mer balanserad strategi, särskilt som investeringarna har minskat i Europa sedan långt före krisen och nu ligger på farligt låga nivåer. I dag skulle det inte genomföras några offentliga investeringar alls i många länder och regioner i Europa om de inte fick EU-stöd. Det råder dessutom ingen tvekan om att en gemensam, koordinerad insats för att få stopp på krisen är mycket effektivare än enbart nationell politik. Det är därför vi försvarar europeiska investeringar i linje med den politik som redan beslutats av medlemsstaterna, till exempel EU2020-strategin.⁷⁶

I röstförklaringen till budgetbeslutet verkar till sist den svenska delegationen ha enats om en kompromissposition, där EU:s budget vare sig ska öka eller minska – och här finns Färms underskrift:

Vi anser att det är viktigt att tillräckliga medel kan ges till exempelvis EU:s nya strategi för tillväxt och sysselsättning, EU 2020, men också att EU:s budget kan svara upp till kraven när det gäller behovet av bistånd, bekämpning av klimatförändringar med mera. Dessutom har EU med Lissabonfördraget nu fått en rad nya kompetensområden, bland annat inom utrikespolitiken, sport, rymdforskning, energi och turism. Vi anser emellertid att finansieringen av detta till största delen bör tas genom omfördelningar av medel redan tillgängliga inom EU:s budget, såsom från exempelvis budgeten för jordbruk, så att inte den totala storleken på EU:s budget ökas.⁷⁷

Detta är dock inte särskilt trovärdigt. Inför förhandlingarna om långtidsbudgeten valde fyra av fem ledamöter att lägga ner sina röster till det bud som Färm varit med och förhandlat fram, och som krävde en ökad bud-

74. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110405+ITEM-011+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-391-000>

75. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101214+ITEM-014+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-484>

76. *Göteborgs-Posten*, 15 januari 2012.

77. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100922+ITEM-006+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-993>

get. I juni lyckades till slut Rådet och Parlamentet komma överens, och en resolution röstades igenom där socialdemokraterna valde tre olika linjer i frågan om hur stor del av parlamentets budget som bör vara finansierad med egna medel. När man i november 2013 äntligen lyckades avsluta förhandlingarna resulterade kompromissen i en sänkning – den första i EU:s historia. Denna röstade alla svenska partier utom V, PP och MP för.

I stället för budgetnedskärningar har Färm föreslagit att man använder nya finansiella instrument för att skapa tillväxt – så kallade europeiska projektobligationer.⁷⁸ Detta är den fråga där Färm själv anger att han varit mest framgångsrik under den gångna mandatperioden.

Att följa Färms arbete i parlamentet över tid är att följa hur en svensk socialdemokrat förvandlas till en europeisk politiker. Det är svårt att se att en parlamentariker med Marita Ulvskogs inställning hade fått gruppens förtroende att förhandla en så viktig dossier, även om de ideologiska skiljelinjerna dem emellan i övrigt tycks vara små.

Anna Hedh

ANNA HEDH är jämte Marita Ulvskog den socialdemokratiska delegationens mest profilerade EU-kritiker. Hon har enligt sitt enkätsvar fokuserat på tre frågor under mandatperioden: stopp för människohandel, ett jämställt Europa – där EU beskrivs som ett viktigt redskap – samt konsumentfrågor. I det senare fallet har Hedh framförallt fokuserat på reklamregler i sociala medier och TV, samt på att försöka få till stånd ett förbud för alkoholreklam riktat till barn.⁷⁹ I fråga om det senare har Hedh upprepat gånger kommit på kant med Moderaterna, som inte vill att reklam ska regleras på EU-nivå utan föredrar frivilliga överenskommelser och uppförandekoder.⁸⁰

Hon sammanfattar sin syn på subsidiaritetsprincipen så här:

Beslut ska fattas så nära folket som möjligt. Jag vill att EU arbetar för att lösa gränsöverskridande problem som till exempel miljö- och klimatfrågor, brottslighet och människohandel, men det ska ske genom ett mellanstatligt samarbete där beslut som fattas är tydligt förankrade hos medborgarna.

78. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121025+ITEM-021+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-450-000>

79. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+QT+H-2009-0443+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

80. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120522+ITEM-007+DOC+XML+Vo//DA&query=INTERV&detail=2-277-250>

Inte heller Anna Hedh upplever att det är svårt att företräda en mer skeptisk linje i den europeiska gruppen:

Det finns tillfällen när min grupps syn på överstatlighet inte helt stämmer överens med min syn på vikten av subsidiaritetsprincipen, men i huvudsak är de två synsätten förenliga eftersom det inom vår partigrupp finns stor respekt för att man har olika åsikter i frågan.

Hedh sitter i två av parlamentets viktigaste utskott och har ansvarat för flera tunga betänkanden för parlamentets räkning; dels som föredragande för ett nytt direktiv om människohandel⁸¹ och ett om stärkt konsumentskydd på den inre marknaden.⁸² Båda gick igenom såväl utskott som plenum med stora majoriteter. Hon har också varit föredragande för ett yttrande om behovet av att »skydda barn i en digital tidsålder«.⁸³

I samtliga dessa fall – inte minst de senare – innehåller rapporterna tydliga krav på ytterligare harmonisering. Exempelvis kräver paragraf 8 att Kommissionen agerar mer kraftfullt för att övervaka att alkoholreklam inte når barn eftersom detta är ett område som medlemsstaterna har svårt att hantera.⁸⁴ Betänkandet slår också fast att det gränsöverskridande arbetet mot barnpornografi skulle kunna förbättras med ytterligare harmonisering av »criminal law«, även om förslaget också kompletteras med en brasklapp om att tätare samarbete på området måste ske med respekt för proportionalitetsprincipen.

Den fråga som Hedh själv upplever sig ha drivit mest framgångsrikt är dock den om jämställdhet. I likhet med Mikael Gustafsson (V) har Hedh ägnat betydande energi åt att propagera för att den svenska sexköpslagen ska stå modell hela EU. I ett första led har Hedh argumenterat för att Kommissionen ska agera för att få medlemsländerna att kriminalisera köp av sexuella tjänster från offer för människohandel, vilket Kommissionen beskriver som orealistiskt givet diskussionerna i Rådet.⁸⁵

Hedh var också aktiv i debatten om ett reviderat föräldraledighetsdirektiv, som exempelvis Miljöpartiets ledamöter röstade emot med hänvisning till att förslaget dels var illa utformat i sak, dels gav uttryck för en för låg ambitionsnivå. Denna inställning delas inte av Hedh. Trots att hon höll med om att det fanns »kontroversiella detaljer i förslaget« var hennes åsikt att subsi-

81. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2010-0348+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

82. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2010-0024+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

83. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bCOMPARL%2bPE-491.241%2bo2%2bDOC%2bPDF%2bVo%2f%2fEN>

84. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bCOMPARL%2bPE-491.241%2bo2%2bDOC%2bPDF%2bVo%2f%2fEN>

85. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20100520&secondRef=ANN-01&language=SV&detail=H-2010-0235&query=QUESTION>

diaritetsaspekten var irrelevant då det redan finns ett direktiv på plats.⁸⁶

Som tidigare nämnts har frågor om abort, preventivmedel och familjepolitik väckt stor debatt i Europaparlamentet, trots att detta inte är frågor som regleras överstatligt i dag. Frågan är dock om detta håller på att förändras, inte minst på grund av att kvinnoutskottet envetet har placerat frågorna på parlamentets agenda. Anna Hedh menar själv att det har skett en attitydförändring, även om hon inte är nöjd med Kommissionens låga profil:

Fru talman! Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter är ett område där kommissionen har legat lågt. Ja, man har faktiskt knappt yttrat sig över huvud taget under de tio år som jag har suttit i parlamentet. Visst är frågan känslig och visst delar den vår kontinent och våra partigrupper, men till skillnad från vad PPE och andra kolleger tycker så har europeiska medborgare faktiskt ett egenintresse av att hela Europa respekterar de sexuella och reproduktiva rättigheterna. Dålig tillgång till information, preventivmedel och vård inom EU leder till spridning av sjukdomar som inte stannar vid landsgränserna. Sedan är det faktiskt inte många år sedan som homosexualitet presenterades bredvid pedofili i de svenska skolornas biologiböcker. Det sker fortfarande i Europa och hindrar de homosexuellas fria rörlighet. Extremhögern i Europa upplever att de har medvind – och det är en majoritet i rådet, kommissionen och i parlamentet medskyldiga till. Det var skrämmande att se det genomslag som lobbyisterna fick i samband med Estrelabetänkandet. EU måste våga stå upp för mänskliga rättigheter även när det blåser mörka högvindar, eller kanske framför allt då. Vår kontinent har sett både mörker och ljus i fråga om sexuell och reproduktiv hälsa, men att vi också får gå från ljus till mörker som i Spaniens fall är oacceptabelt.⁸⁷

Det är också i dessa frågor som Hedh har sökt mest konflikt med andra svenska europaparlamentariker, framförallt Moderaterna och Alf Svensson (KD). Anna Hedh har noterat att vare sig Moderaterna eller Kristdemokraterna driver på för några förändringar på området i Sverige, men konstaterar att de ingår i en grupp där det finns personer som av ideologiska skäl motsätter sig både sexualundervisning och abort.⁸⁸

Exakt vad Hedh tycker att Kommissionen ska göra är dock oklart. I en fråga till institutionen slog hon klart och tydligt fast att EU inte bör ha en

86. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101018+ITEM-013+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=1-069>

87. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140116+ITEM-006+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-111-000>

88. *Dagens ETC*, 28 mars 2014.

gemensam abortlagstiftning.⁸⁹ Samtidigt kräver Hedh att Kommissionen agerar när enskilda medlemsländer diskuterar nya restriktioner i sin nationella lagstiftning, och att institutionen stödjer sexuella och reproduktiva rättigheter i samtliga medlemsländer. Kritiken steg ytterligare i tonläge i samband med att katoliken och abortmotståndaren Tonio Borg nominerades till Kommissionen. Då rasade Hedh tillsammans med Marita Ulvskog och Åsa Westlund, och krävde att Kommissionen skulle vidta åtgärder för att »kompensera för Borgs förlegade syn på kvinnor och HBT-personer«, och dessutom att Kommissionen skulle redovisa vilka »skyddsmekanismer den avser inrätta för att säkerställa att Borg inte tillåts påverka frågor som rör kvinnors och HBT-personers rättigheter.⁹⁰

Frågor om rättigheter för HBTQ-personer återkommer också i Hedhs arbete. När Rumänien införde en lag 2011 som förbjöd »äktenskapsliknande sammanboendeformer« – en lag som i praktiken omöjliggör ett erkännande av enkönade äktenskap och civila partnerskap – protesterade Hedh tillsammans med en rad andra ledamöter med hänvisning till att den här typen av lagstiftning inskränker den fria rörligheten – som tillerkänns alla EU-medborgare.⁹¹

Det är också med motiveringen att kvotering i själva verket är en inre marknadsfråga som Hedh har motiverat att EU bör gå längre än vad i princip något enskilt medlemsland har gjort.

Motståndare till direktivet säger att vi måste värna den privata äganderätten, men viktiga delar av bolagsrätten vilar redan på EU-direktiv. Dessutom verkar de största företagen i EU över gränserna på den inre marknaden. Därför är det både rimligt och logiskt att dessa företag har samma spelregler. På omröstningen imorgon har vi möjlighet att göra den första sprickan i glastaket. Tillsammans kan vi krossa det.⁹²

Även Anna Hedh tycks ha europeiserats av sina tio år i Bryssel. Faktum är att det är svårt att hitta någon nämnvärd EU-kritik i Hedhs debattinlägg och arbete över huvud taget. Den ofta vulgära retorik som exempelvis brittiska EU-skeptiker använder sig av i parlamentet är helt frånvarande i debattinlägg och röstförklaringar. Visst finns flertaliga hänvisningar till subsidiaritetsprincipen, och den sedvanliga kritiken mot exempelvis jordbrukspolitikerna. Men överlag är det mer vanligt med appeller om att mer samarbete är nödvändigt, och Hedh har exempelvis försvarat Bulgarien

89. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2011-009068+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

90. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2012-010778+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

91. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+OQ+O-2011-000316+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

92. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131119+ITEM-014+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-707-000>

och Rumäniens rätt att slippa särskilda krav för att få delta i Schengensamarbetet, som hon också beskriver som en stor framgång för Europasamarbetet.⁹³ »Murar ska inte byggas vare sig inom eller utanför Europa och EU⁹⁴. Hedh har också varit pådrivande för en asylpolitik som fastställer gemensamma miniminivåer för hur ansökningar behandlas och vilka rättigheter de asylsökande får i processen.⁹⁵

I budgetfrågan har dock Anna Hedh ofta skrivit egna röstförklaringar, och där lägger hon fast en linje som skiljer sig från Göran Färms:

Jag anser att EU:s budget måste ges tillräckliga resurser för att kunna finansiera beslutade åtaganden. Samtidigt vill jag framhålla att EU bör ha en restriktiv hållning och tillhandahålla dessa resurser genom omfördelning inom befintlig EU-budget, jag anser inte att den totala storleken behöver öka. Helst skulle jag vilja att jordbruksbudgeten sänktes till förmån för de prioriteringar som anges i EU 2020; forskning och utveckling, grön omställning m.m. Jag anser därför inte heller att 2013 års budgetnivå för jordbruket bör bibehållas, men välkomnar att jordbruksstöden ska fördelas jämnt mellan medlemsländerna.

Jag anser inte att taket för egna medel bör revideras, då EU:s politik bör kunna finansieras inom nuvarande inkomsttak. Jag ser även ett behov av att systemet med EU:s egna medel ses över. Det nuvarande systemet är mycket komplicerat, och saknar insyn. Rabatterna har inte gjort systemet mer rättvist, utan snarare gett upphov till en rad nya undantag och korrigeringar. Emellertid innebär en förändring i detta system inte någon direkt beskattningsrätt för EU, unionen har inte någon sådan kompetens i fördraget. Varje förändring av systemet med egna medel kräver dessutom att samtliga medlemsländer ger sitt godkännande för att de ska kunna träda i kraft.⁹⁶

Samtidigt vill Hedh gärna att Europaparlamentet, som en paneuropeisk institution, ska få större tyngd i budgetarbetet:

För att undvika risken för veto av parlamentet, om man endast tillåts ta ställning till ett redan färdigförhandlat paket mellan

93. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110607+ITEM-015+DOC+XML+Vo//SV&query=INTERV&detail=2-333-000>

94. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110102+ITEM-015+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-149-000>

95. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110404+ITEM-014+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=1-057-000>

96. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110608+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-501-500>

medlemsländerna, anser jag även att Europaparlamentet bör tillåtas delta i förberedande förhandlingar om EU:s nästa långtidsbudget efter 2013, samt i diskussionerna om den framtida finansieringen av densamma – utan att för den skull ta ställning i sak till frågan om egna medel. Jag vill slutligen också understryka att dessa krav inte går utöver den behörighet som getts parlamentet i Lissabonfördraget, och även om jag var emot införandet av detta fördrag, anser jag att vi nu inte har något annat val än att acceptera konsekvenserna av dess ratificering och arbeta i enlighet med dess bestämmelser.⁹⁷

Olle Ludvigsson

OLLE LUDVIGSSON har suttit en mandatperiod i två utskott med särskild relevans för en socialdemokrat med facklig bakgrund⁹⁸: dels som ledamot i utskottet för sysselsättning och sociala frågor, dels som suppleant i utskottet för ekonomi och valutafrågor. Han är en av de som varit mest uttalat ideologisk när han har beskrivit sina drivkrafter. Ludvigsson beskriver en »obalans mellan grundläggande rättigheter och ekonomiska friheter« i EU i dag, vilket enligt honom inte bara är dåligt i sig, utan även »undergräver förtroendet för EU, vilket kan komma att innebära stora svårigheter för fortsatt integration«.

Han har inte fått ansvar för något eget betänkande, men han har varit skuggrapportör för gruppens räkning i nio betänkan. Ludvigsson beskriver i sitt enkätsvar sin syn på subsidiaritetsprincipen som ett sätt att »balansera inflytande och effektivitet«:

Utgångspunkten är att besluten ska fattas så nära medborgarna som möjligt så att det individuella inflytandet maximeras. Samtidigt är det tydligt att besluten på vissa områden måste fattas på europeisk nivå för att de ska bli tillräckligt effektiva. På varje politiskt område behöver man väga inflytande- och effektivitetsaspekterna mot varandra. Miljö, finansmarknad och grundläggande rättigheter är exempel på områden där det är naturligt att viktiga beslut fattas på den europeiska nivån. Skola, vård och omsorg är områden där det logiska är att den stora merparten av besluten fattas på nationell, regional eller lokal nivå.

Han anser inte att denna syn har varit svårförenlig med partigruppens.

97. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101125+ITEM-009+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-991>

98. Ludvigsson har bland annat varit ordförande i IF Metall, Volvo samt ordförande i European Worker's Council.

Ludvigssons främsta intresseområden sammanfaller väl med de utskott han är aktiv i. Dels har han varit pådrivande för en ungdomsgaranti. Men framförallt menar Ludvigsson att han har arbetat för att »det har skapats spärrear som förhindrar EU-nivån från att lägga sig i nationell lönebildning« och för skärpningar av utstationeringsdirektivet, bland annat genom att ställa hårdare krav på huvudleverantörerna att ta ansvar för underleverantörernas åtaganden. Detta är intressant, för det visar på den klivenhet som finns i Socialdemokraternas syn på EU och arbetsmarknaden. Å ena sidan innebär exempelvis ungdomsgarantin en europeisk samordning av arbetsmarknadspolitiken som är ny: vilka åtgärder som medlemsländerna sätter in för att hantera problemen på sina skilda arbetsmarknader har varit en till största del helnationell fråga. Att förutsättningarna, lagstiftningarna och de kulturella attityderna skiljer sig så mycket från Bukarest, Madrid och Stockholm är också ett skäl till att frågan om kollektivavtal och minimilöner är så känslig i Europaparlamentet. Den svenska modellen med partssamtal utgör ett undantag i ett EU där lönebildningen oftast är reglerad i lag. I flera av de postsovjjetiska medlemsländerna är fackföreningarna små, få och svaga.

Ludvigsson har dock argumenterat för att fackliga rättigheter inte ska åsidosätts i kristider⁹⁹ och tycks ha en ganska ödmjuk¹⁰⁰ inställning till att det är svårt att samordna arbetsmarknadspolitiken på EU-nivå.¹⁰¹ Därför har han exempelvis förordat ett system med frivilliga rättsliga ramverk. Samtidigt är det inte alltid lätt att förstå i vilken utsträckning Ludvigsson är positiv till harmonisering av arbetsmarknadsfrågorna. I en principdebatt om riktlinjerna för medlemsländernas sysselsättningspolitik menade Ludvigsson att »vi måste göra något åt den bristande matchningen på den europeiska arbetsmarknaden« och beklagade att »de flesta regeringar är för passiva« med att tackla problematiken.¹⁰² Vilka »vi« är framgår dock inte – är det Kommissionen eller medlemsländerna som ska hantera detta?

Överlag är dock helhetsbilden när man går igenom Ludvigssons arbete att han har bedrivit en stabilt socialdemokratisk politik, med tydliga EU-positiva förtecken. I vissa frågor har han dock skilt ut sig både från den europeiska partigruppen och från delar av sin nationella delegation. En sådan betydelsefull meningsskillnad ligger i synen på budgetdisciplin, och hur krispolitiken ska vara utformad. När EU-kommissionen våren 2013 kommunicerade att man ämnade bereda nya makroekonomiska reformer antog Europaparlamentet senare en positiv resolution, vilken Ludvigsson röstade ja till. Samtidigt valde Färm, Hedh, Ulvskog och Westlund att inte

99. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140312+ITEM-012+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-773-000>

100. <http://www.europaportalen.se/2011/06/europas-socialdemokrater-tar-inte-ansvar>

101. <http://www.europarl.europa.eu/ep-live/sv/plenary/video?intervention=1378973748258>

102. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120215+ITEM-005+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-099-000>

rösta för ett striktare regelverk i andra delar av det stora reformpaketet för ekonomisk styrning:

Som svenska socialdemokrater ser vi det breda reformpaketet för en starkare ekonomisk styrning inom EU som ett viktigt redskap för att skapa ordning och reda i den europeiska ekonomin. En stramare stabilitets- och tillväxtpakt, höjda krav på transparens och disciplin i de nationella budgetramverken samt ett nytt system för att förebygga ekonomiska obalanser är alla centrala element i arbetet med att stabilisera statsfinanser och finansmarknad.

Att vi i dag valt att inte rösta för fem av de sex betänkandena beror alltså inte på att vi skulle vara mot ett striktare regelverk. Tvärtom anser vi att ett sådant snabbt måste komma på plats. Syftet med vår röstningsstrategi har i stället varit att ge en tydlig signal om att vissa tendenser i paketet i riktning mot alltför långtgående åtstramningar bör bytas ut mot ett mer balanserat förhållningssätt i de avslutande förhandlingsrundorna. Ett regelverk som inte ger rimligt utrymme för framåtblickande investeringar och god tillväxt kan inte bli hållbart på längre sikt¹⁰³.

Han har också uttryckt en skepsis mot gruppens mycket kritiska förhållningssätt till åtstramningspolitiken, och i stället uppmanat europeiska partikollegor att anta ett strikt regelverk enligt den modell Göran Persson torgförde under 90-talskrisen. Hans debattinlägg är resonerande, och påfallande artiga.

Men det finns också en återkommande otydlighet i Ludvigssons retorik som gör att det inte alltid är helt lätt att förstå i vilken utsträckning en uppmaning är ett krav på tvingande åtgärder, en uppmaning från egen person, eller ett krav på en rekommendation från Kommissionens sida. Denna otydlighet återkommer, och i vissa fall är det på områden där det spelar stor roll hur subsidiaritetsfrågan tolkas i praktiken.

Ett av dem tillhör Ludvigssons profilmråden: kampen mot skatteflykt och skatteundandragande. Det är en politisk fråga där Ludvigsson har varit mycket pådrivande för mer europeiskt samarbete. Givet frågans natur är detta inte särskilt förvånande: utan transnationell informationsöverföring är det snart sagt omöjligt för nationella polismyndigheter att bedriva effektiva utredningar. Samtidigt är frågan inte så enkel som den kan verka. Den känsliga frågan om en harmonisering av straffrätten har följt i spåren av förslagen om mer samarbete på område.

Just i synen på skatteundandragande torde Sverige var ett av de europeiska länder som har de i särklass mest drakoniska påföljderna. Detta

103. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110623+ITEM-014+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-434-000>

kan man ha olika uppfattningar om, men för den som i likhet med Socialdemokraterna vill bevara en mycket hård attityd till skattefusk är detta ett område där en kompromiss med 28 andra medlemsländer sannolikt skulle innebära lättnader i svensk lagstiftning. I ett annat betänkande, om skydd av EU:s finansiella intressen, röstade också socialdemokraterna som grupp mot två paragrafer som syftade till att harmonisera medlemsländernas strafflagar, men röstade inte nej vid voteringen, trots att paragraferna kom med:

Vi tycker att det är viktigt att EU:s medlemsstaters straffrättssystem innehåller en gemensam definition av bedrägerier och överträdelser när det gäller skyddet av unionens ekonomiska intressen och för att få till stånd bättre samordning mot bedrägerier inom EU. Punkterna 9 och 14 [i årsrapporten] ger dock uttryck för att det bör ske en harmonisering av medlemsstaternas strafflagar på samtliga områden, vilket är en skrivning vi svenska socialdemokrater vänder oss emot då just straffrätt är ett känsligt område och synen på vad som ska vara kriminellt, hur brott ska bekämpas och vilka straff som ska tillämpas skiljer sig åt mellan medlemsstaterna.¹⁰⁴

Men det finns också fler avvägningar mellan ideologiska preferenser och subsidiaritetsbedömningar som förtjänar att diskuteras. En annan handlar om den omdiskuterade transaktionsskatten. Trots att Socialdemokraterna vare sig tycker att det är rätt att skatten skulle gå till egna medel *eller* till en fullharmonisering och därutöver ventilerar en oro för att den kommer att slå hårt mot exportindustrin, röstade man ändå för i en slutändan:

Vi svenska socialdemokrater vänder oss mot tre element i detta betänkande. För det första kan vi inte ställa oss bakom den skrivning som säger att skatteintäkterna – om och när skatten börjar implementeras inom hela EU – åtminstone delvis ska användas till att utöka EU-budgeten. För det andra anser vi att det är fel att fullharmonisera skattesatserna; EU-lagstiftning på skatteområdet ska inte gå längre än till att etablera miniminivåer. För det tredje ifrågasätter vi om det är klokt att låta spot-transaktioner på valutamarknaden omfattas av skatten. Detta kan i förlängningen skada exportindustrin.

Samtidigt har betänkandet också flera positiva inslag. Särskilt viktiga är markeringarna om att skatten inte får underminera den inre marknaden samt om att samarbetsländerna ska ta hänsyn till utanförländernas situation och intressen. I grunden ser vi det även som mycket angeläget att underbeskattningen av finanssektorn rättas till.

104. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130703+ITEM-009-16+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-475-500>

Sammantaget har vi därför valt att rösta ja till betänkandet som helhet.

Samma ingång, att EU kan användas för att åtgärda marknadsmisslyckanden på europeisk nivå, går också igenom i Ludvigssons arbete för EU-medborgarnas rätt till ett grundläggande bankkonto. Ludvigsson har identifierat ett europeiskt problem, och vill med unionens hjälp prisreglera tjänsten.

Herr talman! Finansiellt utanförskap är ett stort problem. Att inte kunna göra normala banktransaktioner till en rimlig kostnad är handikappande i dagens samhälle. I nuläget brottas miljontals europeiska konsumenter med detta problem. Så behöver det inte vara och så ska det inte heller vara.

Därför är det bra att vi nu ber kommissionen presentera ett lagförslag där alla konsumenter i EU ges rätten att öppna och använda ett grundläggande betalkonto. Det handlar om en liten reform som ändå skulle hjälpa många.

Tre aspekter är särskilt viktiga. För det första bör alla normala vardagstransaktioner ingå i ett sådant konto. För det andra behöver lagstiftningen innehålla ett tak för hur mycket de grundläggande betaltjänsterna får kosta per år. Utan ett sådant tak skulle kostnaden sannolikt skjuta i höjden. Den nya rättigheten skulle då inte vara till mycken hjälp. Om tjänsten blev för dyr skulle många konsumenter inte heller ha råd att använda den på ett normalt sätt.

För det tredje bör lagstiftningen göra alla betaltjänstleverantörer skyldiga att erbjuda det grundläggande betalkontot. Då undviks den sociala stigmatisering som skulle kunna uppstå om kommersiellt mindre attraktiva konsumenter skulle slussas till någon enstaka betaltjänstleverantör.

Hittills har medlemsstaterna inte gjort sin hemläxa. Om den trenden fortsätter förväntar vi oss ett snabbt levererat lagförslag.¹⁰⁵

Ludvigsson är en av de Europaparlamentariker som tillhör ett svenskt oppositionsparti som i minst utsträckning har använt sig av möjligheten att »bussa« EU-kommissionen på den svenska regeringen. Vid bara ett tillfälle, i frågan av staplade visstidsanställningar, har han använt sig om möjligheten att uppmärksamma Kommissionen på vad han beskriver som ett brott mot ett EU-direktiv¹⁰⁶.

105. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20120703&language=CS&secondRef=ITEM-013&query=INTERV&detail=2-619-000>

106. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2014-001219+0+DOC+XML+Vo//SV>

Jens Nilsson

JENS NILSSON har inte suttit en hel mandatperiod i Bryssel, han kom tillsammans med Piratpartiets Amelia Andersdotter in 2011 sedan Lissabonfördraget, som gav Sverige ytterligare två mandat, trätt i kraft. I sitt fylliga enkätsvar låter Jens Nilsson, som har en lång erfarenhet som kommunalråd, anmärkningsvärt mycket som en centerpartist när han beskriver sin syn på subsidiaritetsprincipen:

För subsidiaritet, mot centralisering. Min syn på subsidiaritet handlar inte bara om förhållandet mellan EU och dess medlemsländer, utan också om var beslut ska fattas i förhållandet statlig, regional och lokal nivå. Jag värnar regionernas inflytande, inte minst över hur EU-pengar används, och vill inte att beslut ska centraliseras. Varken till EU eller till nationell nivå. På lokal och regional nivå vet man bäst hur EU-pengarna ska användas utifrån regionernas egna utvecklingsstrategier och starka områden. Detta är ett tankesätt som folkvalda bör bära med sig. Inte bara vi som är verksamma i Europaparlamentet. Men sen behöver vi i vissa fall också acceptera att detaljreglering är nödvändigt. För hur ska vi kunna besluta om nivåer av miljögifter i varor och produkter utan att ställa detaljerade krav som gäller för hela den inre marknaden?

Inte heller Nilsson anser att det har varit svårt att förena denna syn med gruppens, även om det finns skillnader i synen på överstatlighet. Han betonar dock att när dessa skillnader uppstår så »är vi i första hand svenska socialdemokrater och i andra hand ledamöter av Soc&Dem-gruppen i Europaparlamentet«. Samtidigt går det ena hand i hand med det andra:

Att jag fått ansvar för frågor som handlar om offentlig upphandling och regional utveckling beror framförallt på att jag bar med mig mycket kunskaper kring dessa frågor från mina tidigare uppdrag.

Av alla ledamöter jag har granskat är Nilsson den som oftast hänvisar till sin hembygd, och som tydligast använder sitt mandat för att »ta hem« Bryssel¹⁰⁷ genom att exempelvis försvara sportfisket¹⁰⁸ och använda sammanhållningspolitiken för att stödja Norrlands utveckling.

Jens Nilsson beskriver de reformerade direktiven för offentlig upphand-

107. Se till exempel <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130114+ITEM-022+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=1-159-000>, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131119+ITEM-012+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-609-000> och <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140114+ITEM-006-17+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-519-750>.

108. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130205+ITEM-003+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-046-000>

ling som sitt huvudsakliga fokus under mandatperioden. Målet var att förenkla reglerna och göra det lättare att ta sociala och miljömässiga hänsynstaganden och ställa hårdare krav på företagen att ta ett större ansvar för underleverantörerna. De nya reglerna kommer att börja gälla om två år, men har redan väckt diskussioner om huruvida de ska tolkas som att ett företag måste ha ett kollektivavtal för att få bjuda på ett offentligt kontrakt – en uppfattning som exempelvis Svenskt Näringsliv bestämt avvisar.

Men det som har gjort störst avtryck i Nilssons parlamentariska arbete är inte upphandlingsreglerna, utan den så kallade sammanhållningspolitiken; de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Här finns en tydlig konflikt med den svenska regeringen, som har drivit linjen att politiken borde inriktas på de fattigaste regionerna i Europa. Från regeringens sida har man hävdats att dagens system innebär en rundgång av medel där rika länder först betalar in en medlemsavgift, som de därefter delvis får tillbaka genom riktade stöd till exempelvis infrastruktursatsningar (efter att en del av pengarna har försvunnit till administration). I stället har Sverige drivit på för att sammanhållningspolitiken ska fokusera på de allra fattigaste regionerna i EU. Denna inställning vänder sig Nilsson kraftigt emot i sitt enkätsvar:

Som svensk representant från norra Sverige var det oerhört viktigt för mig att undvika ett sådant katastrofalt utfall av reformen. Det skulle fått allvarliga konsekvenser för möjligheterna att skapa jobb och tillväxt i norra Sverige.

Här anser sig Nilsson också ha gjort nytta – enligt hans enkätsvar kommer fonderna att omfatta alla regioner under nästa sjuårsperiod. Detta fokus särskiljer Nilsson från de flesta övriga svenskar i Europaparlamentet. I Bryssel räknas svenskarna till extremerna i debatten om stöd- och jordbrukspolitik, även om hållningen är avsevärt mindre hård i fråga om exempelvis miljörelaterade stöd för landsbygdsutveckling. Men när bråket om långtidsbudgeten pågick som värst gjorde Nilsson gemensam sak med ett antal andra europeiska socialdemokrater och krävde att Kommissionen prioriterade övergångslösningar för just bönderna, för att skydda uppnådda miljövinster och »de berörda jordbrukarnas inkomster«¹⁰⁹. Samtidigt har Socialdemokraterna – och Nilsson – vid flertalet tillfällen markerat missnöje med jordbrukspolitikerna.¹¹⁰

Nilsson har också varit aktiv i fiskeutskottet, där han för den socialdemokratiska gruppens räkning har varit ansvarig för den förordning som ska rädda ålbeståndet i Östersjön.¹¹¹

109. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2012-011507+0+DOC+XML+Vo//SV>

110. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130314+ITEM-009-10+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-222-656>

111. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130910+ITEM-023+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-534-000>

Åsa Westlund

ÅSA WESTLUND har inte besvarat enkäten, så hur hon själv vill beskriva sin syn på subsidiaritetsprincipen vet vi inte. Men av hennes arbete att döma finns det några ämnen som återkommer: ett envetet arbete med att få EU att förbjuda vissa typer av kemikalier, miljöfrågor, vissa utrikesfrågor, djurskydd och jämställdhet. Till skillnad från exempelvis Marita Ulvskog och Göran Färm är hon inte helt lätt att placera vad gäller synen på hur djupgående EU:s integration bör vara. Vid somliga tillfällen har hon kritiserat Kommissionen för klåfingrighet, exempelvis genom att kräva att det svenska snuset helt undantas från tobaksdirektivet eftersom det inte säljs i några andra medlemsländer och därmed »saknar en europeisk dimension».¹¹² Hon bidrog också till den kritikstorm som blåste upp när Kommissionen lade fram ett mycket märkligt förbud¹¹³ mot påfyllningsbara olivoljebehållare på restauranger (detta förslag drogs sedan tillbaka). Westlund har också, tillsammans med Marita Ulvskog, haft starka synpunkter på flera av Kommissionens reklamkampanjer om allt från den europeiska jordbrukspolitiken till tulpaner¹¹⁴. Den sammanlagda bilden är dock ändå att Westlund är en anhängare av det europeiska samarbetet. Bland annat har hon ställt frågor om det patientrörlighetsdirektiv som Margot Wallström aktivt motarbetade under sin tid som EU-kommissionär, om vikten av att det implementeras så att människor inte behöver ligga ute med pengar när de söker planerad vård i andra länder.¹¹⁵ Westlund har också röstat för den känsliga frågan om att ge Kommissionen förstärkta möjligheter att utdela sanktioner gentemot medlemsländer som bryter mot budgetreglerna¹¹⁶, ett förslag som exempelvis den gröna gruppen motsatte sig och som gick igenom med knapp majoritet i Europaparlamentet.

Men det finns också gott om exempel där Westlund kräver att Kommissionen agerar mer som en vakthund och håller efter medlemsländerna. Ett sådant hittar man i en debatt om bestämmelser av transport av giftigt avfall till utvecklingsländer:

Det behövs, som många har sagt och även kommissionen, någon form av förtydligande och förenkling av vad som faktiskt gäller när det gäller transport av giftigt avfall till utvecklingsländer så att det blir lättare för polis och annan gränskontroll att beivra de brott mot miljön som export av farligt avfall faktiskt innebär. Men lika säkert så krävs det att medlemsstaterna prioriterar den här frågan högre. Jag

112. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+P-2013-002271+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

113. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2013-005805+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

114. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2010-0478+0+DOC+XML+Vo//SV>

115. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2013-012551+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

116. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2011-0179&language=EN>

tycker det är en ständigt återkommande fråga hur medlemsstaterna brister i sitt ansvar för att kontrollera att man lever upp till EU-lagstiftningen. Här är det väldigt tydligt att medlemsstaterna inte uppfyller sina skyldigheter.

Medlemsstaterna måste ta ett större ansvar och vi förväntar oss att kommissionen ser till att det blir så. Det som du har presenterat här i dag, herr Barnier, det tycker jag verkar vara ett steg i helt rätt riktning. När vi får se hela meddelandet får vi avgöra om vi tycker att det är tillräckligt många steg eller inte. Tack.¹¹⁷

Även i det något mindre akuta fallet med felaktig märkning av fruktjuice har Westlund uppmanat Kommissionen att vara hårdare mot medlemsländerna.¹¹⁸

I likhet med Carl Schlyter har hon varit mycket pådrivande för överstatlig lagstiftning mot olika typer av kemikalier, som bisfenol¹¹⁹, parakvat¹²⁰ dentalt amalgam¹²¹, olika typer av livsmedelstillsatser¹²² och PFQA¹²³. De båda delar också en stor misstro mot marknaden, som bland annat manifesteras i vad som kan liknas vid en kampanj mot de företag som tillverkar bröstmjölksersättning.¹²⁴ Tillsammans med Schlyter verkade hon också för att parlamentet, mot kommissionens vilja, skärpte EU:s nya märkeslagstiftning så att vanliga livsmedel såsom homogeniserad mjölk, majonnäs och pulversoppor kommer att behöva märkas med »nanomaterial« från den 13 december 2014.¹²⁵

Som föredragande för parlamentet i ett betänkande om »skydd av folkhälsan mot endokrinstörande ämnen«¹²⁶ har hon varit pådrivande för en hårt hållen försiktighetsprincip, och därmed en mycket restriktiv

-
117. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110510+ITEM-021+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-752-000>
118. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20111213+ITEM-015+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-568-000>
119. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2010-010632+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>
120. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2011-001292+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>
121. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+P-2010-4509+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>
122. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+P-2012-004820+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>
123. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2013-012552+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>
124. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120614+ITEM-006+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-035-000>
125. *Miljöaktuellt*, 16 april 2014, sid 7.
126. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bREPORT%2bA7-2013-0027%2b0%2bDOC%2bPDF%2bVo%2f%2fSV>

kemikalielagstiftning. I debatten i plenum riktades dock kritik mot framförallt två punkter i förslaget: att »ämnen som har liknande struktur som ett känt hormonstörande ämne också ska bedömas som hormonstörande om tillverkaren inte kan bevisa motsatsen«, samt att det inte ska fastställas några tröskelvärden för dessa ämnen.¹²⁷ Betänkandet gick dock igenom med stor majoritet och alla svenska ledamöter ställde sig bakom.

I övrigt har hon varit ansvarig »skuggföredragande« i tre fall. Samtliga berör kemikalier och utsläpp. Westlund har också ansvarat för tre yttranden från biutskott, varav två har handlat om de nya direktiven för offentlig upphandling, som har varit hårt prioriterade av den socialdemokratiska gruppen.¹²⁸ I det tredje fallet har hon för miljöutskottets räkning uppmanat medlemsstaterna att inte räkna in klimatbistånd i de offentliga biståndsbudgeterna, utan att se det som en kompletterande källa till de programplanerade stöden.¹²⁹

Vissa delar av hennes arbete har en mycket tydlig vänsterprägel, exempelvis i kritiken mot Israel¹³⁰ och i synen på att marknaden behöver regleras för att uppnå politiska mål – inte minst vad gäller »hållbarhet«¹³¹. Men särskilt eldfångt är det inte. Vid ett enda tillfälle har hon bussat EU-kommissionen på Sverige, och då i samarbete med Marita Ulvskog.¹³²

EPP – en salig blandning av högerpartier

DEN KRISTDEMOKRATISKA gruppen EPP (European People's Party) är Europaparlamentets största, och bredaste. Här samlas ett vitt spektrum högerpolitiker, från bayerska socialkonservativa till baltiska libertarianer. Som i alla breda sammanslutningar ryms en stor åsiktsbredd inom gruppen. Men det finns dokument som mer utförligt försöker slå fast gemensamma principiella ståndpunkter där medlemspartierna har försökt hitta specifika gruppositioner.

-
127. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130312+ITEM-019+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-732-000>
 128. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bCOMPARL%2bPE-487.738%2bo3%2bDOC%2bPDF%2bVo%2f%2fSV>
 129. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bCOMPARL%2bPE-485.849%2bo2%2bDOC%2bPDF%2bVo%2f%2fSV>
 130. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+P-2011-007042+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>
 131. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2012-004992+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>
 132. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2011-010102+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

Ett av dem är EPP:s partiplattform från 2012. Där anges redan i preambeln att »our political family is the driving force of European integration«.¹³³ Partiet EPP ska inte förväxlas med gruppen EPP, men eftersom det till stor del är samma partier som ingår i båda sammanslutningarna är det likväl relevant ur en policykontext. Det är ett ambitiöst dokument som både avspeglar den starka kristdemokratiska traditionen och försöken att samtidigt anpassa plattformen efter de liberala krafter som också ryms inom gruppen. Tonvikten ligger dock på det konservativa idéarbetet. Programmet förordar en »social market economy«, är explicit kritiskt till eutanasi, stamcells forskning och innehåller långtgående skrivelser om abort. Samtidigt betonar programmet vikten av att skilja på politik och religion – »The Gospel is not a political platform«, – och skrivelser förekommer också om vikten av att underlätta för föräldrar att delta i arbetslivet genom exempelvis barnomsorg. Även de inledningsvis starkt pro-integrationistiska formuleringarna mjukas också upp med längre resonemang om vikten av subsidiaritetsprövningar. Inte heller vill man se nationalstaten upplöst:

We are currently facing major transcending challenges that require solutions on a European level. The European project, an ever closer union of united nation states, is not to destroy the nation states of Europe, but is a prerequisite to avoiding nationalism, which has done so much harm to our citizens, and restoring to them the real capacity to fulfil their key responsibilities. European integration is a prerequisite for the solution of the fundamental problems our nations face and as such, the decisive breakthrough in the history of our continent. Built on the ruins of the Second World War and emerging from totalitarianism, European integration has given its citizens enduring peace, freedom, stability and prosperity. We, the Europeans, can be proud of having achieved this common approach in our recent history.¹³⁴

Det går att urskilja fyra huvudsakliga konflikter mellan de två största grupperna i parlamentet – EPP och PSE – som ständigt återkommer i omröstningarna. Det handlar om 1) synen på åtstramningar respektive stimulanter, 2) synen på klimatpolitikens avvägningar mellan kostnad och nytta, 3) synen på frågor som berör jämställdhet och socialpolitik, både i sak och ur ett subsidiaritetsperspektiv, samt 4) synen på arbetsmarknadsfrågorna, som EPP bestämt hävdar bör förbli en nationell kompetens.

Hur eurokrisen ska hanteras har vid sidan av bråken kring långtidsbudgeten varit mandatperiodens största stridsfråga. Det är EPP, ofta med stöd från ALDE, som har förordat en hårdare åtstramningspolitik, och försvarat trojkans arbete för att skynda på och övervaka budgetsaneringen i EU:s mest skuldsatta och krisdrabbade ekonomier. Gruppen har också hållit

133. <http://www.epp.eu/sites/default/files/content/EN%20with%20cover.pdf>

134. <http://www.epp.eu/sites/default/files/content/EN%20with%20cover.pdf>

emot framförallt den socialdemokratiska gruppens mer långtgående regleringsförslag riktade mot bank- och finanssektorn, även om man inte har motsatt sig kraven på exempelvis en transaktionsskatt, under förutsättning att medlen tillfaller EU:s budget. Delvis kan detta förklaras med att EPP överlag har drivit en linje om att EU borde få egna medel – det vill säga att EU ska få beskattningsrätt:

Currently, a very large proportion of the EU budget comes from Member State contributions. The extreme severity of the debt crisis has raised questions about an overhaul of European public finances. Such an overhaul could be met by a possible division of tasks between national budgets and the EU budget. Seeking other forms of pooling in order to make savings should also be considered. An open debate on own resources of the European Union should be actively pursued. We call for new, genuine own resources for the European budget to progressively replace the current system based heavily on national GNI contributions.¹³⁵

I klimatpolitiken utmärker sig EPP genom att prioritera lägre energipriser, och för att förorda utsläppsminskningar genom satsningar på grön teknologi snarare än genom att förbjuda enskilda råvaror.¹³⁶ Inte minst polska och baltiska ledamöter har också varit framgångsrika i att sätta de säkerhetspolitiska aspekterna av energifrågorna på dagordningen, liksom hur klimatpolitiken påverkar Europas konkurrenskraft.

Gunnar Hökmark

GUNNAR HÖKMARK är en av de mer högprofilerade svenskarna i Europaparlamentet. Han är vice ordförande för EPP-gruppen, och har varit parlamentets rapportör för fyra betänkanden, varav tre har handlat om riktiga lagstiftning. Även om Hökmark är en av de som hänvisar till subsidiaritetsfrågan allra oftast av de svenska ledamöterna, lyser hans mycket positiva inställning till samarbetet igenom i debatter och röstförklaringar. Han har också en uttalat marknadsliberal profil.

Hökmark har fått ansvar för några av mandatperiodens tyngre lagstiftningsärenden, framförallt i frågor om regleringen av EU:s finans- och telekommunikationsmarknader. Nyligen slöts en överenskommelse om den så kallade bankunionen, en hörnsten i det nya regelverk som är på väg att komma på plats som en reaktion på eurokrisen. För detta ärende har Hökmark ansvarat för Europaparlamentets räkning. Frågan om bankunio-

135. <http://www.eppgroup.eu/our-priority/budget-&-structural-policies>

136. <http://www.eppgroup.eu/press-release/Lowering-energy-prices-an-EPP-Group-priority>

nen är laddad, både ur ett subsidiaritetsperspektiv och ur ett ideologiskt perspektiv. Hökmark driver en mycket ideologisk linje, och är företrädare för en grupp som under hela mandatperioden har legat i stark konflikt med inte minst den socialdemokratiska gruppen i synen både på finansmarknadernas värde och på eurokrisens orsaker. Det har gjort förhandlingarna segdragna med de övriga grupperna i Europaparlamentet, men till slut kom ändå en kompromiss på plats, både med skuggföredraganden och med de övriga europeiska institutionerna:

Vad vi nu gör är att vi går in i en ny period där detta måste genomföras, där vi måste säkerställa att det vi har gjort när det gäller stabilitet också bidrar till den tillväxt, de jobb och de investeringar som krävs. Det vi nu lägger grunden för är banker som kan vara mer stabila. Genom det Berlinförfarande som vi har tvingar vi inte bara fram en stabilitet i varje enskild bank utan även en stabilitet i systemet när krisen kommer. Vi ger en möjlighet för bankerna att vara mer europeiska genom att vi löser de problem som har funnits mellan värdland och hemland men säkerställer också att vi har en gemensam lagstiftning i alla 28 medlemsstater. Genom allt detta gör vi dessutom bankerna mer trovärdiga, vilket kommer att underlätta deras möjligheter att finansiera de investeringar och den tillväxt som Europa behöver.

Det kommer att vara klart att ingen kan lita på och tro att staten eller skattebetalarna löser bankers problem. Bankägare och långgivare vet nu att de löper samma risk som man gör inom alla andra verksamheter. Vi ser till att det gemensamma allmänna ytterst alltid kan se till att säkra stabiliteten i systemet.¹³⁷

Det säger sig självt att det är svårt att komma överens om hur en lagstiftning som kommit till på grund av en kris ska vara utformad om man inte är överens om vad som orsakade den. Här har Gunnar Hökmark varit stridbar, bland annat som skuggrapportör för ett betänkande om styrningen av den inre marknaden¹³⁸:

The problem for the European Union economy is not, and has never been, fiscal consolidation – it has been the lack of fiscal consolidation. It has been the lack of structural reforms. That has created unemployment and deep social problems. We all know that the policy of 'spendarity' which is advocated from that side has led to ever growing costs for interest rates, squeezing out important spending on welfare and important investments in infrastructure. Yet still some of

137. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140415+ITEM-006+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-059-000>

138. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2014-0130&language=SV&ring=A7-2014-0066>

the colleagues here are defending more spending, more deficits, higher interest rates, more cost for interest rates, but every step which is taken in that direction undermines prosperity and competitiveness.¹³⁹

Det är framförallt här den stora ideologiska striden har stått i Europaparlamentet under mandatperioden. I debatten efter att Barroso hade hållit sitt årliga »State of the Union«-tal inskärpte Hökmark vikten av att hålla reformtakten uppe om inte Europa ska hamna i bakvattnet i den globala konkurrensen.¹⁴⁰ Att få ett regelverk som syftar till budgetdisciplin i hela unionen, samt ett försvar för den fria rörligheten, som han menar hotas av tilltagande varningar om »social turism«, är också de två huvudutmaningar som han anger för Europas framtid.

Både dessa frågor är mycket kontroversiella, men inte minst i den senare frågan har Gunnar Hökmark retat upp många i Europaparlamentet, inte minst Marita Ulvskog (S). De båda före detta partisekreterarna är förmodligen de två svenskar som oftast drabbar samman i talarstolen, och i denna fråga glider diskussionen gärna över i inrikespolitik:

Herr talman! När den svenska socialdemokratin var i regeringsställning var man det enda partiet i Sveriges riksdag som ville införa en typ av undantag, och man förlorade. Jag tror inte att Marita Ulvskog kan säga emot mig på den punkten.

2009 drev Marita Ulvskog debatten om att vi skulle vara rädda för en flodvåg av inkommande löntagare från de nya medlemsstaterna som skulle dumpa lönerna. Vi hade den debatten – och jag bara säger detta för det är inte bara en fråga om de extrema partierna utan om det ansvar och det ledarskap som seriösa politiska partier måste ha. Den fria rörligheten har gynnat Europa och européerna.

Men det är alltså framförallt i den klassiska höger-vänsterfrågan om hur fri ekonomin ska vara som Hökmark utmärker sig. Han har varit en av de argaste kritikerna av den föreslagna transaktionsskatten, och ofta använt den svenska erfarenheten som ett argument emot.¹⁴¹ I huvudsak är dock Hökmarks argument ideologiska:

Jag säger det eftersom det finns två exempel som vi kan titta på när vi diskuterar den här frågan. För det första har vi 30 år av enorm

139. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140225+ITEM-004+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-061-000>

140. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130911+ITEM-004+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-061-000>

141. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140204+ITEM-015+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-691-000>

ekonomisk tillväxt tack vare att vi har haft väl fungerande globala finansmarknader. Sedan har vi sett konsekvenserna av krisen, som ledde till en åtstramning av kreditgivningen. Jag tycker att vi bör ha mer välmående och fungerande globala finansmarknader snarare än att försöka att komma i närheten av en kreditåtstramning.

För en transaktionsskatt syftar, liksom alla andra skatter, till att minska omfattningen av det som beskattas, och jag ser ingen nytta i att minska den internationella handeln. Vi har sett vad det leder till. Jag kan inte inse att det är någon nytta med att göra investeringar i fattiga länder dyrare.¹⁴²

Hökmark har också varit mycket kritisk till Kommissionens hot om att införa kvotering till bolagsstyrelser.¹⁴³ Med denna inställning är det möjligen förvånande att Hökmark som rapportör faktiskt lyckades ro i land ett betänkande om »global ekonomisk styrning«¹⁴⁴ med stor majoritet. Men en närläsning av rapporten visar att det tycks ha skett en hel del förändringar i samband med utskottsbehandlingen. Bland annat har en punkt (37) smugit sig in, där Europaparlamentet uppmanar 6-20-ledarna att påskynda förhandlingarna om ett avtal om de minsta gemensamma nämnarna för en global skatt på finansiella transaktioner. Ytterligare ett ställningstagande som gissningsvis inte kommer från rapportören är punkt 61, som menar att det behövs »EU-insatser som bidrar till att undvika globala chocker för livsmedelsförsörjningen och livsmedelspriserna«.¹⁴⁵ I sin helhet har betänkandet landat i en kompromiss, där starka skrivningar om behovet av konkurrenskraft och välfungerande fria marknader varvas med kritik mot finansmarknaderna.

Bortsett från de ekonomiska frågorna har Hökmark svarat för frågor som rör harmonisering av telekommarknaden i Europa, både som huvudföredragande (rapportör) och som så kallad skuggrapportör, där han har förhandlat ärendet för gruppens räkning. Här har debatten också bitvis blivit en diskussion mellan svenska ledamöter, i synen på både marknad och subsidiaritet:

Jag tycker att det är viktigt att säga att skillnaden här inte handlar om huruvida man vill skydda användarna, utan om huruvida man respekterar medlemsstaternas rätt att besluta över sina egna rättssystem.

142. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100308+ITEM-017+DOC+XML+Vo//SV>

143. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120329+ITEM-012+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-363-250>

144. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2011-0323+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

145. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2011-0323+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

Där är det intressant att notera att en av de svenska parlamentariker som är mest emot Europeiska unionen och Sveriges medlemskap vill göra den mer överstatlig än vad någon annan i denna kammare brukar föreslå, eftersom hon vill att Europeiska unionen ska lagstifta om hur medlemsstaternas rättssystem ska utformas. Det är ett stort steg och det har den mycket breda majoriteten i parlamentet gått emot, eftersom vi stöder den kompromiss som nu finns och som kommer att innebära ett bra skydd för användarna. Vi gör det också därför att vi vill öppna upp för Europas konsumenter och användare att alltid kunna välja mellan olika leverantörer, olika operatörer. Att kunna byta ut de operatörer som fungerar dåligt är att ge konsumenterna och medborgarna en makt som de ännu aldrig har haft. Det är någonting annat, Eva-Britt Svensson, än den tid då vi hade de stora monopolen som bestämde över medborgarnas rätt att se, att avgöra, att använda information. Det är en fantastisk förändring som tyvärr Eva-Britt Svensson och möjligtvis också några andra kommer att rösta emot.¹⁴⁶

Inom detta politikområde har Hökmark varit rapportör för två betänkanden som går under den rafflande benämningen »radiospektrumpolitik«. I dessa har Hökmark krävt att mer spektrum frigörs för att öka kapaciteten för trådlöst bredband, och för att säkerställa att målet om full täckning i Europa uppnås.¹⁴⁷

Telekomärendena är ofta mycket tekniska, och det är inte alldeles enkelt för en lekman att bedöma politikens innehåll. Men det finns ett antal intressanta röstförklaringar, som illustrerar Hökmarks syn på EU:s uppgifter och syfte. Om Hökmark oftare än de flesta markerar med subsidiaritetsargument är detta ett område där Moderaterna vill se betydligt mycket mer harmonisering:

Net neutrality offers us the opportunity to create a digital single market – not 27 different markets, but an open market – where we can get rid of such things as international roaming in the European Union, and where we can ensure that network congestion is dealt with by increasing capacity. We can develop new and better kinds of broadband, as we have done together with the Polish Presidency. We can ensure that we lead the world in mobile data traffic. That is the way we shall face the future and that is the way we shall ensure net neutrality and a free and open internet: not by regulating but by being

146. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20091123+ITEM-017+DOC+XML+Vo//SV&query=INTERV&detail=1-082>

147. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120214+ITEM-016+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-472-000>

open to new innovations, because then Europe can take the lead.¹⁴⁸

Att Moderaterna ser fragmentiseringen av den inre marknaden som ett stort problem är inte särskilt förvånande ur ett marknadsliberalt perspektiv.¹⁴⁹ Men det finns också undantag, där man har accepterat mer politisk styrning. Ett sådant är frågan om roaming. Under föregående mandatperiod var frågan om roaming, det vill säga om Kommissionen skulle reglera priset på mobilsurf i andra medlemsländer, het. Då var flera borgerliga ledamöter, däribland Hökmark, kritiska till att EU som organisation skulle sätta pris på en tjänst på marknaden. Nu anser sig dock både moderaterna och kristdemokraterna vara nöjda med den nya förordningen – trots att pristaket kvarstår och har sänkts:

Vi moderater och kristdemokrater i Europaparlamentet röstade i dag för en förordning om samtal, sms och dataroaming. Vi tror inte att prisregleringar på konsumentnivå löser roamingmarknadens strukturella problem eftersom en dylik reglering motverkar en prisbildning under det reglerade priset. Vi välkomnar därför att den nya förordningen innehåller marknadsmekanismer som kan öka konkurrensen på roamingmarknaden och därmed skapa lägre priser för konsumenter. Särskilt välkomnar vi förslaget om så kallad lokal break-out, som innebär att konsumenten ges möjlighet att koppla upp sig direkt via lokala nätverk när man är utomlands, utan att behöva dataroama via sin hemmaleverantör.

Men det finns förstås också andra exempel på hur även Moderaterna, och Hökmark, sväljer en del problematiska inslag för att markera att de sympatiserar med den generella problembilden. Det går helt enkelt inte att rösta emot allt som innehåller problematiska formuleringar, även om Moderaterna ofta riktar kritik mot andra partier för att vara alltför följsamma.

Ett sådant handlar om ungdomsarbetslösheten, som annars är ett område där Moderaterna och Socialdemokraterna brukar vara i konflikt i Europaparlamentet. I arbetsmarknadsfrågor brukar framförallt Moderaterna starkt betona att dessa är en nationell kompetens, som EU inte ska lägga sig i. Men i en votering i Strasbourg röstade man för en resolution om åtgärder på europeisk nivå, trots att parlamentet bland annat uttalade sig för att fastställa en gemensam nivå för arbetslöshetsersättning i EU.

Vi har i dag vid Europaparlamentets sammanträde i Strasbourg röstat för en resolution om Europeiska insatser för att bekämpa ungdomsarbetslösheten. Vi vill uppmärksamma

148. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20111116+ITEM-012+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-433-000>

149. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131024+ITEM-006+DOC+XML+Vo//EN>

att det är medlemsstaterna som har ansvaret för att utforma arbetsmarknadspolitiken. Vi vill också betona att det finns delar av resolutionen som vi motsätter oss. Bland annat stöder vi inte förslaget om att fastställa en gemensam nivå för arbetslöshetsersättning i EU.¹⁵⁰

Likaså röstade man för ett betänkande om medlemsländernas sysselsättningspolitik, trots att det innehöll krav på minimilöner på EU-nivå och detaljerade förslag på reglering av arbetsmarknadspolitiken.¹⁵¹

Samma avvägningsproblematik syns i en del omröstningar om jordbrukspolitiken. Här har Moderaterna försökt behålla de så kallade tvärvillkoren, som ställer upp krav på miljö- och djurskyddslagstiftning, men valde ändå att rösta nej till parlamentets förhandlingsmandat då huvudinriktningen med direktstöd och protektionistiska åtgärder stod fast.

Även i fråga om de initiativbetänkanden som kommer från kvinnoutskottet återfinns undantag från den annars generella regeln att rösta emot förslag som tränger för långt in på medlemsstaternas välfärdspolitik.

Bland annat röstade man för Mikael Gustafsons (V) rapport om »kvinnors roll i den gröna ekonomin«¹⁵² trots att den innehöll krav på kvotering och dessutom gick långt in i frågor som i dag ligger under välfärdsstatens domäner. Man röstade också för ett betänkande av Mikael Gustafssons företrädare Eva-Britt Svensson (V) trots att ett av huvudförslagen var att EU borde ta fram ett gemensamt direktiv mot kvinnovåld, vilket Moderaterna motsätter sig med motiveringen att kriminallagstiftning är en nationell kompetens.¹⁵³ Däremot röstade man emot ett betänkande om »kvinnornas roll i ett åldrande samhälle«¹⁵⁴ eftersom det bland annat innehöll krav på en medborgarlön:

Vi har i går den 7 september 2010 röstat mot betänkandet om kvinnornas roll i ett åldrande samhälle. Det beror framför allt på att vi inte stöder förslaget om ett system där alla medborgare i EU ges rätt till en grundinkomst samt den begäran som finns i betänkandet om åtgärder för positiv särbehandling av kvinnor. Det finns också ett förslag om att Europaparlamentet ska uppmana medlemsstaterna att införa nya typer av ledighet som gör det möjligt med betald ledighet i samband med andra

150. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130612+ITEM-009-23+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-517-000>

151. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100908+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-201>

152. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0235&language=SV>

153. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110405+ITEM-005+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-278-625>

154. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2010-0237&language=SV>

omsorgsförpliktelser än föräldraledighet. Vi vill här slå vakt om subsidiaritetsprincipen. Vi vill dock samtidigt betona att det finns delar i betänkandet som vi sympatiserar med.¹⁵⁵

Man röstade också för ett ganska långtgående betänkande med rekommendationer om hur man ska hantera de sociala konsekvenserna av eurokrisen¹⁵⁶, trots att förslag om transaktionsskatt och skuldremittering ingick i betänkandet. Här trotsade dock Anna Ibrisagic både gruppen och sin egen delegation, och röstade för avslag.

Men även om det finns undantag är Moderaterna generellt mycket konsekventa i sin hållning. Linjen är att hålla nere unionens utgifter, på att krympa budgeten snarare än att öka den, samt upprepade avståndstaganden från alla förslag om att införa en EU-skatt. När monsterbetänkandet om EU:s långtidsbudget skulle voteras valde Moderaterna att rösta emot, eftersom man inte ansåg att det förslag som då förelåg gick ut på att öka budgeten med 5 procent:

Vi gjorde så eftersom förslaget saknar de prioriteringar mellan viktiga och mindre viktiga utgifter som vi anser nödvändiga. I stället för att visa ledarskap och satsa på det som ger Europa tillväxt och konkurrenskraft kräver förslaget en höjning av budgeten med fem procent för att på så vis kringgå behovet att prioritera. I ett läge där EU:s medlemsstater kämpar mot stora budgetunderskott och växande statsskulder väljer parlamentet att kräva mer pengar till EU. Det är en linje som vi inte kan stödja. I stället borde vi fasa ut stödet till den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP) och strukturfonderna, men dessvärre går det förslag som röstades igenom i motsatt riktning. Samtidigt som vi röstade emot betänkandet i dess helhet välkomnar vi den skrivning som finns i förslaget om att en »signifikant ökning« av anslagen till vetenskap och forskning ska genomföras. Detta är något vi jobbat hårt för, och att detta finns med är ett steg i rätt riktning.

Vad vill då Moderaterna att EU ska lägga sina resurser på? En ganska bra sammanfattning finns i röstförklaringen till det betänkande som kommenterade Kommissionens arbetsprogram för 2013. Där beskrev man Moderaternas prioriteringar så här:

Vi röstade i dag för resolutionen om kommissionens arbetsprogram för 2013. De viktigaste prioriteringarna för kommissionen 2013 ska vara att hantera krisen genom åtgärder för en fungerande inre marknad, ökad konkurrenskraft, öppna gränser och satsningar på

155. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100907+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV>

156. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2010-0267&language=SV>

innovation, forskning och jobbskapande. Därför röstade vi också för de ändringsförslag som innebar en bättre budgetdisciplin, tydligare subsidiaritetsprincip, starkare inre marknad, satsningar på innovation, forskning och utvidgning. Av samma skäl röstade vi emot de punkter där Europaparlamentet uttryckte sitt stöd för skatt på EU nivå, egna medel och en förändring av fördraget.¹⁵⁷

Gunnar Hökmark bidrog också aktivt till att Sverige inte förlorade ett mandat i Europaparlamentet efter att Lissabonfördraget trädde i kraft, i skarp debatt med bland annat Österrike.¹⁵⁸

Anna Ibrisagic

ANNA IBRISAGIC blev invald i Europaparlamentet 2004 och har inför det stundande Europaparlamentsvalet beskyllts för att vara den minst aktiva ledamoten. Det finns visst fog för det. Ibrisagic har inte haft ansvar för några egna betänkanden och har en påfallande låg närvaronivå. De frågor som hon har ställt till Kommissionen har med något undantag varit som medundertecknare, och inte som huvudförfattare. Men hon har varit gruppens »skugga« i tre ärenden, varav två är av särskild relevans: betänkandet om »press- och mediefrihet i världen«¹⁵⁹, samt betänkandet om »behovet av en strategi för Sydkaukasien«. Mot bakgrund av den pågående konflikten i Ukraina är också hennes delaktighet i diskussionerna om vilken roll EU ska spela vid internationella konflikter värd att notera. I parlamentet finns en djup splittring mellan inte minst Tyskland, som av olika skäl har försökt sänka konfliktnivån, och framförallt de polska och baltiska ledamöterna, som upplever sig starkt hotade och kräver ett hårdare svar från EU. Härvidlag tycks Ibrisagic, som ledamot i parlamentets utrikesutskott, tillhöra parlamentets hökar, som både har förordat ett starkare europeiskt försvar¹⁶⁰ och en hårdare linje gentemot Ryssland:

Herr talman! Jag är flykting från kriget i Bosnien. Det motiverade mig att engagera mig politiskt. Jag trodde dock aldrig att mitt sista tal här i plenum skulle komma att handla om ockupation. Att vi i dag,

157. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120911+ITEM-011+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-442-562>

158. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130312+ITEM-017+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-685-000>

159. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0176+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv#title3>

160. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2011-0428&language=EN>

100 år efter första världskriget, diskuterar Rysslands ockupation av ett europeiskt land är mycket oroande. Jag trodde att Europa hade lärt sig sin historieläxa av krigen på Balkan, men uppenbarligen är det inte så.

Varje gång vi glömmer vår historieläxa blir vi brutalt väckta och tvingade att försvara våra värderingar. Det som händer på Krim och som håller på att hända i östra Ukraina är inte ett resultat av Rysslands nya hållning gentemot Ukraina. Det handlar om Rysslands nya roll i Europa. Krim var bara ett test för att bedöma Europas beredskap att svara på ett adekvat sätt. Vi har inte visat tillräcklig beslutsamhet och enighet, och det uppfattades av Putin som ett klartecken att kunna fortsätta. Dessvärre tror jag inte att det slutar med Ukraina.

Det enda som vi hittills har lyckats ta fram är resolutioner och ekonomiska sanktioner. Om situationen i östra Ukraina fortsätter att förvärras kommer vi att veta att ekonomiska sanktioner inte fungerade. Det är absolut nödvändigt att skicka signaler till Ryssland att vi inte tolererar det som händer och att vi inte kommer att tolerera liknande steg i fortsättningen.¹⁶¹

Just Ibrisagics bakgrund som flykting återkommer i hennes debattanföranden, ofta som motivering till hennes syn på behovet av en starkare och mer samordnad försvarspolitik och på fortsatt utvidgning.¹⁶² Samtidigt har hon också betonat vikten av att politiken tar hänsyn till att de olika medlemsländerna har olika förutsättningar, bland annat genom de olika förhållningssätten till NATO. Så till vida har hon påmint om att värna subsidiaritetsprincipen:

För länder som Sverige ligger det centrala i den gemensamma framväxande säkerhetspolitiken snarare än i koordination av ländernas försvarsindustri eller samordning av försvarsprocesser. Solidaritet, omtanke och känslan av att er säkerhet är vår säkerhet måste bli de värden som vi enas kring och som vi har som grund för att gemensamt arbeta för säkerhet. Ändå tror jag att det finns en vinst i att begränsa EU:s engagemang till säkerhetsgarantier och att samordningen av försvarsprocesser och försvarsmateriel sker inom ramen för Nato. Om utvecklingen av processer och materiel sker inom en sådan struktur kommer vi att få bättre säkerhetspolitik till en lägre kostnad eftersom vi då kan integrera inom hela Nato i stället

161. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140416+ITEM-005+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-088-000>

162. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140403+ITEM-004+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-043-000>

för att ha en struktur för EU och en annan för de andra¹⁶³.

Det är dock utvidgningsfrågan som verkar vara den stora hjärtefrågan, och flera debattinlägg om bland andra Montenegro och Serbien visar en ganska klar bild av hur viktig Ibrisagic anser att kombinationen av piska, i form av reformkrav, och morot, i form av EU-medlemskap, är för att sprida fred och demokrati i unionens närområde.¹⁶⁴

I frågan om Ukrainas associationsavtal argumenterade Ibrisagic i maj 2012 för att »Ukraina är Europa och har sin plats i Europa«, samtidigt som hon krävde att landet tillförsäkrar sig en fungerande rättsstat, respekterar mänskliga rättigheter – och tillåter oberoende, fria medier för att få en möjlighet att tas upp i unionen.¹⁶⁵

Detta är pikant, då just mediefrågorna har blivit ett område där både Ibrisagic och Moderaterna har fått utstå hård kritik. Framförallt mot bakgrund av den ur demokratisk synvinkel problematiska utvecklingen i Ungern har den moderata hållningen kritiserats för att både vara formalistisk, och undfallande, framförallt genom oviljan att kritisera unionens egna medlemsländer. I ett relaterat ärende utvecklade Ibrisagic den moderata linjen att avhålla sig från att kritisera medlemsländer med framförallt subsidiaritetsargument:

The EPP Group supports freedom of press and media in the world, and has voted in favour of the report. The EPP Group believes, however, that the report should focus on the situation outside the EU, since it is a report that has been drafted within the Committee on Foreign Affairs. Therefore paragraph 29 and paragraph 30 were not supported by the Group during the vote in committee. Paragraph 29 reads 'Notes with concern that in recent years some media, notably in the EU, have come under scrutiny themselves for unethical and allegedly illegal behaviour; considers that the EU can only lead by example if it addresses these issues within its own borders'. Paragraph 30 reads 'Encourages the Commission to continue to closely monitor the independence of the press and media in the Member States'. These paragraphs go beyond the scope of the report. The EPP Group also voted against the following part of paragraph 8 in committee: 'Considers the trend of concentrated media ownership in large conglomerates to be a threat to media freedom and pluralism, especially with digitisation occurring in parallel'. The EPP Group

163. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130613+ITEM-008-05+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-203-500>

164. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130417+ITEM-014+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-848-000>

165. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120522+ITEM-005+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-108-000>

is not in favour of drawing these kinds of conclusions, which are questionable and speculative¹⁶⁶.

Denna linje tycks också löpa konsekvent över mandatperioden. I årsrapporten om mänskliga rättigheter och demokrati i världen återkom argumenten om att vare sig Moderaterna eller EPP vill politisera frågan om mediefrihet:

Med allt detta sagt, vill jag ändå påpeka att det finns vissa delar av betänkandet som rör mediefrihet även inom EU, trots att det finns ett parallellt betänkande om mediefrihet inom EU och trots att vårt betänkande är utarbetat av utrikesutskottet och därför per definition ska handla om situationen i tredjeländer.

Jag vill starkt betona att såväl jag personligen som min politiska grupp alltid starkt har förespråkat och kämpat för mediefrihet, men vi vill inte politisera det. Detta är en fråga som förtjänar vår fullständiga uppmärksamhet och vårt fulla stöd, respekt och skydd för de modiga människor som riskerar sina liv för att alla medborgare ska ha samma rättigheter som vi utövar här i dag i detta hus.¹⁶⁷

Frågan är när Moderaterna anser att det är berättigat för Europaparlamentet att ha synpunkter på andra länders förda politik. För i ett betänkande om »Ett 2020-perspektiv för kvinnor i Turkiet« avstod Anna Ibrisagic och Christofer Fjellner i omröstningen med hänvisning till att »Turkiet inte är medlem i EU, och därför bör vi inte uppmana Turkiet att ändra sin inrikespolitik«.¹⁶⁸

Anna-Maria Corazza Bildt

ANNA-MARIA CORAZZA BILDT är på många sätt en ganska atypisk politiker i den moderata delegationen, både i sättet hon uttrycker sig och i vilka frågor hon har engagerat sig. Hennes fokus på livsmedel och detaljhandel är förvisso inte anmärkningsvärda ur ett marknadsliberalt perspektiv. Och hennes envetna arbete för bättre näringslivsvillkor, bland annat som rap-

166. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130613+ITEM-008-05+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-203-500>

167. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130612+ITEM-017+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-664-000>

168. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2012-0138+0+DOC+XML+Vo//EN>

portör för ett betänkande om den inre marknaden för tjänster¹⁶⁹ har en omisskänneligt »gammelmoderat« ton, men också en ingång till frågan om hur EU:s samarbete ska se ut som är intressant.

Något förenklat skulle man kunna säga att det handlar om att hon vill se mer överstatlighet i frågor som rör den inre marknaden och de fyra friheterna, men mindre överstatlighet på många andra.

Under rubriken »smartare styrelseformer för den inre marknaden av tjänster« kräver rapportören att medlemsstaterna i större utstäckning ska använda sig av så kallat ömsesidigt erkännande där det ännu inte införts harmoniserade bestämmelser, och stort utrymme ägnas åt att diskutera hur mångfalden av nationella standarder skapar osäkerhet och fragmentisering. I motiveringen, där den föredragande själv får beskriva utgångspunkterna för sitt arbete, är Corazza Bildt mycket tydlig med att hon vill se en mer aktivistisk Kommission när medlemsländerna sätter upp hinder för den fria rörligheten för tjänster.

Den inre marknaden för tjänster handlar inte om att uppfinna hjulet på nytt – den handlar om att få hjulen att snurra och att gå från ett bristfälligt genomförande till ett fullständigt verkställande. Denna resolution syftar till att konfrontera medlemsstaterna med deras ansvar i fråga om en fullständig och korrekt tillämpning av tjänstedirektivets bokstav och anda. Föredraganden rekommenderar en vidsträckt tolkning som omfattar nya former av tjänster, utan att direktivet behöver ses över.¹⁷⁰

Men det som retade upp inte minst den socialdemokratiska gruppen var att hon också tryckte särskilt på att det inte krävs en dubbelreglering av exempelvis fackliga hänsyn:

Denna resolution är framför allt inriktad på skapandet av arbetstillfällen, i enlighet med artikel 1 i tjänstedirektivet: »Detta direktiv påverkar inte arbetsrätten, dvs. [...] rättsliga eller avtalsreglerade bestämmelser om anställningsvillkor, arbetsförhållanden, inbegripet hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, samt förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare«. Tjänstesektorns sociala dimension är naturligtvis mycket viktig, men omfattas av flera olika lagstiftningar, såsom direktivet om utstationering av arbetstagare och nationell arbetsrätt.

Därför bör fokus ligga på att uppbåda politisk vilja på nationell, regional och lokal nivå för att avlägsna de skadliga hindren för den fria rörligheten och för att konfrontera företagen och andra särintressen.

169. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0273+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

170. http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/imco/pr/914/914440/914440osv.pdf

Ett dåligt samspel mellan tjänstedirektivet och andra EU-bestämmelser eller nationella bestämmelser utgör ofta ett hinder för skapandet av nya arbetstillfällen. Det är hög tid att in ta ett integrerat och framtidssäkrat förhållningssätt vad gäller direktivets genomförande.¹⁷¹

Att ta sats i ett så tydligt ideologiskt perspektiv kan vara en riskabel strategi för den rapportör som måste hitta en majoritet i plenum. Betänkandet röstades också igenom med relativt små marginaler – 54 procent röstade för, och 43 procent emot. Till de som röstade emot hörde MP, S, V och PP, som var missnöjda med att de inte hade fått in ändringsförslag som syftade till att stärka den sociala dimensionen. Betänkandet var ett så kallat initiativbetänkande och alltså inte lagstiftande.

Samma frispråkiga, och ganska konfrontativa inställning lyser igenom i det andra betänkandet Corazza Bildt har varit rapportör för: »om en effektivare och rättvisare detaljhandelsmarknad«.¹⁷² Även här varnar hon för »den tilltagande ekonomiska nationalismen« och går till storms mot protektionism och handelshinder. Liksom i ärendet ovan understryker hon särskilt vikten av att fokusera på harmonisering och regelefterlevnad:

Föredraganden tar tydlig ställning mot reglering och ger konkreta förslag på andra metoder som bör undersökas innan man tar till ny reglering. Det finns redan lämpliga regler i stor utsträckning, men ett ofullständigt verkställande av dem försvårar den fria rörligheten. Fokus bör ligga på att stärka och harmonisera befintliga regler. Det behövs kraftfulla åtgärder mot nationella restriktioner och eventuella brott mot reglerna för den inre marknaden, där man använder alla medel som står till buds, särskilt konkurrenslagstiftningen och överträdelseförfaranden.¹⁷³

Även detta var ett initiativbetänkande som klarade sig genom utskottsvoteringen med en bibehållen marknadsliberal ansats, men som väckte vänsterns vrede i plenum.

Som synes har ett fullbordande av den inre marknaden varit det område som Corazza Bildt har lagt mest energi på under mandatperioden. Om Moderaterna har synpunkter på att göra Europapolitik av inrikespolitik så lägger inte Corazza Bildt fingrarna emellan när det kommer till länder som för en alltför näringslivsfientlig politik – åtminstone inte när det kommer till regler som snedvrider konkurrensen. En av hennes spetsigare frågor till Kommissionen handlar om Ungern, som införde en särskild krisskatt för detaljhandeln som var utformad för att särskilt drabba utländska företag. Corazza Bildt har också verkat för ett enklare system för ömsesidigt erkän-

171. Ibid.

172. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2011-0217+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv#title2>

173. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2011-0217+0+DOC+XML+Vo//EN&language=EN>

nande av yrkeskvalifikationer i diskussionen om det så kallade europeiska yrkeskortet¹⁷⁴ och för flexibla regler vid offentlig upphandling. Hon har varit aktiv för att ta fram ett gemensamt regelverk för att motverka sena betalningar.¹⁷⁵

Men framförallt har fokus legat på att undanröja praktiska hinder för att underlätta rörlighet, både för medborgare, tjänster och företag. Framförallt är den fria rörligheten för arbetstagare ett återkommande tema i debatterna i plenum,¹⁷⁶ där hon bland annat har hamnat i konflikt med brittiska konservativa.

I de striderna har det också hänt att Corazza Bildt har hamnat till vänster om den brittiska högern. Bland annat har hon ställt sig positiv till regler som syftar till att kombinera anständiga arbetsvillkor med fri rörlighet och arbetskraftsinvandring:

Madam President, in Europe we need workers from third countries to sustain our economy and it is very important that they have decent work. That is why I have supported the Seasonal Workers Directive because it offers the possibility of improving the protection of workers coming from third countries for temporary work. At the same time, it does not change the laws of the Member States and does not affect Member States' ability to decide how many workers to welcome and admit, depending on the needs of their national labour markets.

The Directive also gives workers more flexibility to change employer during a maximum period of nine months, and this is a good provision for the workers. It is very important to ensure the equal treatment of workers from third countries and national workers in the same sector, in order to avoid exploitation. I welcome this step forward.

I would like to call on the Presidency to move forward too on the other two important aspects of the migration package: the Intra-corporate Transfers Directive and the question of the admission of student researchers and trainees, which are also very important for European economies.¹⁷⁷

I frågor om fri rörlighet röstar Corazza Bildt helt förutsebart. Men det finns också frågor där hon skiljer sig från den övriga delegationen.

174. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0038+o+DOC+XML+Vo//SV>

175. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2010-0136+o+DOC+XML+Vo//SV>

176. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130612+ITEM-009-12+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-341-000>

177. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140205+ITEM-010-02+DOC+XML+Vo//ES&language=es&query=INTERV&detail=3-218-000>

Det kanske mest uppenbara exemplet är jordbrukspolitiken. Moderaterna har, i likhet med de flesta svenska partier, uttryckt mycket stark kritik både gällande omfattningen av och inriktningen på den gemensamma jordbrukspolitiken. Men när interventionspriserna på smör och mjölkpulver skulle förlängas – i praktiken en dubbel subvention som både syftar till att hålla priserna uppe och ge rent ekonomiskt stöd till bönderna – röstade Corazza Bildt, i likhet med Lövin (MP) och Kent Johansson (C) för. Corazza Bildt trotsade också partilinjen i fråga om att utöka EU:s kvalitetsregler för mat till fler områden. Det förvånar inte, när man läser hennes frågor till kommissionen. I fråga om tillsatser, märkning och kvalitetsregler är Corazza Bildt väsentligt mer detalj- och regleringsorienterad än vad hennes partikamrater är, vilket bland annat syns i frågor om vinproduktion¹⁷⁸. Samtidigt har hon inte, till framförallt Åsa Westlunds (S) stora ilska, velat gå lika långt som exempelvis Socialdemokraterna eller Miljöpartiet. Detta har bland annat resulterat i bråk om behovet av en obligatorisk ursprungsmärkning som enligt Socialdemokraterna är ett sätt att minska förekomsten av matfusk: Corazza Bildts huvudsakliga kampanjfråga inför den förra valrörelsen. Till detta förslag har Corazza Bildt ställt sig kallsinnig: »de som fuskar håller sig i vilket fall som helst inte till regelverken«.¹⁷⁹

Men även om Corazza Bildt har haft ett tydligt fokus på den inre marknaden och på näringslivets villkor så finns också en bredd i de ämnen hon har hanterat under mandatperioden, även på områden där Moderaterna, milt uttryckt, inte i övrigt är särskilt profilerade, som i debatter om jämställdhet. Även här är dock subsidiaritetsperspektivet påfallande närvarande, Corazza Bildt pratar om strukturer men vill inte att EU ska påverka dem med gemensam, tvingande lagstiftning.

Hela den moderata delegationen röstade också för det årliga betänkandet om jämställdheten mellan kvinnor och män 2012, trots att de röstade emot samma betänkande året innan av ungefär samma skäl Corazza Bildt värjer sig för i sin röstförklaring:

I voted in favour of the Report to improve equality between women and men in the EU because we still have such a long way to go to break the glass ceiling and we still have a considerable pay gap between women and men for the same job. Promoting equality is also important to combat violence against women, to change the culture, the attitudes and eliminate gender stereotypes. We need to join forces to empower women and increase their representation in politics and in the economic life in all sectors. However, decisions concerning

178. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2013-013460+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

179. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140206+ITEM-010-04+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-197-751>

gender quotas or family policies should be taken at national level, not at EU level.¹⁸⁰

Följaktligen var det *medlemsstaterna* – inte EU – som uppmanades att kriminalisera könsstympning när frågan var uppe för votering, även om Corazza Bildt också applåderade Kommissionens informationskampanj:

The figures have already been mentioned and they are heart-breaking: millions of girls are concerned – this is about children – and it is happening in Europe. We have half a million women and girls in Europe at real risk, so we should definitely treat this practice as violence against women and as child abuse, and we should therefore criminalise it. I call on the Member States to treat genital mutilation as a crime and to step up both prevention and prosecution.¹⁸¹

Men helt konsekvent är det inte, för samtidigt har Anna Maria Corazza Bildt tillsammans med ett stort antal parlamentariker skrivit till Kommissionen och begärt att få veta vad EU anser göra för att fler medlemsstater – och EU – skriver under och ratificerar Istanbulkonventionen, som är »det första europeiska rättsliga instrument som skapar en övergripande lagstiftningsram till skydd för kvinnor mot alla former av våld«¹⁸².

Även i fråga om homosexuellas rättigheter, som med jämna mellanrum väcker kontrovers inte minst i hennes egen grupp, har Corazza Bildt uttryckt sig positivt för ett starkare engagemang från EU:s och Europaparlamentets sida:

Mr President, I supported the roadmap against homophobia wholeheartedly, because it is important that Parliament takes a strong stand against all forms of discrimination based on sexual orientation. The strategy includes concrete actions to make sure that LGBT people are respected and are not discriminated against in employment, health, education, everywhere in society.

I was sorry to receive all these mails about voting against the report, because I think it is really misleading. It is not about being against family values or traditional values. It is definitely not about giving special rights. It is about equal treatment and equal rights. At a time when we unfortunately have rising extremism in Europe, there are people who are stigmatised, excluded, blamed, hated and even

180. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+T+CRE+20140311+ITEM-010-23+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-548-960>

181. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+T+CRE+20140206+ITEM-005+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-027-000>

182. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+O+Q+O-2013-000084+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

harassed, just because they are different. So this report is about respecting differences and ensuring that people have the same human dignity, and it is about time to stand up more for respect for diversity in Europe.¹⁸³

Anna-Maria Corazza Bildt sitter även med i styrgruppen för Single Seat, som arbetar för att parlamentets flyttcirkus mellan Bryssel och Strasbourg ska upphöra.

Christofer Fjellner

CHRISTOFER FJELLNER tillhör en av de svenska parlamentariker som har högst aktivitet – både i termer av antal rapportörskap (8) och som skuggföredraganden (18), där han för den konservativa gruppens räkning har förhandlat med rapportörer från andra grupper. Fjellner är ledamot i utskottet för internationell handel, där han har varit en av förhållandevis få liberaler. Det är också framförallt i handelsfrågor han har varit aktiv, och flera av dessa ärenden har varit kontroversiella.

Ett sådant är ett betänkande med det lite förrädiska namnet »upprätande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden».¹⁸⁴ Det låter föga upphetsande, men handlar i praktiken om ett gemensamt ramverk för föremål som kan användas både för civila och militära syften – exempelvis teknisk utrustning som kan användas för övervakning. Olika medlemsländer har haft olika regelverk gällande detta, och Fjellners utgångspunkt har varit att det behövs en harmonisering på området, samt bättre insyn från Europaparlamentets sida.¹⁸⁵ I debatten inför voteringen om den kompromiss som Fjellner ansvarat för att förhandla fram, sammanfattade han sin syn så här:

Är det någonting jag har lärt mig under den här processen och som vi har tagit fasta på, så är det behovet av mer gemensamt agerande i den Europeiska unionen. Krisen i Ukraina och de komplicerade relationer vi har fått med Ryssland är ett bra exempel på behovet av att kunna agera snabbt och gemensamt. Vi exporterar många produkter till

183. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT-T+CRE+20140204+ITEM-009-16+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-379-000>

184. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2014-0236+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv#title3>

185. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT-T+CRE+20140403+ITEM-006+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-097-000>

Ryssland, inte minst produkter som kan användas både i fredligt syfte och i militärt syfte.¹⁸⁶

Kompromissen innebär också att Kommissionen förbinder sig att ta brott mot mänskliga rättigheter i beaktande när de reviderar regelverket.

I ett annat ärende, gällande modernisering av EU:s handelsskydds-instrument, har det varit svårare att nå en kompromiss i enlighet med Fjellners utgångspunkter, även om man har lyckats komma överens om grunddragen¹⁸⁷. Fjellner har arbetat för en mindre protektionistisk ordning vad gäller anti-subventionstullar mot varor från tredje land. Det gäller bland annat i frågan om tulllätnader för tio utvecklingsländer – däribland Pakistan – en ståndpunkt som väckt starka reaktioner i utskottet, bland annat därför att flera medlemsländer oroar sig för konkurrensen för sin textilproduktion. Fjellner har också varit parlamentets rapportör för ett betänkande om det »allmänna preferenssystemet¹⁸⁸«: EU:s viktigaste handelspolitiska verktyg, även här framförallt i relation till fattigare utvecklingsländer, där Fjellners linje var att helt slopa tullarna. Denna gick igenom med stor majoritet i plenum, men med varierande stöd från de övriga svenska partierna. Här röstade exempelvis ledamöterna i den socialdemokratiska delegationen olika: i den socialdemokratiska gruppen lade Göran Färm, Olle Ludvigsson och Jens Nilsson ned sina röster medan Marita Ulvskog, Åsa Westlund och Anna Hedh röstade emot.

Handelsfrågorna tillhör de mer ideologiskt laddade i Europaparlamentet, och det är också ett område där Sverige traditionellt sticker ut då även den svenska arbetarrörelsen i grunden är frihandelsvänlig. I Europaparlamentet har dock såväl de svenska socialdemokraterna som miljöpartisterna sällat sig till sina europeiska partigrupper, och tagit strid och röstat emot flera av de frihandelsvänliga betänkanden som Fjellner varit ansvarig för eller engagerad i.

I grunden handlar striden om två skilda synsätt på handel som påverkansverktyg. Vissa anser att mer handel skapar öppenhet och välstånd som i sig är demokratifrämjande. Andra anser att isolation är ett bättre sätt att hantera diktaturer eller autokratier. Att placera Fjellner på den skalan är inte särskilt svårt. Han har å ena sidan krävt att EU startar ett frihandelsavtal med Taiwan, vilket han beskriver som en moralisk och inte bara ekonomisk fråga.¹⁸⁹ Å andra sidan har han också argumenterat för ett investeringsavtal med Kina, och beklagat att Europaparlamentets svar på Kommissionens initiativ på området var så motvalls:

186. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140403+ITEM-006+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-097-000>

187. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140204+ITEM-014+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-637-000>

188. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0054&language=EN>

189. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131008+ITEM-018+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-620-000>

Vi kan (...) inte bortse från det faktum att Kina har problem med mänskliga rättigheter och miljöpåverkan. Då är inte ett investeringsavtal ett hot utan en del av lösningen. Ser vi bara hot överallt, kommer vi att missa alla möjligheter. Ett investeringsavtal öppnar just de möjligheterna.¹⁹⁰

Det avtal som väckt ojämförligt mest rabalder är dock ACTA-avtalet, som diskuterades 2011–2012. Avtalet, som syftar till att bekämpa piratkopiering, mötte stark kritik av framförallt nättaktivister och piratpartister både för integritetskränkande inslag och för att vara omgärdat av hemlighetsmakeri. Christofer Fjellner var skuggrapportör för EPP:s räkning, och var av en annan åsikt än de som krävde att avtalet skulle skrotas omedelbart. I stället ville Fjellner följa Kommissionens förslag och pröva om avtalet skulle strida mot fördraget i EU-domstolen, innan saken fördes upp till votering i Europaparlamentet:

Fru talman! Imorgon ska vi rösta om Anti-Counterfeiting Trade Agreement, och låt mig först av allt vara tydlig med vad jag och PPE-gruppen tycker om detta.

Vi behöver internationellt samarbete för att försvara immaterialrätten, för att stoppa förfalskade läkemedel och bildelar, för att stoppa intrång i europeiska patent och piratkopiering av europeiska produkter, och för att värna europeisk konkurrenskraft. Acta är en bra grund för det arbetet.

Men det vore oansvarigt att rösta om ACTA i morgon – att ta ställning innan vi har alla kort på bordet och innan EU-domstolen har sagt sitt om avtalet. Det är inte ett seriöst och ansvarsfullt sätt att hantera den här frågan. Alla som motsätter sig att vänta på domstolen skulle jag vilja fråga: Varför? Vad är det som ni så rädda för att domstolen ska säga, som gör att ni till varje pris måste rösta innan EU:s högsta justitieinstans har sagt sitt.

Morgondagens omröstning handlar inte bara om Acta. Den handlar om patientsäkerhet, forskning, flygsäkerhet, konkurrenskraft, miljö, arbetsplatsäkerhet, m.m. För dessa områden drabbas av piratkopiering, intrång i patent och förfalskningar.

Att rösta nej imorgon innebär därför ett stort ansvar. Kanske löser det konflikten om Acta, men det är inte ett svar på de problem och utmaningar som Europa står inför. Att rösta nej innebär inte heller

190. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131008+ITEM-016+DOC+XML+V0//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-580-000>

status quo. Det försvagar Europas röst i världen. Hur ska vi kunna övertyga Indien om att ta krafttag mot förfalskade läkemedel om vi själva har sagt nej till europeiskt eller internationellt samarbete med vår egen lagstiftning som grund?

Att de härinne som inte vill ha immaterialrätt eller inte tycker vi ska värna immateriella rättigheter röstar emot ACTA innan vi har domstolens utslag, det förvånar mig inte. På samma sätt är det ju inte så konstigt att den som inte vill att Europa för en kamp mot klimatförändringarna inte heller vill ha Kyotoprotokollet. Men jag tror inte att en majoritet av oss ledamöter har den åsikten, och därför hoppas jag att ni inte vill död på ACTA innan vi har alla kort på bordet. Varför då? Jo, vi behöver internationellt samarbete om immaterialrätt för att försvara europeiska jobb, konsumenter, patienter, m.m. Därför ska vi inte förkasta ACTA imorgon.¹⁹¹

Men så blev det. När majoriteten i Europaparlamentet valde att gå vidare innan en eventuell domstolsprövning föreslog Fjellner att betänkandet¹⁹², som pläderade för att parlamentet skulle förkasta avtalet, skulle återremitteras till utskottet. Så skedde inte. Av de svenska ledamöterna var det bara Marit Paulsen (FP) som röstade för återremittering, och när betänkandet väl kom upp i plenum så röstades ACTA-avtalet ned med stor majoritet.

Men även om Fjellner huvudsakligen har ägnat sig åt handelsfrågor har mycket annat också passerat hans bord. Exempelvis har han också varit involverad i fiskefrågan, där han har samarbetat med Isabella Lövin (MP) för en ny politik på området. Här förmådde Fjellner övertyga den konservativa gruppen, som har varit en av de starkaste förespråkarna för den gamla politiken att byta fot och acceptera utkastförbud och fiskekvoter. I sitt enkätsvar beskriver han just fiskefrågan som en av mandatperiodens stora framgångar:

Fiskereformen var en stor framgång. Alla pratar om hur förfärlig jordbrukspolitiken är, men fiskepolitiken har länge varit dess onda tvilling. Bestånden har under decennier varit överfiskade och forskningsrekommendation har kohandlats bort av medlemsstaterna och fiskeutskottet. Nu är det slut med det. Subventioner för nybyggnation av fartyg är borttaget i den nya lagen.

Även som företrädare för EPP vände han sig tydligt till sina konservativa kollegor i gruppen:

Herr talman! Nu när vi röstar om EU:s fiskefond är det viktigt att

191. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120703+ITEM-010+DOC+XML+V0//CS&query=INTERV&detail=2-412-000>

192. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0204&language=SV>

komma ihåg de principer för ett hållbart fiske som vi kom överens om tidigare i år. I februari röstade vi om reglerna för fisket och nu ska vi rösta om de skattepengar som går till fisket.

Jag har en enkel princip som jag tycker att det är viktigt att ha med mig, nämligen att vi måste vara försiktiga med skattebetalarnas pengar. På sikt måste fiskeindustrin trots allt stå på egna ben. Därför är de fiskeregler vi bestämde i februari väldigt viktiga.

Först när bestånden byggts upp kommer fiskeindustrins konkurrenskraft att förbättras och lönsamheten öka och då kommer på sikt behoven av subventioner att upphöra. Men till dess är det väldigt viktigt att de subventioner som vi har och de åtgärder och aktiviteter som vi har inom ramen för fiskefonden inte bibehåller eller ökar kapaciteten på den europeiska fiskeflottan. Det är därför jag är väldigt kritisk till förslag om nybyggnation, motorbyten, stöd för unga fiskare som tar över ett fartyg osv. Jag är rädd att det kan riskera att upprätthålla fiskekapaciteten och på så sätt drabba lönsamheten i fiskeindustrin i det långa loppet.

Därför tror jag att återhållsamhet när vi röstar imorgon är det bästa sättet att garantera att vi har fisk kvar såväl på tallriken som i våra hav.¹⁹³

Ytterligare ett område där Fjellner har varit aktiv är i fråga om läkemedel. Här lyckades han forma en majoritet för en ny lagstiftning för läkemedelsinformation¹⁹⁴, där utgångspunkten var den svenska modellen med FASS. I motiveringen i betänkandet tryckte han särskilt på vikten av att skilja på information och reklam, och i utskottet arbetade han för att Sverige också ska kunna bevara öppenheten i vårt nuvarande system, så att den nya lagstiftningen inte snarare skulle komma att präglas av exempelvis Frankrikes mer restriktiva ordning. Betänkandet gick igenom med stor majoritet i plenum, men därefter strandade förhandlingarna i Rådet, och förra året beslutade Kommissionen att dra tillbaka förslaget. Mer lyckosam var opinionsbildningen kring antibiotikaresistens, men också arbetet för att försvara den svenska ordningen med den så kallade generikareformen, som har lett till stora prisreduceringar på läkemedel. Genom Fjellners arbete infördes en ökad flexibilitet kring tidsgränserna för generika i ett

193. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131022+ITEM-018+DOC+XML+V0//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-676-000>

194. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2010-0290+0+DOC+XML+Vo//SV#title2>

betänkande¹⁹⁵ som syftar till att förbättra transparensen av prissättningen av läkemedel i hela Europa¹⁹⁶.

Hur ser då Christofer Fjellner på samarbetet, finns det någon tydlig linje? I likhet med den övriga delegationen uttrycker han sig generellt starkt positiv till att fortsätta arbetet med att undanröja hindren på den inre marknaden genom mer harmonisering. I sitt enkätsvar underströk han särskilt vikten av att avgränsa de områden som lämpar sig för mer överstatlighet:

Vi ska bara ta upp frågor på europeisk nivå om det finns ett tydligt mervärde i att göra så. Jag har därför valt att koncentrera mig på sådana frågor, nämligen handel och miljö. Många miljöproblem är gränsöverskridande och kan inte lösas nationellt och vi får en betydligt starkare röst internationellt om vi kommer 28 länder med en gemensam handelspolitisk agenda till ett möte med USA, Kina eller Indien än om Sverige ensamt skulle göra det.

Fjellner anser att denna hållning i huvudsak är lättförenlig med gruppens, om än med vissa notabla undantag:

I EUs grundarländer finns en större opinion för ett bredare samarbete med Europas förenta stater som mål. Det måste man förståelse för, länderna på kontinenten har en helt annan erfarenhet av krig och konflikt. En annan tydlig konflikt är den om en finansiell transaktionsskatt på EU-nivå. När Merkel svängde, svängde också CDU och därmed EPP-gruppen. Men där är gruppen fortfarande splittrad och jag ska fortsätta slåss för att hindra den finansiella transaktionsskatten.

Ändå går det inte att ta miste på Fjellners entusiasm över samarbetet, även om han i likhet med den övriga delegationen vill se en snävare avgränsning av unionens befogenheter. Han har också varit kritisk mot hur samarbetet styrs, inte minst gällande den ekonomiska förvaltningen av EU-medel. År 2011 var han parlamentets ansvarige för den årliga rapporten om Kommissionens ansvarsfrihet 2010, ett av de tyngre uppdragen.¹⁹⁷ I den rekommenderade han att Europaparlamentet skulle beviljas ansvarsfrihet, men lade till skarpa skrivningar om att Kommissionen måste få betydligt vassare instrument att straffa medlemsländer som missköter sig, och namngav för första gången också vilka dessa var. Samtidigt var han i debatten också

195. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2013-0015&language=EN>

196. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+T+CRE+20130206+ITEM-008-03+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-205-500>

197. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2012-0102+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>

tydlig med att ansvaret var delat och att Kommissionen förtjänade klander:

Herr talman! Det här är artonde året utan en ren revisionsförklaring. Det är allvarligt och upprörande. Jag tycker dock att det är nästan lika allvarligt och upprörande att vi har så många här i kammaren som nästan är skadeglada över det, nästan gläds lite grann över att man inte får en ren revisionsförklaring i stället för att göra det som vi valdes för att göra, nämligen ställa frågan varför och, än viktigare, vad gör vi åt det.

Vi vet hyggligt väl – det lärde jag mig åtminstone förra året när jag var ansvarig för ansvarsfriheten för Europeiska kommissionen – att det största problemet finns inom det som kallas *shared management*, delat ansvar. En stor del av EU:s budget har man delat ansvar för mellan medlemsstaterna och kommissionen.

Delat ansvar är lite grann som när min lillasyster och jag hade delat ansvar för att städa vårt hem när vi var små. Det blev liksom ingen som gjorde det. Det blev liksom ingen som tog ansvar. I stället borde ju medlemsstaterna i detta fall ha upprörda debatter på rådsmöten, där man går hårt åt dem som missköter sig, som man faktiskt vet vilka de är. Det är som om att det är någon annans pengar, det är EU:s pengar, och då kräver man inte som medlemsstat samma ansvar. Här måste rådet och medlemsstaterna ta sitt ansvar. Även kommissionen har emellertid ett ansvar. Kommissionen har ett ansvar att ta i med hårdhandskarna, avbryta program, stoppa utbetalningar, återkräva pengar, minska anslagen till de regioner eller medlemsstater som inte sköter sig¹⁹⁸.

Mot bakgrund av diskussionerna om Ungern ter sig detta som ganska tuffa tag.

Alf Svensson

ALF SVENSSON har under mandatperioden framförallt arbetat med frågor som rör bistånd och utrikespolitik, frågor som inte på samma sätt röjer synen på subsidiaritet som exempelvis moderaternas stenhårda fokus på den inre marknaden. En sammantagen granskning av Svenssons arbete ger dock för handen att han förmodligen är den svensk inom borgerligheten

198. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130416+ITEM-016+DOC+XML+V0//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-601-000>

som allra oftast hänvisar till närhetsprincipen som skäl till att rösta emot olika typer av förslag. I känsliga ämnen rörande exempelvis socialpolitik har han vid flera tillfällen röstat nej till rapporter där Moderaterna har lagt ner sina röster. Så till vida framstår han, trots sin i övrigt mer social-konservativa syn på politiken, som den mest hårdföre förespråkaren för ett begränsat mellanstatligt samarbete.

I debatten för det betänkande som Svensson har varit föredragande för, om »utveckling som drivs av handel«, slog han dock ett slag för en aktiv biståndspolitik och passade samtidigt på att ge en känga åt de som tror att handel är ett bättre sätt att skapa välstånd i utvecklingsländer: både behövs, enligt Svensson.¹⁹⁹ I andra lägen har han dock agerat mer hökaktigt, som i Franziska Kellers betänkande om en konsekvent politik för utveckling, som han röstade emot med hänvisning till exempelvis ett krav på en skatt på finansiella transaktioner.²⁰⁰ Han röstade också emot ett märkligt betänkande om sjukvårdssystem söder om Sahara, som kritiserade icke-statliga aktörers roll i omsorgsarbetet i dessa länder.²⁰¹

Men hur ser han på EU? Den övergripande sammanfattningen av Svenssons syn på vad EU bör ägna sig åt återfinns i en röstförklaring inför behandlingen av budgeten för 2013:

Den föreslagna budgeten eftersträvar expansion, vilket rimmar illa med uppmaningar till medlemsstaterna om återhållsamhet. Den omprioritering av budgetposter som behövs tillgodoses inte i det aktuella förslaget. Den människosyn som Kristdemokraterna omfattar innebär att varje människa har ett inneboende okränkbart värde. Vi måste lägga mer politisk energi på att bekämpa kränkningar av sådana värden, och det måste framgå av EU:s budget. Förslag som syftar till omflyttningar av resurser från jordbruksstöd till inre säkerhet, dvs. kampen mot brottslighet, droghandel, människohandel, och stöd till forskning samt miljöhänsyn, har jag röstat för. Europasamarbetets kärna består av mer än sysselsättningsnivåer och konkurrenskraft på marknaden, och det måste synas redan i budgeten. Kärnan består av samarbete för fred och värnandet om den mänskliga värdigheten från livets början till livets slut. Jag röstade för budgeten i stort, och röstade för alla de förändringar som, så långt jag kunnat förstå, leder till mer fokus på EU:s kärnområden.²⁰²

199. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130415+ITEM-022+DOC+XML+Vo//SV>

200. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100518+ITEM-009+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-326>

201. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101007+ITEM-013+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-358>

202. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121023+ITEM-007+DOC+XML+Vo//NL&query=INTERV&detail=2-209-125>

En genomgång av röstresultaten visar att Moderaterna och Kristdemokraterna, som alltså sitter i samma grupp, röstar påfallande lika i principiellt viktiga frågor, men också att det finns väsentliga skillnader både i ideologiska preferenser och i synen på samarbetet. Ett exempel är hur Svensson ställde sig till ett betänkande som syftade till att »stärka EMU:s sociala dimension«²⁰³ där Svensson till skillnad från Moderaterna, som lade ner sina röster, tryckte på den gröna knappen, om än med vissa förbehåll:

När Europaparlamentet i dag röstade om en resolution rörande kommissionens meddelande att stärka den ekonomiska och monetära unionens sociala dimension, valde jag att rösta för. Med tanke på den höga arbetslöshet som råder i många EU-medlemsstater anser jag kommissionens initiativ om att stärka den sociala dimensionen vara välkommet. Centralt i detta är den fria rörligheten på arbetsmarknaden som måste komma att fungera i praktiken. I sammanhanget är det dock viktigt att poängtera att huvudansvaret för arbetsmarknads- och socialpolitiken ligger på de enskilda nationella regeringarna. I resolutionen röstade jag därför emot skrivningen om att inrätta en social pelare i den ekonomiska och monetära unionen, samt allt för långtgående ändringsförslag som inrättandet av ett europeiskt system för arbetslöshetsersättning²⁰⁴.

I flera fall tycks det som att Svensson ändå hellre friar än faller när ett betänkande är för långt inne på nationalstatens domäner. Så var exempelvis fallet när han röstade för ett betänkande om »krisens konsekvenser för utsatta grupper tillgång till vård«, trots flertalet »övertramp« i texten²⁰⁵.

Just hälso- och sjukvårdsfrågorna är i regel kontroversiella, dels därför att dessa system är så starkt präglade av sin nationella kontext, men också därför att det är inom detta politikområde som den mycket kontroversiella abortfrågan ryms. När det uppmärksammade Estrelabetänkandet, som uttryckligen rörde rätten till fri abort i hela Europa (och en hel del annat), efter många turer landade i plenum röstade Svensson för ett motförslag, som anförde subsidiaritetsprincipen som skäl till att freda hälso- och sjukvårdsfrågor från överstatlig lagstiftning. I sin röstförklaring angav Svensson följande skäl:

När Europaparlamentet i dag röstade om betänkandet om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter valde jag att stödja ändringsförslag

203. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2013-0515&language=SV&ring=B7-2013-0496>

204. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131121+ITEM-009-17+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-332-500>

205. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20130704&language=SV&secondRef=ITEM-014-09&query=INTERV&detail=4-331-000>

2. Detta förslag poängterar att EU ska respektera medlemsstaternas ansvar för att besluta om sin hälso- och sjukvårdspolitik. Låt mig emellertid påpeka att det är min fasta övertygelse att lagstiftning ska ge kvinnan rätt att fatta det avgörande beslutet om abort under graviditetens första del. Det är samtidigt viktigt att betona att staten och lagstiftaren inte kan ställa sig neutrala till det etiska dilemma som en abort odiskutabelt innebär. Betänkandet nämner överhuvudtaget inte att även fostrets skyddsvärde måste beaktas vid någon tidpunkt under graviditeten. Detta är förvånande, och förminskar komplexiteten i dessa etiskt svåra frågeställningar. Varje land utanför och inom EU har all anledning att förbättra och förstärka jämställdheten och respekten för varje individs liv och hälsa. Det är emellertid min uppfattning att de frågor som avhandlas i betänkandet, enligt subsidiaritetsprincipen inte tillhör Europaparlamentets behörighetsområde.²⁰⁶

På samma grunder har Svensson röstat emot kvotering, med ett notabelt undantag, där han i likhet med samtliga svenska ledamöter – utom moderaterna – röstade för ett betänkande som innehöll ett krav på att Kommissionen skulle ta fram skarp lagstiftning i fråga om kvotering.²⁰⁷ Här gick Alf Svensson aktivt emot sin grupp. I övriga omröstningar har han dock hållit en konsekvent linje²⁰⁸. Att Svensson är en principiell motståndare till kvotering framkommer också tydligt i flera röstförklaringar, bland annat denna:

När Europaparlamentet röstade om könskvotering i bolagsstyrelser valde jag att rösta emot. Att förbättra jämställdheten i Sverige och övriga Europa är av största betydelse, men kvotering är inte rätt väg att gå. I stället anser jag att det handlar om att stimulera kvinnligt företagande och öka möjligheten att kombinera arbete och familj. Vidare anser jag att detta är en fråga om subsidiaritet, det är i de enskilda medlemsstaterna som vi bör besluta om lagstiftning för svenska bolag, inte på EU-nivå.²⁰⁹

I samma anda valde Svensson också att lägga ned sin röst i ett betänkande om fördjupat samarbete om tillämplig lag för äktenskapsskillnad, eftersom

206. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131210+ITEM-010-30+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-647-000>

207. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0041&language=EN>, punkt 24-34

208. Se till exempel <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2011-0210&language=EN> och <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2013-0488&language=SV&ring=A7-2013-0340>

209. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20131120&language=SV&secondRef=ITEM-009-17&query=INTERV&detail=3-425-875>

KD inte anser att familjerätt lämpar sig för gemensam lagstiftning.²¹⁰

Här har kristdemokraterna tagit tydlig ställning mot inte minst den socialdemokratiska gruppen, och det är inte den enda gången. Även till det socialdemokratiska prestigeprojektet om en europeisk ungdomsgaranti²¹¹ har KD hållit emot. Arbetsmarknadspolitiken bör förbli en i huvudsak nationell kompetens, och »länder ska inte kunna avhända sig sitt ansvar och förvänta sig att EU träder in²¹². Därför var det möjligen förvånande att han ändå röstade för resolutionen »Bättre möjligheter för unga«²¹³, trots långtgående krav på lagstiftad rätt till ungdomsarbete, ökad reglering av praktiktjänster, skapandet av gemensamma EU-certifikat med mera, med hänvisning till att extraordinära åtgärder krävs för att hantera ungdomsarbetslösheten.²¹⁴

Men bortsett från detta enskilda ställningstagande synes Alf Svensson hålla en konsekvent linje i de arbetsmarknadspolitiska frågorna. Kristdemokraterna har genomgående röstat emot lagstiftade minimilöner, bland annat i en resolution om långtidsvård för äldre, då Svensson anser att det strider mot den svenska ordningen med kollektivavtal²¹⁵, liksom i det viktiga betänkandet om Rådets riktlinjer för medlemsländernas systerpolitik.²¹⁶ Han röstade också, i likhet med Moderaterna, emot ett betänkande om »kvinnors roll i ett åldrande samhälle«, då betänkandet krävde att alla medborgare i EU ges rätt till en grundinkomst.²¹⁷

En av de politiska frågor som har engagerat Svensson mest är motståndet mot en särskild skatt på finansiella transaktioner – en Tobinskatt. Bland annat röstade han emot betänkandet om EU:s långtidsbudget med direkt referens till att referenserna till en Tobinskatt – och för skrivningarna om »egna medel«. Här var det ord och inga visor:

EU:s budget ska användas till det som kan ge ett europeiskt mervärde.

-
210. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101215+ITEM-010+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-949>
 211. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B7-2013-0007&language=SV>
 212. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130116+ITEM-009-11+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-208-549>
 213. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B7-2012-0233&language=SV>
 214. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120524+ITEM-012+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-268-000>
 215. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100909+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-179>
 216. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100908+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-201>
 217. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100907+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-859>

Det är en av grundbultarna för arbetet med budgeten och är också vad som ska styra fördelningen av de gemensamma medel som unionen förfogar över. Så långt är allt väl. Den interimrapport som det röstades om i plenum den 23 oktober betonar och lägger stor vikt vid nya egna medel till EU. Det betyder den finansiella transaktionsskatten, som jag bestämt hävdar är till förfång för Sverige och Europa. Egna medel betyder alltför ofta en skatt som ska betalas in direkt till EU:s budget. Mer pengar till EU i form av egna medel är inte automatiskt en satsning som hjälper Europa ut ur bekymmer och påfrestningar. I stället behövs det prioriteringar bland de nu tillgängliga medlen. Det är angeläget att erinra om att en Tobinskatt prövats i Sverige och bevisats vara skadlig. Transaktioner flyttas från Sverige. Det är också – en självklarhet – angeläget att understryka att kostnaden för FTT drabbar den genomsnittlige konsumenten och att ekonomisk tillväxt hämmas. Eftersom så mycket fokus lagts på egna medel och krav på en finansiell transaktionsskatt valde jag att rösta mot rapporten.²¹⁸

I grund och botten rör de ideologiska skiljelinjerna synen på inte minst politiska rättigheter. Det märks bland annat i en rapport om huruvida ILO:s konvention borde kompletteras med en rekommendation om hushållsarbete, där Svensson menar att det är viktigare att de sex befintliga FN-konventionerna om mänskliga rättigheter efterlevs, än att den formella rättighetsfloran utökas ytterligare.²¹⁹

Slutsatser: vilket EU vill de ha?

DET BLÅSER vänstervindar i svensk opinion. För första gången på tjugo år kan de europeiska socialdemokraterna bli största partigrupp i Europa-parlamentet. Det parlament som väljs i maj kan mycket väl bli det mest vänsterlutande sedan 1979. Samtidigt finns en rad frågetecken kring hur populistpartier på höger- och vänsterkanten kommer att påverka arbets-sättet i parlamentet under nästa mandatperiod. En vanligt förekommande spekulation är att deras förväntade framgångar kommer att tvinga fram en storkoalition mellan den konservativa och socialdemokratiska gruppen.

218. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121023+ITEM-007+DOC+XML+Vo//IT&query=INTERV&detail=2-219-250>

219. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110512+ITEM-013+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-260-500>

Det är inte en så osannolik situation som det kan låta: redan i dag utgörs majoriteten av alla omröstningar av dessa båda jättar tillsammans.

Detta förhållande innebär dock inte att höger-vänsterdimensionen lyser med sin frånvaro.

Tvärtom är de ideologiska skiljelinjerna högst påtagliga när man studerar de svenska parlamentarikernas arbete.

Att Vänsterpartiet är mest vänster och att Moderaterna står längst till höger är föga sensationellt. Mer intressant är vad parlamentarikernas röstbeteenden och motiveringar säger om deras syn på Europaparlamentet – och på det europeiska samarbetet i stort. Vilket EU har de verkat för?

För en vänsterpartistisk ledamot som har i uppdrag att försöka repatriera så mycket makt som möjligt till Sverige är Europaparlamentet en besvärlig arbetsplats. Dels missgynnar den EU-kritiska partier, då en absolut majoritet av de europeiska partigrupperna, inklusive Mikael Gustafssons egen, är väsentligt mer positiva till överstatlighet än vad de svenska partierna (med undantag för Folkpartiet) är. Dels missgynnar Europaparlamentet extrema politiska ståndpunkter, eftersom hela arbetsättet förutsätter och bygger på kompromissvilja. Samtidigt är institutionen i sig ett faktum, och Vänsterpartiet en del av det. Lösningen tycks vara att Vänsterpartiet i princip ägnar all sin energi åt politisk opinionsbildning – inte lagstiftning – och främst på områden där EU i dag inte har några befogenheter.

Här är Moderaterna Vänsterpartiets absoluta motsats. Samtliga moderata parlamentariker, utom Anna Ibrisagic som ägnat sig åt utrikesfrågor, har fokuserat nästan helt på frågor som rör det europeiska samarbetets absoluta kärna: den inre marknaden och de fyra friheterna, och där arbetat för ytterligare fördjupning och harmonisering på ett område där Europaparlamentet i regel är en fullvärdig part i lagstiftningsarbetet. Gunnar Hökmark har kämpat med den nya banklagstiftningen och med inrättandet av en gemensam telekommarknad. Anna Maria Corazza Bildt har ägnat stor energi åt att dels röja hinder för företag att utnyttja hela den europeiska marknaden, dels få Kommissionen att intressera sig för detaljhandel och dels åt att debattera ursprungsmärkning. Christofer Fjellner har försökt övertyga ett protektionistiskt handelsutskott om fördelarna med frihandel och en subventionsbenägen konservativ grupp om att lägga om fiskepolitiken. På flera andra områden – framförallt inom socialpolitik och arbetsmarknadspolitik – har man de facto argumenterat för att EU-kompetens borde återföras medlemsländerna, som exempelvis i frågan om föräldraledighet. Om Vänsterpartiet mest har ägnat sig åt opinionsbildning har Moderaterna i stället anammat en väldigt långtgående icke-inblandningsdoktrin där man uttryckligen tar avstånd från att använda Europaparlamentet som en plattform för agitation mot andra medlemsländer.

Socialdemokraterna befinner sig någonstans mitt emellan de två ytterligheterna, och det är inte helt lätt att sammanfatta en generell slutsats om vilket EU de har verkat för. Det beror helt på vilken ledamot man studerar. Göran Färm framstår som en varm anhängare av ett samarbete som rör sig

i federal riktning, och synes vara en påskyndare för ett större och mer aktivistiskt EU genom framförallt sitt budgetarbete. Marita Ulvskog och Anna Hedh markerar då och då mot överstatlighet men uppvisar båda stor entusiasm för regleringar på europeisk nivå även inom områden som ligger djupt inne i den nationella välfärdsstatens domäner, även om de också har ägnat sig åt uppenbart gränsöverskridande frågor som miljö och trafficking. Åsa Westlund tycks ha mycket gemensamt med Carl Schlyter (MP) i sitt fokus på att förbjuda olika tillsatser och kemikalier enligt en ganska långt gången försiktighetsprincip, men följer inget tydligt mönster i fråga om synen på EU och överstatlighet. Olle Ludvigsson har arbetat med bland annat den så kallade ungdomsgarantin, som gör betydande insteg på en arbetsmarknadspolitik som tidigare har varit i huvudsak en nationell angelägenhet och Jens Nilsson har bevakat den gemensamma samhällningspolitiken. Tillsammans har den socialdemokratiska delegationen också arbetat för att EU ska lagstifta om kvotering av bolagsstyrelser, detaljerade bestämmelser för föräldraledighet och en rad andra förslag där mervärdet i en överstatlig lagstiftning kan diskuteras, ur ett subsidiaritetsperspektiv.

För Kristdemokraterna och för Alf Svenssons del, torde grupptillhörigheten skava mindre än för många andra ledamöter. Den kontinentala kristdemokratiska profil som är så marginaliserad i Sverige är norm i EPP, och även om Svensson tydligt sällar sig till moderaterna i sin tro på marknadsekonomin så tycks den inte lika oreserverad. Han framstår som betydligt mer EU-positiv än Kristdemokraternas kampanj på hemmaplan, men har konsekvent tagit avstånd från ämnen som han inte anser är lämpade för Europaparlamentets plenisal: sociala frågor, familjerätt, reproduktiva rättigheter, etcetera.

Skiljelinjen mellan blocken handlar alltså inte bara om ideologi, utan också om synen på vilken aktör man vill att EU- och Europaparlamentet ska vara. På båda sidor blockgränsen finns det områden där man begär att EU ska driva på för mer av den politik man själv föredrar och aktivt straffa medlemsländer som inte för den. En grundläggande skillnad är dock att Socialdemokraterna och Vänsterpartiet är engagerade på EU-nivå för frågor som inte i dag ligger under EU:s kompetens, medan Moderaterna och Kristdemokraterna i huvudsak verkar inom givna ramar.

Detta är inte så märkligt, för det finns en ideologisk dimension även i synen på överstatlighet.

Nils Karlson har sammanfattat de olika sätten att se på EU:s utveckling i en elegant text i den nyutkomna boken *Vilket EU vill vi ha?* (2014). Det ena är det *pluralistiska* synsättet, där överstatligheten begränsas till ett fåtal områden där »tydlig vertikal maktindelning och institutionell konkurrens mellan medlemsstaterna ses som något positivt«. Denna modell kan sammanfattas med devisen »mångfald i enhet«, och förutsätter att det finns en acceptans inte bara för olikhet utan också för någon typ av spontan ordning: att utveckling bör ske organiskt, snarare än planeras fram.

Det andra synsättet är *centralistiskt*, och grundar sig i synen på att poli-

tiska mål uppnås bäst genom reglering och harmonisering. I detta system finns ingen given gräns för överstatligheten, »även om pragmatiska skäl kan tala för att beslutsmakt bör ligga på lägsta möjliga nivå för att uppnå de mål som åsyftas«. ²²⁰

Detta är naturligtvis en rejäl förenkling: även pluralistisk federalism förutsätter en gemensam rättsordning, och en gemensam rättsordning kommer att kräva harmonisering. Karlson påpekar också att inget demokratiskt överstatligt samarbete är möjligt utan en kombination av båda kategorierna. Men som analytiska riktmärken är det ingen dum uppdelning när man tittar på hur parlamentarikerna har röstat, och hur de resonerar kring subsidiaritetsprincipen. Vart ligger tyngdpunkten: europeisk välfärdsstat eller inre marknad? Det är frågor som väljaren behöver förhålla sig till när det är dags att själv lägga en röst för det EU hon vill ha.

220. Karlsson (2014), sid 132.

Referenslista

- Färm, G. (2011), EU behöver större budget, *Västmanlands Läns Tidning*, 21 juli 2011. <<http://vlt.se/asikt/debatt/1.1292346-goran-farm-s-eu-behoover-storre-budget>>.
- Hix, S. (2013), *Why the 2014 European elections matter: Ten key votes in the 2009–2013 European parliament*, Sieps. <http://www.sieps.se/sites/default/files/2013_15epa.pdf>.
- Johansson Heinö, A. (2014), *Vinner populisterna Europaparlamentsvalet?* Timbro. <<http://timbro.se/allmant/rapporter/vinner-populisterna-europaparlamentsvalet>>
- Karlsson, N. (2014, red), *Vilket EU vill vi ha?* Ratio.
- Lindberg, A. (2014), Högern i Ungern allt mer totalitär. *Aftonbladet*, 5 april, <<http://www.aftonbladet.se/ledare/ledarkronika/anderslindberg/article18670000.ab>>.
- Ludvigsson, O. (2011), Europas socialdemokrater tar inte ansvar, *Europaportalen*. <<http://www.europaportalen.se/2011/06/europas-socialdemokrater-tar-inte-ansvar>>.
- Melchior, S. (2014), EU-feminist som vill avveckla EU, *Europaportalen*. <<http://www.europaportalen.se/2014/03/eu-feminist-som-vill-avveckla-eu>>.
- Svanborg-Sjövall, K. (2014), *Vägmästarna : Vem gör skillnad i Europa?* Timbro. <<http://timbro.se/allmant/rapporter/vagmastarna-vem-gor-skillnad-i-europaparlamentet>>
- Vote Watch. A new multiannual financial framework (MFF) for a competitive, sustainable and inclusive Europe. <<http://www.votewatch.eu/en/a-new-multiannual-financial-framework-mff-for-a-competitive-sustainable-and-inclusive-europe-motion-.html>>.

PARTIMATERIAL

- EPP Group. Budget & Structural Policies. <<http://www.eppgroup.eu/our-priority/budget-&-structural-policies>>.
- EPP Group. Lowering energy prices an EPP Group priority. <<http://www.eppgroup.eu/press-release/Lowering-energy-prices-an-EPP-Group-priority>>.
- European United Left – Nordic Green Left. Mid-term review 2009–2011. <http://guengl.eu/uploads/publications-documents/Mid-term_EN.pdf>.
- European United Left – Nordic Green Left. Delegations. <<http://www.guengl.eu/group/delegations>>.
- European United Left – Nordic Green Left. About. <<http://www.guengl.eu/group/about>>.

European United Left – Nordic Green Left. Who we are what we work for. <http://www.guengl.eu/uploads/publications-documents/Web_2.pdf>.

Party platform EPP statutory congress17–18 October 2012 (2012). <<http://www.epp.eu/sites/default/files/content/EN%20with%20cover.pdf>>.

Relaunching Europe. Europe back to work – a 10-point plan for change. <<http://www.relaunchingeurope.eu/news-europe-back-to-work/>>.

Relaunching Europe. Fixing the banks and getting out of the crisis. <<http://www.relaunchingeurope.eu/topic-04-3/>>.

MATERIAL HÄMTAT FRÅN EUROPA- PARLAMENTETS HEMSIDA

Debate on electronic communications – Recent proposals to complete the digital single market, 24 oktober 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131024+ITEM-006+DOC+XML+V0//EN>>.

Debatt om utveckling som drivs av handel (kortfattad redogörelse), 15 april 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130415+ITEM-022+DOC+XML+V0//SV>>.

Europaparlamentets betänkande om konsumentskydd, 2 mars 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2010-0024+0+DOC+XML+V0//SV&language=sv>>.

Europaparlamentets betänkande om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner (omarbetning), 4 maj 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2010-0136+0+DOC+XML+V0//SV>>.

Europaparlamentets betänkande om kvinnornas roll i ett åldrande samhälle, 27 juli 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2010-0237&language=SV>>.

Europaparlamentets betänkande om den finansiella, ekonomiska och sociala krisen : rekommendationer om åtgärder och initiativ (delbetänkande), 5 oktober 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2010-0267&language=SV>>.

Europaparlamentets betänkande om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om förebyggande och bekämpande av människohandel samt skydd av offer och om upphävande av rambeslut 2002/629/RIF, 2 december 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2010-0348+0+DOC+XML+V0//SV&language=sv>>.

Europaparlamentets betänkande om investering i framtiden : en ny flerårig budgetram för ett konkurrenskraftigt och hållbart Europa för alla, 26 maj 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2011-0193+0+DOC+XML+V0//SV>>.

Europaparlamentets betänkande om en effektivare och rättvisare detaljhan-

- delsmarknad, 1 juli 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2011-0217+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv#title2>>.
- Europaparlamentets betänkande om global ekonomisk styrning, 12 oktober 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2011-0323+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.
- Europaparlamentets betänkande om beräkningen av Europaparlamentets inkomster och utgifter för budgetåret 2013, 22 mars 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0062&language=SV>>.
- Europaparlamentets betänkande om Europeiska revisionsrättens särskilda rapporter i samband med ansvarsfriheten för kommissionen för 2010, 3 april 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2012-0102+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.
- Europaparlamentets betänkande om kvinnors roll i den gröna ekonomin, 17 juli 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0235&language=SV>>.
- Europaparlamentets betänkande med rekommendationer till kommissionen om rapporten från ordförandena för Europeiska rådet, Europeiska kommissionen, Europeiska centralbanken och Eurogruppen med titeln ”Mot en verklig ekonomisk och monetär union”, 24 oktober 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2012-0339+0+DOC+XML+Vo//SV>>.
- Europaparlamentets betänkande om situationen för de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionen, 22 november 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2012-0383+0+DOC+XML+Vo//SV>>.
- Europaparlamentets betänkande om möjligheten att införa stabilitetsobligationer, 7 december 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2012-0402+0+DOC+XML+Vo//SV>>.
- Europaparlamentets betänkande om skydd av folkhälsan mot endokrinstörande ämnen, 30 januari 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bREPORT%2bA7-2013-0027%2b0%2bDOC%2bPDF%2bVo%2f%2fSV>>.
- Europaparlamentets betänkande om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordning [...] om administrativt samarbete genom informations-systemet för den inre marknaden, 13 februari 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0038+0+DOC+XML+Vo//SV>>.
- Europaparlamentets betänkande om om press- och mediefrihet i världen, 20 maj 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0176+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv#title3>>.
- Europaparlamentets betänkande om den inre marknaden för tjänster : lägesrapport och kommande steg, 19 juli 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/get->

- Doc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0273+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>.
- Europaparlamentets betänkande om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder, 25 oktober 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2013-0340&language=SV>>.
- Europaparlamentets betänkande om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, 3 december 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0426+o+DOC+XML+Vo//SV>>.
- Europaparlamentets förslag till betänkande om den inre marknaden för tjänster : lägesrapport och kommande steg, 21 mars 2013. <http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/imco/pr/914/914440/914440osv.pdf>.
- Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 23 oktober 2012 om förslaget till rådets förordning om metoder och förfaranden för tillhandahållande av egna medel grundade på mervärdesskatt, 23 oktober 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2012-0361&language=SV&ring=A7-2012-0316>>.
- Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 20 november 2013 om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder, 20 november 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2013-0488&language=SV&ring=A7-2013-0340>>.
- Europaparlamentets resolution om långtidsvård för äldre, 3 september 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B7-2010-0491&language=SV>>.
- Europaparlamentets resolution om initiativet Bättre möjligheter för unga, 21 maj 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B7-2012-0233&language=SV>>.
- Europaparlamentets resolution om att inrätta en ungdomsgaranti, 8 januari 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B7-2013-0007&language=SV>>.
- Europaparlamentets resolution av den 21 november 2013 om kommissionens meddelande Att stärka den ekonomiska och monetära unionens sociala dimension, 21 november 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2013-0515&language=SV&ring=B7-2013-0496>>.
- Europaparlamentets resolution av den 25 februari 2014 om styrning av den inre marknaden inom den europeiska planeringsterminen 2014, 25 februari 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2014-0130&language=SV&ring=A7-2014-0066>>.
- Europaparlamentets yttrande från utskottet för utveckling till utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information på nationell och unionsnivå som

- är relevant för klimatförändringen, 24 april 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bCOMPARL%2bPE-485.849%2b02%2bDOC%2bPDF%2bVo%2f%2fSV>>.
- Europaparlamentets yttrande från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet till utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd över förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om offentlig upphandling, 2 augusti 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bCOMPARL%2bPE-487.738%2b03%2bDOC%2bPDF%2bVo%2f%2fSV>>.
- Förslag till Europaparlamentets lagstiftningsresolution om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring i fråga om information till allmänheten om receptbelagda humanläkemedel av direktiv 2001/83/EG om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel, 19 oktober 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2010-0290+o+DOC+XML+Vo//SV#title2>>.
- Förslag till Europaparlamentets lagstiftningsresolution om utkastet till rådets beslut om ingående på Europeiska unionens vägnar av handelsavtalet om åtgärder mot immaterialrättsintrång mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, Australien, Kanada, Japan, Republiken Korea, Mexikos förenta stater, Konungariket Marocko, Nya Zeeland, Republiken Singapore, Schweiziska edsförbundet och Amerikas förenta stater, 22 juni 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0204&language=SV>>.
- Förslag till Europaparlamentets lagstiftningsresolution om rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 428/2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden, 21 mars 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2014-0236+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv#title3>>.
- Förslag till resolution till följd av uttalandena av rådet och kommissionen i enlighet med artikel 110.2 i arbetsordningen, 14 februari 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B7-2012-0095&language=SV>>.
- Kommissionens svar på Anna Hedhs fråga angående människohandel, 20 maj 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20100520&secondRef=ANN-01&language=SV&detail=H-2010-0235&query=QUESTION>>.
- Opinion of the Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs for the Committee on Culture and Education on protecting children in the digital world, 25 juli 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2bCOMPARL%2bPE-491.241%2b02%2bDOC%2bPDF%2bVo%2f%2fEN>>.
- Parlamentsfråga till kommissionen angående alkoholreklam, från Anna Hedh, 18 november 2009. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+QT+H-2009-0443+o+DOC+XML+Vo//>>

SV&language=sv>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående EU:s finansiering av reklamkampanjer i medlemsstaterna, från Marita Ulvskog och Åsa Westlund, 16 februari 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2010-0478+o+DOC+XML+Vo//SV>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående utfasning av dentalt amalgam, från Åsa Westlund, 14 juni 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+P-2010-4509+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående Bisefnol A, från Åsa Westlund, 20 december 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2010-010632+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående användning av parakvat, från Åsa Westlund, 17 februari 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2011-001292+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående VP/HR – Ship to Gaza, från Åsa Westlund, 15 juli 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+P-2011-007042+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående abortlagstiftning i EU, från Anna Hedh, 18 oktober 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2011-009068+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående Intäkterna från auktioneringen av utsläppsrätterna inom handelssystemet ETS, från Mikael Gustafsson, 7 november 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=WQ&reference=P-2011-010172&language=SV>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående transport av farligt gods i tunnlrar, från Marita Ulvskog och Åsa Westlund, 8 november 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2011-010102+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående Rumäniens nya civillagstiftning och fri rörlighet för hbt-personer, från Michael Cashman, Claude Moraes, Monika Flašíková-Beňová, Juan Fernando López Aguilar, Ioan Enciu och Anna Hedh för S&D-gruppen, 30 november 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+OQ+O-2011-000316+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående Cloetta/Leafs fabrik i Levice, från Mikael Gustafsson, 18 april 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2012-003998+o+DOC+XML+Vo//SV>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående vissa livsmedelstillsatser negativa effekt på barn, från Åsa Westlund, 10 maj 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+P-2012-004820+o+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående fråga om garantitider för elektronikpro-

dukter, från Åsa Westlund, 15 maj 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2012-004992+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående har ESAB:s fabrik i Opole i Polen erhållit någon form av stöd från EU, från Mikael Gustafsson, 9 juli 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2012-006795+0+DOC+XML+Vo//SV>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående skydd av Natura 2000-områdena, från Mikael Gustafsson, 31 augusti 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=WQ&reference=E-2012-007753&language=SV>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående kommissionens interna skyddsmekanismer mot kommissionär Borgs värderingar, från Marita Ulvskog, Åsa Westlund och Anna Hedh, 28 november 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2012-010778+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående program för utveckling av landsbygden : övergångslösningar för 2014, från Brian Simpson, Spyros Danellis, Wojciech Michał Olejniczak, Phil Prendergast, Pavel Poc, Iratxe García Pérez och Jens Nilsson, 17 december 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2012-011507+0+DOC+XML+Vo//SV>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående projektet REVA och etnisk profilering i Stockholms tunnelbana, från Marita Ulvskog, 27 februari 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2013-002306+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående förslaget till nytt tobaksdirektiv och det svenska snuset, från Åsa Westlund, 27 februari 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+P-2013-002271+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående standard för ridhjälm, från Marita Ulvskog, 16 april 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+P-2013-004292+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående förbud mot olivolja i påfyllbara förpackningar, från Åsa Westlund, 23 maj 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2013-005805+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående konventionen om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor (Istanbulkonventionen) : nuläget och framtida åtgärder, från Roberta Angelilli m.fl., 10 juli 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+OQ+O-2013-000084+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående PFOA i bröstmjök, från Åsa Westlund, 6 november 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2013-012552+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående patientrörlighetsdirektivet, från

Åsa Westlund, 6 november 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2013-012551+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående regler för produktion och märkning av vin, Anna Maria Corazza Bildt, 27 november 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2013-013460+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående bostadsbyggnation i naturområdet kring Råstasjön, från Marita Ulvskog, 4 december 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2013-013759+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Parlamentsfråga till kommissionen angående överträdelse av visstidsdirektivet, 6 februari 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2014-001219+0+DOC+XML+Vo//SV&language=sv>>.

Plenuminlägg, Anna Maria Corazza Bildt, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark, Anna Ibricagic och Alf Svensson, 8 september 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100908+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-201>>.

Plenuminlägg, Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson och Marita Ulvskog, 9 september 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100909+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-980>>.

Plenuminlägg, Alf Svensson, 9 september 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100909+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-179>>.

Plenuminlägg, Anna Hedh, 18 oktober 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101018+ITEM-013+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=1-069>>.

Plenuminlägg, Anna Hedh, 25 november 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101125+ITEM-009+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-991>>.

Plenuminlägg, Marita Ulvskog, 13 december 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101213+ITEM-018+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=1-154>>.

Plenuminlägg, Göran Färm, 14 december 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101214+ITEM-014+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-484>>.

Plenuminlägg, Gunnar Hökmark, 15 december 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101215+ITEM-005+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-052>>.

Plenuminlägg, Alf Svensson, 15 december 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101215+ITEM-010+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-949>>.

Plenuminlägg, Anna Ibricagic, 20 januari 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110120+ITEM->

004+DOC+XML+Vo//SV&query=INTERV&detail=4-084-000>.

Plenuminlägg, Anna Hedh, 4 april 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110404+ITEM-014+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=1-057-000>>.

Plenuminlägg, Göran Färm, 5 april 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110405+ITEM-011+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-391-000>>.

Plenuminlägg, Åsa Westlund, 10 maj 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110510+ITEM-021+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-752-000>>.

Plenuminlägg, Anna Hedh, 7 juni 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110607+ITEM-015+DOC+XML+Vo//SV&query=INTERV&detail=2-333-000>>.

Plenuminlägg, Anna Hedh, 12 oktober 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20111012+ITEM-015+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-149-000>>.

Plenuminlägg, Gunnar Hökmark, 16 november 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20111116+ITEM-012+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-433-000>>.

Plenuminlägg, Åsa Westlund, 13 december 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20111213+ITEM-015+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-568-000>>.

Plenuminlägg, Gunnar Hökmark, 14 februari 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120214+ITEM-016+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-472-000>>.

Plenuminlägg, Olle Ludvigsson, 15 februari 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120215+ITEM-005+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-099-000>>.

Plenuminlägg, Marita Ulvskog, 9 maj 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120509+ITEM-017+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-091-000>>.

Plenuminlägg, Anna Ibrisagic, 22 maj 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120522+ITEM-005+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-108-000>>.

Plenuminlägg, Alf Svensson, 24 maj 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120524+ITEM-012+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-268-000>>.

Plenuminlägg, Åsa Westlund, 14 juni 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120614+ITEM-006+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-035-000>>.

Plenuminlägg, Anna Maria Corazza Bildt, Gunnar Hökmark och Anna Ibrisagic, 11 september 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120911+ITEM-011+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-442-562>>.

Plenuminlägg, Alf Svensson, 23 oktober 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121023+ITEM-007+DOC+XML+Vo//IT&query=INTERV&detail=2-219-250>>.

Plenuminlägg, Anna Hedh, 11 december 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20111115+ITEM-008+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-434-109>>.

Plenuminlägg, Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Jens Nilsson, Marita Ulvskog och Åsa Westlund, 12 december 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121212+ITEM-008+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-316-500>>.

Plenuminlägg, Marita Ulvskog, 13 december 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121213+ITEM-009+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-073-000>>.

Plenuminlägg, Mikael Gustafsson, 23 maj 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120523+ITEM-009+DOC+XML+Vo//DE&query=INTERV&detail=3-283-000>>.

Plenuminlägg, Christofer Fjellner, 3 juli 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120703+ITEM-010+DOC+XML+Vo//CS&query=INTERV&detail=2-412-000>>.

Plenuminlägg, Olle Ludvigsson, 3 juli 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20120703&language=CS&secondRef=ITEM-013&query=INTERV&detail=2-619-000>>.

Plenuminlägg, Göran Färm, 25 oktober 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121025+ITEM-021+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-450-000>>.

Plenuminlägg, Jens Nilsson, 14 januari 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130114+ITEM-022+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=1-159-000>>.

Plenuminlägg, Mikael Gustafsson, 15 januari 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20130115&language=ET&secondRef=ITEM-010-01&query=INTERV&detail=2-152-000>>.

Plenuminlägg, Alf Svensson, 16 januari 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130116+ITEM-009-11+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-208-549>>.

Plenuminlägg, Gunnar Hökmark, 5 februari 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130205+ITEM-011+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-317-000>>.

Plenuminlägg, Gunnar Hökmark, 23 november 2009. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20091123+ITEM-017+DOC+XML+Vo//SV&query=INTERV&detail=1-082>>.

Plenuminlägg, Jens Nilsson, 5 februari 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130205+ITEM-003+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-046-000>>.

Plenuminlägg, Christofer Fjellner, 6 februari 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130206+ITEM-008-03+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-205-500>>.

Plenuminlägg, Gunnar Hökmark, 12 mars 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130312+ITEM-017+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-685-000>>.

Plenuminlägg, Åsa Westlund, 12 mars 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130312+ITEM-019+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-732-000>>.

Plenuminlägg, Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Jens Nilsson, Marita Ulvskog och Åsa Westlund, 14 mars 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130314+ITEM-009-10+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-222-656>>.

Plenuminlägg, Christofer Fjellner, 16 april 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130416+ITEM-016+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-601-000>>.

Plenuminlägg, Anna Maria Corazza Bildt, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark och Anna Ibrisagic, 17 april 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130417+ITEM-007-33+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-491-968>>.

Plenuminlägg, Anna Ibrisagic, 17 april 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130417+ITEM-014+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-848-000>>.

Plenuminlägg, Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Jens Nilsson och Marita Ulvskog, 22 maj 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130522+ITEM-008-02+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-205-000>>.

Plenuminlägg, Anna Maria Corazza Bildt, 12 juni 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130612+ITEM-009-12+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-341-000>>.

Plenuminlägg, Christofer Fjellner och Gunnar Hökmark, 12 juni 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130612+ITEM-009-23+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-517-000>>.

Plenuminlägg, Anna Ibrisagic, 12 juni 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130612+ITEM-017+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-664-000>>.

Plenuminlägg, Anna Ibrisagic, 13 juni 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130613+ITEM-008-05+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-203-500>>.

Plenuminlägg (1), Göran Färm, Olle Ludvigsson, Jens Nilsson och Marita Ulvskog, 3 juli 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130703+ITEM-009-10+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-335-001>>.

Plenuminlägg (2), Göran Färm, Olle Ludvigsson, Jens Nilsson och Marita Ulvskog, 3 juli 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130703+ITEM-009-16+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-475-500>>.

Plenuminlägg, Alf Svensson, 4 juli 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20130704&language=SV&secondRef=ITEM-014-09&query=INTERV&detail=4-331-000>>.

Plenuminlägg, Jens Nilsson, 10 september 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130910+ITEM-023+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-534-000>>.

Plenuminlägg, Gunnar Hökmark, 11 september 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20130911+ITEM-004+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-061-000>>.

Plenuminlägg, Olle Ludvigsson, 12 september 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/ep-live/sv/plenary/video?intervention=1378973748258>>.

Plenuminlägg (1), Christofer Fjellner, 8 oktober 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131008+ITEM-018+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-620-000>>.

Plenuminlägg (2), Christofer Fjellner, 8 oktober 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131008+ITEM-016+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-580-000>>.

Plenuminlägg, Christofer Fjellner, 22 oktober 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131022+ITEM-018+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-676-000>>.

Plenuminlägg, Göran Färm, 19 november 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131119+ITEM-004+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-028-000>>.

Plenuminlägg, Anna Hedh, 19 november 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131119+ITEM-014+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-707-000>>.

Plenuminlägg, Jens Nilsson, 19 november 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131119+ITEM-012+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-609-000>>.

Plenuminlägg (1), Mikael Gustafsson, 20 november 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20131120&language=ES&secondRef=ITEM-009-17&query=INTERV&detail=3-417-000>>.

Plenuminlägg (2), Mikael Gustafsson, 20 november 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131120+ITEM-009-11+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-281-996>>.

Plenuminlägg, Alf Svensson, 20 november 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20131120&language=SV&secondRef=ITEM-009-17&query=INTERV&detail=3-425-875>>.

Plenuminlägg, Alf Svensson, 21 november 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131121+ITEM-009-17+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-332-500>>.

Plenuminlägg, Gunnar Hökmark, 10 december 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131210+ITEM-010-30+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-633-250>>.

Plenuminlägg, Alf Svensson, 10 december 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20131210+ITEM-010-30+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-647-000>>.

Plenuminlägg, Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Jens Nilsson och Åsa Westlund, 14 januari 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140114+ITEM-006-17+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-519-750>>.

Plenuminlägg, Anna Hedh, 16 januari 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140116+ITEM-006+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-111-000>>.

Plenuminlägg, Anna Maria Corazza Bildt, 4 februari 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140204+ITEM-009-16+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-379-000>>.

Plenuminlägg, Christofer Fjellner, 4 februari 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140204+ITEM-014+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-637-000>>.

Plenuminlägg, Gunnar Hökmark, 4 februari 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140204+ITEM-015+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-691-000>>.

Plenuminlägg, Anna Maria Corazza Bildt, 6 februari 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140206+ITEM-010-04+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-197-751>>.

Plenuminlägg (2), Anna Maria Corazza Bildt, 6 februari 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140206+ITEM-005+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-027-000>>.

Plenuminlägg, Gunnar Hökmark, 25 februari 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140225+ITEM-004+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-061-000>>.

Plenuminlägg, Anna Maria Corazza Bildt, 11 mars 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140311+ITEM-010-23+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-548-960>>.

Plenuminlägg, Olle Ludvigsson, 12 mars 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140312+ITEM-012+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-773-000>>.

Plenuminlägg, Christofer Fjellner, 3 april 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140403+ITEM-006+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-097-000>>.

Plenuminlägg, Anna Ibrisagic, 3 april 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140403+ITEM-004+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-043-000>>.

Plenuminlägg, Gunnar Hökmark, 15 april 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140415+ITEM-006+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-043-000>>.

il=2-059-000>.

Plenuminlägg, Anna Ibrisagic, 16 april 2014. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20140416+ITEM-005+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-088-000>>.

Report on the proposal for a Council regulation implementing enhanced cooperation in the area of the law applicable to divorce and legal separation, 7 december 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2010-0360&language=EN>>.

Report on the proposal for a Council regulation amending Regulation (EC) No 1467/97 on speeding up and clarifying the implementation of the excessive deficit procedure, 2 maj 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2011-0179&language=EN>>.

Report on a more efficient and fairer retail market, 1 juni 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2011-0217+0+DOC+XML+Vo//EN&language=EN>>.

Report on women and business leadership, 9 juni 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2011-0210&language=EN>>.

Report on the impact of the financial crisis on the defence sector in the EU Member States, 30 november 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2011-0428&language=EN>>.

Report on the proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council applying a scheme of generalised tariff preferences, 9 mars 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0054&language=EN>>.

Report on the proposal for a directive of the European Parliament and of the Council relating to the transparency of measures regulating the prices of medicinal products for human use and their inclusion in the scope of public health insurance systems, 25 januari 2013. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2013-0015&language=EN>>.

Röstförklaring, Alf Svensson, 18 maj 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100518+ITEM-009+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-326>>.

Röstförklaring, Anna Maria Corazza Bildt, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark, Anna Ibrisagic och Alf Svensson, 7 september 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100907+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-859>>.

Röstförklaring, Anna Maria Corazza Bildt, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark, Anna Ibrisagic och Alf Svensson, 8 september 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100908+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-201>>.

Röstförklaring, Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson och Marita Ulvskog, 22 september 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20100922+ITEM-006+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-993>>.

Röstförklaring, Alf Svensson, 7 oktober 2010. <<http://www.europarl.eu>

ropa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101007+ITEM-013+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-358>.

Röstförklaring, Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson och Marita Ulvskog, 20 oktober 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20101020+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-332>>.

Röstförklaring, Anna Maria Corazza Bildt, Christofer Fjellner och Gunnar Hökmark, 5 april 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110405+ITEM-005+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-278-625>>.

Röstförklaring, Alf Svensson, 12 maj 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110512+ITEM-013+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-260-500>>.

Röstförklaring, Anna Hedh, 8 juni 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110608+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-501-500>>.

Röstförklaring, Göran Färm, Anna Hedh, Marita Ulvskog och Åsa Westlund, 23 juni 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20110623+ITEM-014+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-434-000>>.

Röstförklaring, 17 november 2011. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=CRE&reference=20111117&secondRef=ITEM-007&language=EN>>.

Röstförklaring, Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Jens Nilsson, Marita Ulvskog och Åsa Westlund, 15 februari 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120215+ITEM-009+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-346-625>>.

Röstförklaring, Anna Maria Corazza Bildt, Gunnar Hökmark och Anna Ibrisagic, 16 februari 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120216+ITEM-009+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-288-687>>.

Röstförklaring, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark, Anna Ibrisagic och Alf Svensson, 29 mars 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120329+ITEM-012+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=4-363-250>>.

Röstförklaring, Anna Ibrisagic, 22 maj 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120522+ITEM-007+DOC+XML+Vo//DA&query=INTERV&detail=2-277-250>>.

Röstförklaring, Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Jens Nilsson, Marita Ulvskog och Åsa Westlund, 12 september 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20120912+ITEM-008+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-276-319>>.

Röstförklaring (1), Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Jens Nilsson, Marita Ulvskog och Åsa Westlund, 23 oktober 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121023+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=2-212-500>>.

Röstförklaring (2), Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Jens Nilsson, Marita Ulvskog och Åsa Westlund, 23 oktober 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121023+ITEM-007+DOC+XML+Vo//SV&query=INTERV&detail=2-223-625>>.

Röstförklaring, Alf Svensson, 23 oktober 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121023+ITEM-007+DOC+XML+Vo//NL&query=INTERV&detail=2-209-125>>.

Röstförklaring, Gunnar Hökmark och Anna Ibrisagic, 12 december 2012. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20121212+ITEM-008+DOC+XML+Vo//SV&language=sv&query=INTERV&detail=3-359-593>>.

Second report on the proposal for a directive of the European Parliament and of the Council amending Council Directive 92/85/EEC on the introduction of measures to encourage improvements in the safety and health at work of pregnant workers and workers who have recently given birth or are breastfeeding, 5 mars 2010. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2010-0032&language=EN>>.

Yttrande från utskottet för industrifrågor, forskning och energi till budgetutskottet över budgeten för 2009: första synpunkterna på det preliminära förslaget till budget för 2009 och mandatet för medlingen, 6 september 2008. <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fNONSGML%2fbCOMPARL%2bPE-404.669%2bo2%2bDOC%2bPDF%2bVo%2f%2fSV>>.